

PROJEKTRAPPORT

”Får jag lov?!”

Tillståndet för tillståndsgivningen
ur ett medborgarperspektiv

GRÄNSLÖS

Innehållsförteckning

1	Projektbeskrivning	5
1.1	Bakgrund	5
1.2	Mål och syfte	5
1.3	Metod och avgränsning.....	6
2	Sammanfattning.....	7
3	Tillståndstyper och avgifter - En kartläggning	9
3.1	Utgångspunkt och beskrivning	9
3.1.1	Bygglov 2006.....	10
3.1.2	Dispens från strandskyddsbestämmelserna.....	12
3.1.3	Dispens/tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall 2006.....	13
3.1.4	Tillfälligt tillstånd att servera alkoholhaltiga drycker för slutet sällskap 2006.....	15
3.1.5	Färdtjänst 2006.....	16
3.1.6	Parkeringstillstånd för rörelsehindrade.....	18
3.2	Beslutsnivåer	19
3.3	Analys.....	19
3.3.1	Bygglov	19
3.3.2	Strandskydd.....	20
3.3.3	Dispens/tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall	20
3.3.4	Tillfälligt serveringstillstånd.....	20
3.3.5	Färdtjänst.....	21
3.3.6	Parkeringstillstånd rörelsehindrade	21
3.4	Förslag till åtgärder.....	21
4	Typfall.....	22
4.1	Utgångspunkter och beskrivning	22
4.1.1	Typfall dispens från strandskyddsbestämmelserna	22
4.1.2	Typfall dispens från renhållning	22
4.1.3	Färdtjänst.....	23
4.1.4	Typfall parkeringstillstånd rörelsehindrade.....	24
4.2	Analys.....	26
4.2.1	Typfall dispens strandskydd	26
4.2.2	Typfall dispens från renhållning	26
4.2.3	Typfall färdtjänst.....	27
4.2.4	Typfall parkeringstillstånd	27
4.3	Förslag till åtgärder.....	28
5	Bygglov	29
5.1	Utgångspunkt och beskrivning	29
5.1.1	Får jag lov??.....	30
5.1.2	Vad kostar det??	30
5.1.3	Hur lång tid tar det??	32
5.2	Analys.....	41
5.2.1	Får jag lov??.....	41
5.2.2	Vad kostar det??	41
5.2.3	Hur lång tid tar det??	42
5.3	Förslag till åtgärder.....	45
6	Information på hemsidan	46
6.1	Utgångspunkt och beskrivning	46
6.2	Analys.....	46
6.3	Förslag till åtgärder.....	49
7	Bilagor	55
7.1	Kartläggning	55
7.2	Ledtider	66
7.3	Bygglovsprocesser.....	77
7.4	Information	83

1 Projektbeskrivning

1.1 Bakgrund

GRÄNSLÖS är ett jämförande kvalitetsnätverk i samverkan mellan kommunerna Gislaved, Gnosjö, Hylte, Svenljunga, Tranemo och Värnamo, med uppdraget att ur ett brukar- och medborgarperspektiv ge underlag och tips för att förbättra kvaliteten i de deltagande kommunernas verksamheter. GRÄNSLÖS bedrivs som ett nätverksarbete och organiseras i form av en styrgrupp och en projektgrupp. I styrgruppen ingår företrädare för kommunernas politiska ledning och tjänstemannaledning och i projektgruppen finns tjänstemän från kommunledningen och verksamheterna i kommunerna.

Jämförande kvalitetsnätverk har utvecklats genom samverkan mellan ett antal kommuner och Sveriges Kommuner och Landsting (www.skil.se). Syftet är att vidga möjligheterna till kvalitetsjämförelser mellan kommuner. Medborgarperspektivet är en bärande del av kvalitetsnätverkets arbete. Tanken är att kommunerna – och ytterst medborgarna – ska kunna bedöma kvaliteten på arbetet i den egna kommunen i förhållande till insatta medel, och kunna jämföra vad som görs i andra kommuner. Resultaten informerar respektive kommunledning om hur medborgarna kan tänkas uppleva kvaliteten på de kommunala tjänsterna och kommunens arbetssätt inom olika områden.

Kvalitetsnätverket GRÄNSLÖS har tidigare publicerat rapporterna ”Tillgänglighet, svars kvalitet och bemötande ur ett medborgarperspektiv” 2006-04-12, ”Hjälp!? Hemtjänststudie i ordinärt boende ur ett medborgarperspektiv” 2006-11-13 och Fritid – på medborgarens villkor?! 2007-05-23.

Denna rapport är resultatet av en jämförande studie av tillståndsgivning i kommunerna. GRÄNSLÖS startade sin undersökning om tillståndsgivningen 2007-05-24.

Resultaten ska inte ses som ett försök att i något avseende rangordna kommunerna, utan kan förhoppningsvis genom att påvisa styrkor och svagheter på olika lösningar, inspirera deltagande kommuner att utveckla den egna verksamheten. Rapporten gör inga anspråk på att fånga alla frågor kring verksamheten inom kommunernas tillståndsgivningar och är heller inte att betrakta som statistiskt säkerställt.

1.2 Mål och syfte

Medborgaren kommer i kontakt med myndighetsutövning och tillståndsgivning i ett antal olika situationer av skiftande karaktär. Det som är kännetecknande för samtliga situationer är dock att myndighetens besked och hantering kommer att påverka medborgaren i hög omfattning.

Målet med undersökningen är att starta ett förbättringsarbete i kommunerna. Styrgruppen anser det väsentligt att ur ett kommunledningsperspektiv undersöka hur lika eller olika kommunernas tillståndsgivning är för att ta lärdom av varandra i olika frågeställningar rörande tillståndsgivning dels ur ett kundperspektiv, dels ur ett för medborgarna ekonomiskt perspektiv.

Projektgruppens utgångspunkt är att få relevanta mått, både kvantitativa och kvalitativa, för kommunvisa jämförelser.

Syftet är att, med utgångspunkt i undersökningens olika delar, samla goda exempel och låta dessa bilda en plattform som vägledning för att höja kvaliteten på verksamheten inom tillståndsgivningen, samt att se vad som kan förbättras genom att hämta inspiration från andra kommuner.

1.3 Metod och avgränsning

I denna rapport har vi valt att behandla nedanstående områden inom den kommunala tillståndsgivningen och ha följande struktur. De grupper som kommer att behandlas är enskilda medborgare och föreningar. Däremot kommer vi inte att gå in på tillståndsgivning gentemot företag. Vi har även valt att inte titta närmare på rivningsanmälan, bygganmälan och undantag från betesgång.

1. Tillståndstyper och avgifter
  - Tillståndstyper och avgifter
  - Tillstånd i relation till invånarantal
  - Nivå på beslutsfattandet

2. Typfall
  - Strandskydd
  - Dispens från renhållning
  - Färdtjänst
  - Parkeringstillstånd

3. Bygglov
  - Avgifter
  - Servicegarantier
  - Processen

4. Information på hemsidan
  - Information finns
  - Avgift finns
  - Skrift/broschyr finns

2 Sammanfattning

Denna rapport redovisar kommunernas tillståndsgivning gentemot enskilda medborgare och föreningar. Rapporten omfattar sammanlagt 28 tillstånd främst inom miljö- och byggområdet. Förutom kartläggning av tillståndstyper med bl.a. volymuppgifter, ingår i studien typfall som är autentiska fall hämtade från nätverkets kommuner och som prövats av berörda handläggare.

I ett särskilt avsnitt görs en fördjupad analys av bygglov som behandlats av kommunerna under perioden maj – juli 2007, med bl.a. en ingående redovisning av bygglovsprocessen och tillämpningen av fastställda servicegarantier.

Liksom i nätverkets tidigare studier, görs en granskning av den information som finns tillgänglig på kommunernas hemsidor beträffande de berörda förvaltningarnas verksamhetsområden.

Av de 28 tillståndstyper som ingår i studien har följande sex bedömts som särskilt intressanta ur ett medborgarperspektiv och därför analyserats närmare:

- bygglov
- dispens från strandskyddsbestämmelserna
- dispens (tillstånd) att själv återvinna och bortforsla avfall
- tillstånd att servera alkoholhaltiga drycker till slutet sällskap
- färdtjänst
- parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Den av samtliga kommuner, med smärre lokala anpassningar, tillämpade modellen för beräkning av bygglovsavgifter ger, med hänvisning till modellens sk. grundbelopp som fastställs av varje enskild kommun, stora variationer. Ett enkelt bygglov för nybyggnation av en 120 kvm enplansvilla kostar t.ex. mer än 1½ gång så mycket i Gislaved som i Hylte och Gnosjö. Konstruktionen av bygglovstaxan är minst sagt komplicerad och svårgenomtränglig ur ett medborgarperspektiv varför kommunerna föreslås se över konstruktionen för att göra den mer lättförståelig.

Antalet färdtjänstillstånd per 100 invånare 80 år och äldre varierar kraftigt mellan kommunerna från 28 i Gnosjö till 67 i Svenljunga. Samtliga ansökningar om färdtjänst under 2006 beviljades i Hylte och Tranemo samtidigt som nästan 6 % av ansökningarna i Svenljunga avslogs. Beträffande ansökningar om parkeringstillstånd för rörelsehindrade beviljades samtliga ansökningar i Värnamo men i Svenljunga avslogs nästan 16 % av ansökningarna. Det finns ett tydligt mönster hos en majoritet av nätverkets kommuner att andelen ansökningar som avslås är betydligt större beträffande parkeringstillstånd än färdtjänst.

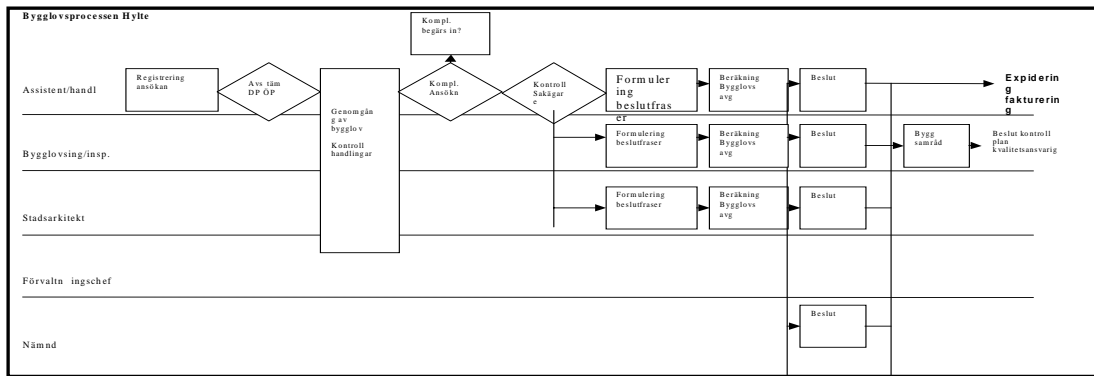
Rapporten ställer frågan om bedömningen av funktionshinder skiljer sig mellan handläggare av färdtjänst, som normalt tillhör socialförvaltningen, och handläggare av parkeringstillstånd, som normalt tillhör någon form av teknisk förvaltning. För att stärka rättsäkerheten föreslås kommunerna fundera över om handläggningen av parkeringstillstånd bör finnas inom socialtjänsten.

En intressant iakttagelse från typfallsstudien är att typfallen, som är autentiska ärenden från nätverkets kommuner och som prövats av berörda handläggare, i betydligt större utsträckning avslagits än vad som gäller för handlagda ärenden under 2006. En av kommunerna som beviljat samtliga ansökningar om färdtjänst 2006 avslår tre av fyra typfallsansökningar om färdtjänst och

beviljar bara delvis den fjärde ansökan. Å andra sidan skall det framhållas att den kommun som beviljade samtliga ansökningar om parkeringstillstånd 2006 också bifallit samtliga typfallsansökningar om parkeringstillstånd.

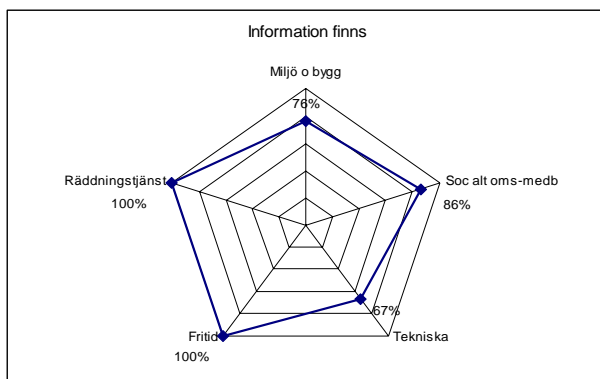
I den fördjupade studien av bygglov analyseras hur kommunerna lever upp till sina servicegarantier/serviceåtaganden inom området. Samtliga kommuner utom Värnamo har någon form av garantier/ åtagande. Eftersom Tranemo och Hylte har väl tilltagna handläggningstider i sina servicegarantier når kommunerna en hög måluppfyllelse under den granskade perioden maj – juli 2007 med 100 % respektive 82 % av ärendena inom fastställd tid. Gnosjö, som gjort undantag för sin garanti under sommaren, når endast en måluppfyllelse på 33 % under den undersökta perioden.

I den kartlagda bygglovsprocessen konstaterar studien att ledtiderna beror såväl på hur processens aktivitetsflöde är utformat och vilka resurser i form av personal och deras kompetens som finns på olika nivåer. Några av nätverkets kommuner har stor sårbarhet med en enda befattningshavare med kompetens att fatta beslut om bygglov m.m.

Informationsstudien, som granskat kommunernas hemsidor vad gäller tillståndsgivningen, pekar på att det finns brister. Miljö- och byggsidan som har 17 tillstånd i studien, har den utförligaste hemsidesinformationen. Men inte någon av kommunerna har information om alla 17 tillstånden på hemsidan. Värnamo och Svenljunga har information om 14 av tillstånden.

För varje kommun redovisas spindeldiagram beträffande hur stor andel av den eftersökta informationen som finns tillgänglig på hemsidan. Tillgänglig information ang. tillstånden inom respektive verksamhetsområde på Gislaveds hemsida redovisas enligt nedan:

Genom spindeldiagrammen får respektive kommun en lättillgänglig information beträffande vilka brister som finns angående tillståndsgivningarna på hemsidan.

3 Tillståndstyper och avgifter - En kartläggning

3.1 Utgångspunkt och beskrivning

I sin myndighetsutövning hanterar kommunen en rad olika tillståndsgivningar inom varierande verksamhetsområden. Med myndighetsutövning menas att kommunen beslutar om rättigheter och skyldigheter för enskilda. Flertalet av tillståndsgivningarna finns inom bygg- och miljöområdet.

Studien har inledningsvis omfattat en kartläggning av all kommunal tillståndsgivning gentemot enskilda medborgare och föreningar. Totalt har drygt 30 olika tillstånd identifierats. I fördjupningsstudien ingår 28 av dessa tillstånd.

Inom miljö- och byggområdet omfattar kvalitetsjämförelsen tillståndsgivningar inom följande områden (bilaga 1):

- byggande och boende
  - bygglov
  - rivningslov
  - dispens från strandskyddsbestämmelserna
  - inrättande av värmepump för utvinning av värme
  - marklov (nivåförändring inom detaljplanelagt område mm)
- miljöskydd
  - spridning av kemiska bekämpningsmedel
  - miljöfarlig verksamhet
  - tillstånd brandfarliga och explosiva varor
  - inrättande av enskild avloppsanläggning
- hälsoskydd
  - hålla vissa djur inom område med detaljplan
  - starta hotell, pensionat, idrottsanläggning, hygienlokal o dyl.
  - dispens tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall
  - godkännande/registrering av livsmedelsverksamhet
  - värmepump inom skyddsområde för vattentäkt
- djurskydd
  - tillstånd enl §16 djurskyddslagen (t ex kennel eller hästuppfödning)
- Inom alkohollagstiftningen omfattar jämförelsen serveringstillstånd enligt följande:
  - för slutet sällskap (tillfälligt) nyansökan
  - för slutet sällskap (permanent) nyansökan
  - för föreningar till allmänhet (tillfälligt – 1 tillfälle) nyansökan
  - för föreningar till allmänhet (permanent) nyansökan
- Inom kollektivtrafiken har följande tillstånd jämförts
  - färdtjänst
  - riksfärdtjänst
  - färdtjänst för resor till och från arbetet

- Inom tekniska området ingår följande tillståndsgivningar:
  - parkeringstillstånd för rörelsehindrade
  - upplåtelse av allmän plats (kommunal mark)
  - tillstånd för farthinder/blomlådor
  - tillfällig lokal trafikföreskrift (tillfällig avstängning av gata)
- Inom övriga verksamhetsområden ingår följande tillståndsgivningar i studien:
  - egensotning – räddningstjänsten
  - lotteritillstånd - fritidssektorn

Av studiens 28 tillståndstyper avser 15 miljö- och byggområdet. Antalet ansökningar m.m. för de 28 tillstånden som ingår i studien redovisas i bilagor. Sex tillstånd, som vi bedömer är särskilt intressanta ur jämförelsesynpunkt för medborgarna, redovisas nedan.

Dessa tillstånd är:

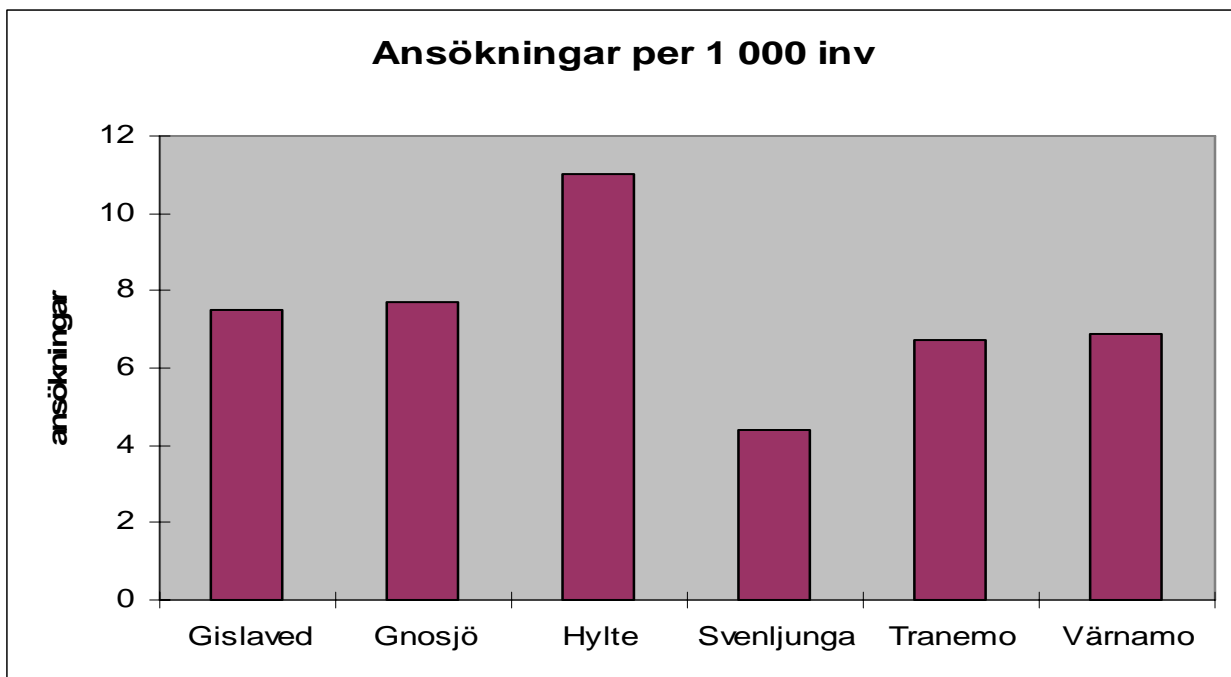
- Bygglov
- Dispens från strandskyddsbestämmelser
- Dispens/tillstånd för att själv återvinna och bortforsla avfall
- Tillfälligt serveringstillstånd för slutet sällskap
- Färdtjänst
- Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

3.1.1 Bygglov 2006

	Antal ansökn	Antal ansökn per 1.000 inv	Antal avslag
Gislaved	220	7,5	10
Gnosjö	74	7,7	
Hylte	114	11,0	2
Svenljunga	46	4,4	
Tranemo	79	6,7	
Värnamo	225	6,9	

Volymen bygglovsansökningar är relativt jämn för fyra av kommunerna där antalet ansökningar från enskilda medborgare och föreningar per 1.000 invånare varierar mellan 6,7 och 7,7. Hylte avviker med 11,0 ansökningar liksom Svenljunga med endast 4,4.

Ytterst få ansökningar avslås. Av sammanlagt 758 bygglovsansökningar i de sex kommunerna var det enbart Gislaved (10 st.) och Hylte (2 st.) som avslög ansökningar

Bygglövsavgifter

Formeln som används för uträkning av bygglövsavgiften baserar sig på rekommendationer från Sveriges kommuner och Landsting (SKL). Formeln innehåller i de flesta fall tre faktorer: Bygglövsfaktor (också kallad åtgärdsfaktor, förkortas LF), objektsfaktor (OF) och grundbelopp (G). Faktorerna multipliceras i två steg vilket ger bygglövsstaxan (BTA). I Värnamo tillkommer dessutom en justeringsfaktor (JF). Denna kan leda till att bygglövsavgiften kan justeras både uppåt och nedåt.

Matematiskt beräknas bygglövsavgiften på följande vis:

$$LF \times OF \times G (\times JF) = BTA$$

Bygglövsfaktorn består i sin tur av underfaktorer som: administration, byggnad, tomts ordnande, förbesiktning, miljö- och omgivningspåverkan, strandskyddsdispens, planenligt enligt detaljplan, lämplighets-/lokaliseringsprövning utanför detaljplan samt vid planavvikelse. Dessa underfaktorer poängsätts var för sig och räknas sedan samman beroende på vilka som är giltiga i ärendet till det som är den sammantagna bygglövsfaktorn. Hur underfaktorerna poängsätts beslutas ytterst av kommunfullmäktige och ger alltså utrymme för att lokalt anpassa bygglövsavgifterna.

Objektsfaktorn utgörs av ytan på vad bygglov avser. Ytan, eller arean är satt i intervaller, till exempel 0-20 kvm, 21-40 kvm, 41-60 kvm och så vidare. Varje intervall poängsätts på en stigande skala. Intervallen är inte absoluta utan kan sättas av den enskilda kommunen. De kan ökas eller minskas eller differentieras. Också här finns alltså utrymme till lokal variation.

Grundbeloppet är ett fast belopp, vilket ytterst fastställs i kommunfullmäktige. Gnosjö har lägsta grundbelopp med 25:-. Högsta grundbelopp 35:-, har Gislaved och Svenljunga. Skillnaderna i grundbelopp är relativt liten mellan kommunerna. Men med hänvisning till att grundbeloppet multipliceras med såväl objektsfaktor som åtgärdsfaktor uppstår en icke oväsentlig multiplikatoreffekt som gör att den, till synes lilla skillnaden, växer exponentiellt med taxekonstruktionen.

Vi kommer i avsnitt 5 att fördjupa studien om bygglov ytterligare.

3.1.2 Dispens från strandskyddsbestämmelserna

Flertalet kommuner försöker idag erbjuda s.k. attraktiva tomter med sjönära lägen. Syftet med strandskyddet är att stränderna idag och i framtiden ska vara tillgängliga för friluftslivet och bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet.

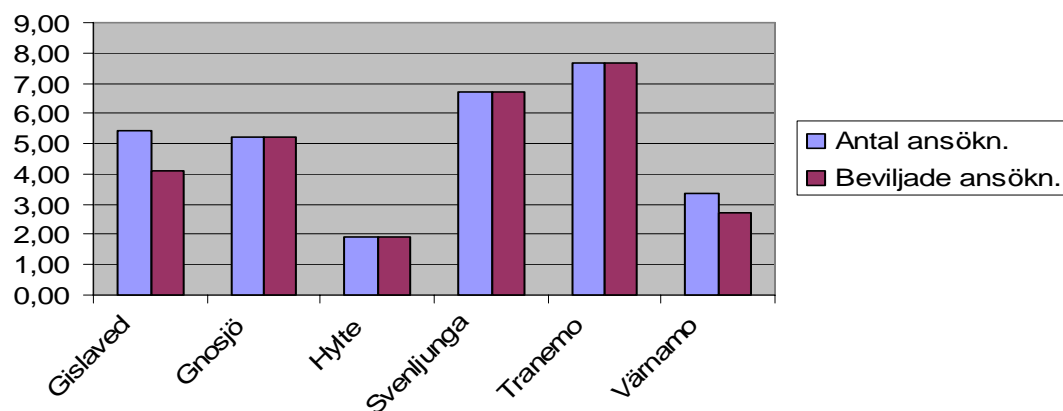
Strandskyddet är ett generellt skydd och gäller i hela landet. Bestämmelserna gäller kuster, sjöar och vattendrag oavsett storlek. Det skyddade området är normalt 100 meter från strandkanten såväl på land som i vattenområdet och inkluderar även undervattensmiljön, området kan utvidgas till maximalt 300 meter. Länsstyrelsen har delegerat till kommunerna att besluta om strandskyddsdispens.

	Antal ansökn	Varav beviljade	Beviljade per 10.000 inv	Avgift kr
Gislaved	16	12	4,1	1.540
Gnosjö	5	5	5,2	2.500
Hylte	2	2	1,9	1.800
Svenljunga	7	7	6,7	Tim avg 680 max 4 tim = 2 720
Tranemo	9	9	7,7	Tim avg 680 max 4 tim= 2 720
Värnamo	11	9	2,7	3.000

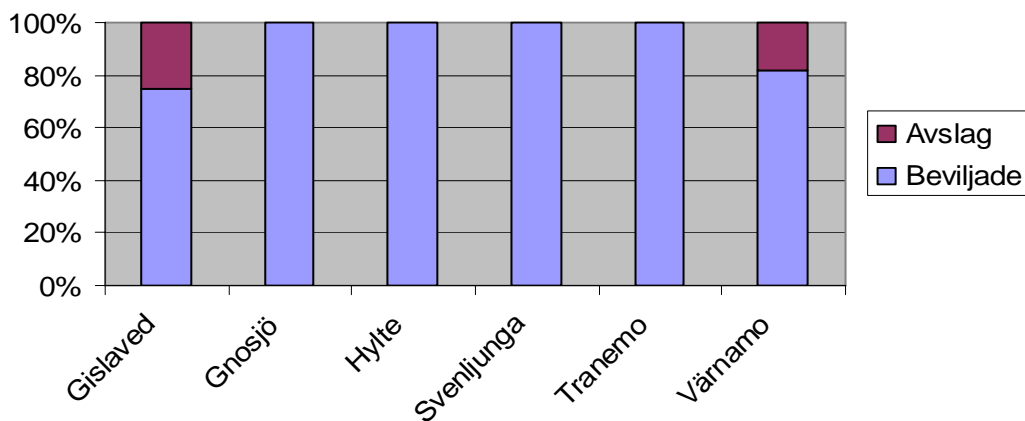
Kvalitetsnätverkets kommuner har tillsammans beviljat dispens från strandskyddsbestämmelserna i 44 av 50 ansökningar under 2006 vilket innebär att 88% av alla ansökningar beviljats. Flest beviljade ansökningar har Tranemo med 7,7 per 10.000 invånare och Svenljunga med 6,7. Minst beviljade dispenser har Hylte med 1,9 per 10.000 invånare. Två av kommunerna, Svenljunga och Tranemo, tillämpar en timtaxa, 680:-, vid prövning av dispens från strandskyddsbestämmelserna. De båda kommunerna debiterar för högst fyra timmar vilket innebär en maxavgift på 2.720:-. Övriga kommuner har fast avgift på mellan 1.540:- i Gislaved och 3.000:- i Värnamo.

I samtliga kommuner beslutar miljö- och byggnämnd eller motsvarande nämnd om dispens.

Ansökningar/beviljade ansökningar om dispens från strandskyddsbestämmelser per 10 000 inv.

Beviljade/avslagna ansökningar om dispens från strandskyddsbestämmelser

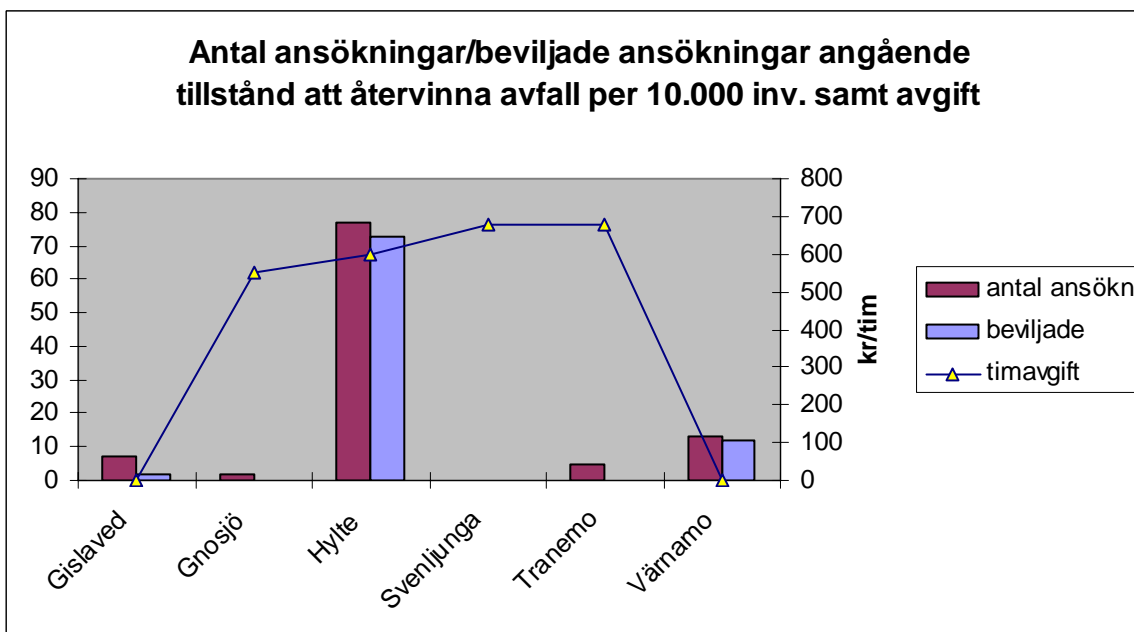
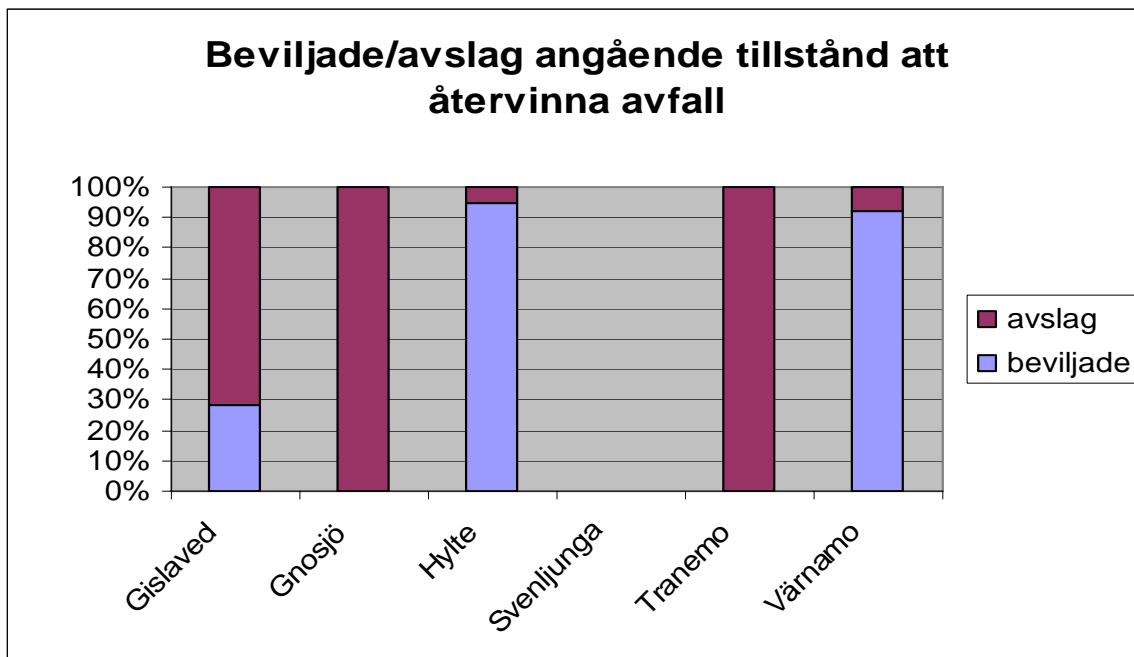
3.1.3 Dispens/tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall 2006

Enligt miljöbalken får kommunen, i enskilda fall tillåta en fastighetsinnehavare att själv ta hand om avfall som annars ska tas om hand av kommunen. Förutsättningen är att avfallet tas om hand på ett sätt som är betryggande för människors hälsa och miljön. Dessutom ska det finnas särskilda skäl för dispenser.

	Antal ansökningar	Antal avslag	Antal beviljade	Antal beviljade per 10.000 inv	Avgift kr. per tim
Gislaved	7	5	2	0,68	0
Gnosjö	2	2	0	0	550
Hylte	77	4	73	70,39	600
Svenljunga	0	0	0	0	680
Tranemo	5	5	0	0	680
Värnamo	13	1	12	3,65	0

Två kommuner, Värnamo och Gislaved, prövar dispensansökningarna utan avgift. Övriga kommuner debiterar en avgift som varierar mellan 550 och 680 kr per timme.

Antalet beviljade tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall 2006 per 10.000 invånare varierar mycket kraftigt mellan kommunerna. I Svenljunga har ingen ansökan inlämnats. Gnosjö och Tranemo har avslagit samtliga ansökningar, två respektive fem som inkommit. Hylte hade ett exceptionellt år 2006 med hela 77 ansökningar varav 95% beviljades. Orsaken till det stora antalet ansökningar är ändringar i regelverket fr o m 2006. Under ett "normalår" har Hylte 25-30 ansökningar vilket även det är en kraftig avvikelse gentemot övriga kommuner som endast har ett fåtal ansökningar.

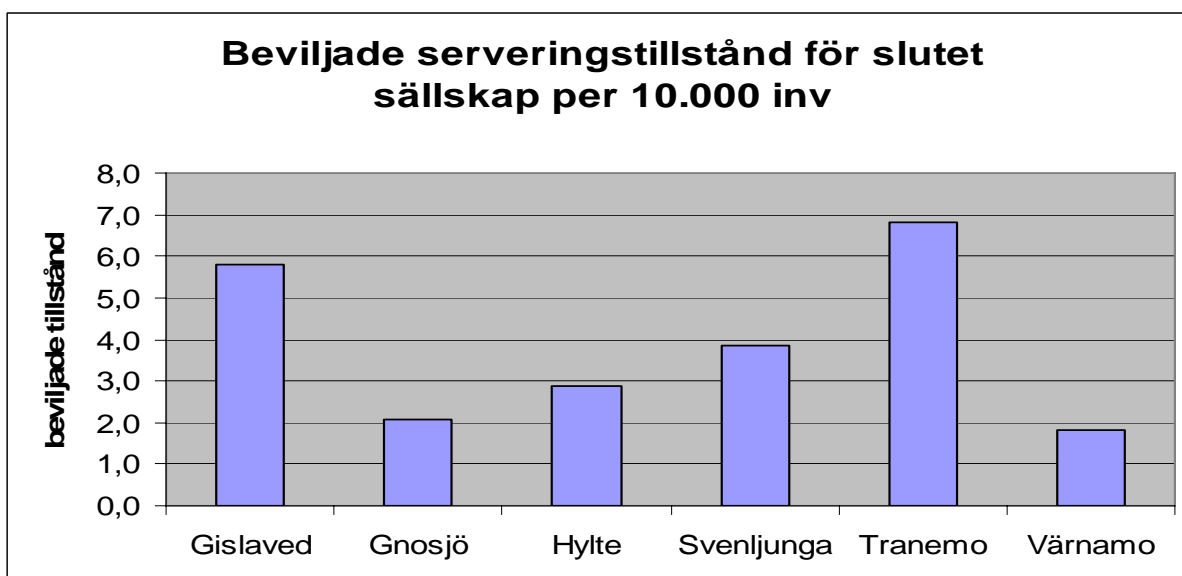
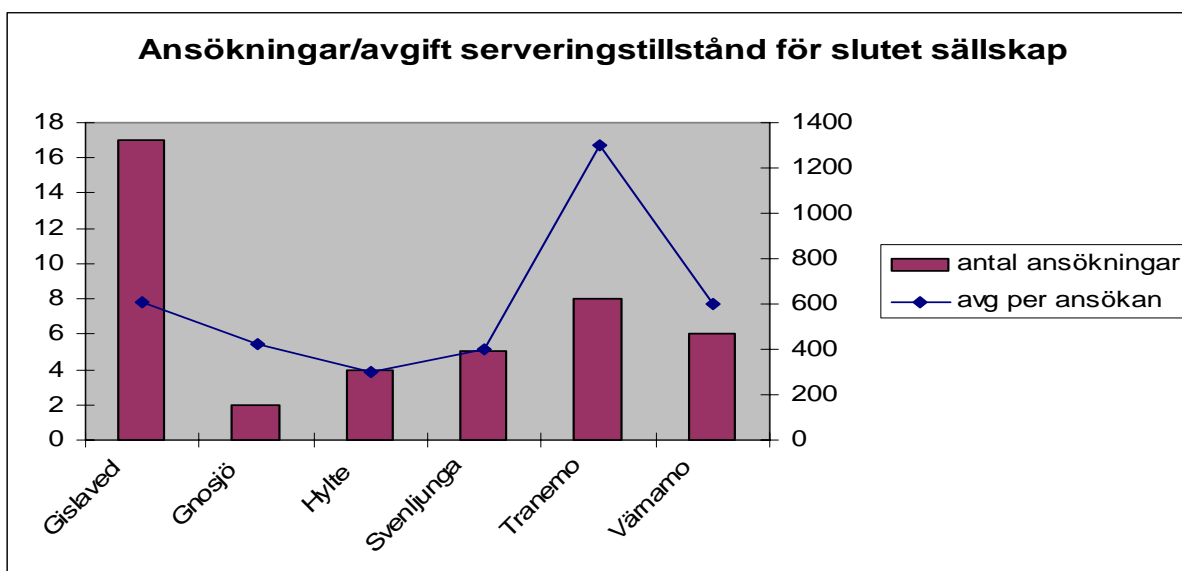

3.1.4 Tillfälligt tillstånd att servera alkoholhaltiga drycker för slutet sällskap 2006

	Antal ansökningar	Avslag	Beviljade per 10.000 inv	Avgift per ansökning
Gislaved	17		5,8	605
Gnosjö	2		2,1	425
Hylte	4	1	2,9	300
Svenljunga	5	1	3,8	400
Tranemo	8		6,8	1.300
Värnamo	6		1,8	600

Flest serveringstillstånd av alkoholhaltiga drycker för slutet sällskap beviljade Tranemo med 6,8 tillstånd per 10.000 invånare. Den kommun som "håller nykterhetens fana högst" är Värnamo med endast 1,8 tillstånd per 10.000 invånare.

Högst avgift för ansökan om tillfälligt serveringstillstånd för slutet sällskap har Tranemo med 1300:-. Övriga kommuners avgifter varierar mellan 300:- i Hylte och 605:- i Gislaved.

Serveringstillstånd beviljas på tjänstemannanivå i fem av de sex kommunerna. I Svenljunga är socialnämndens arbetsutskott beslutsfattare med hänvisning till att utredningsuppdraget köps av Borås Stad.

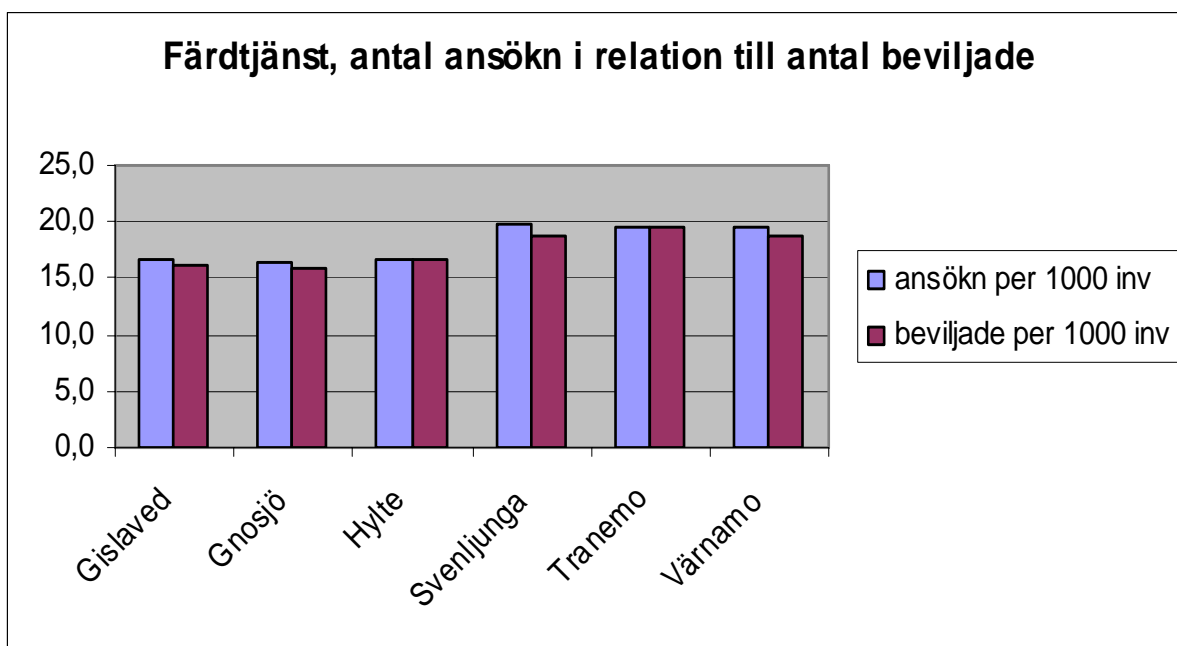
3.1.5 Färdtjänst 2006

Färdtjänst är en kompletterande kollektiv transportform för den som på grund av funktionshinder har väsentliga svårigheter att ta sig till, eller resa med allmänna kommunikationer. Val av fordon eller transportform för resan avgörs utifrån funktionshindrets art och resenärens hjälpbehov vid varje restillfälle.

Tillstånd för färdtjänst meddelas för viss tid eller tills vidare. Om den person som ansöker om färdtjänst behöver ledsagare under resorna, gäller tillståndet även för ledsagaren.

	Antal ansökn totalt	Antal ansökn per 1000 inv	Antal helt eller delvis beviljade ansökningar	Antal beviljade i procent	Antal avslag	Antal avslag i procent
Gislaved	489	16,7	470	96,1	19	3,9
Gnosjö	157	16,4	152	96,8	5	3,2
Hylte	172	16,6	172	100	0	0
Svenljunga	207	19,9	195	94,2	12	5,8
Tranemo	229	19,5	229	100	0	0
Värnamo	639	19,5	620	97,0	19	3,0

Antalet ansökningar om färdtjänst per 1000 inv. är relativt lika mellan kommunerna och varierar mellan 16,4 upp till 19,9. Det finns ett visst samband mellan antalet ansökningar och andel invånare över 80 år i kommunen. Två av kommunerna, Hylte och Tranemo, har inte avslagit en enda ansökan. I övriga kommuner varierar andelen avslag mellan 3,0% och 5,8% av ansökningarna.

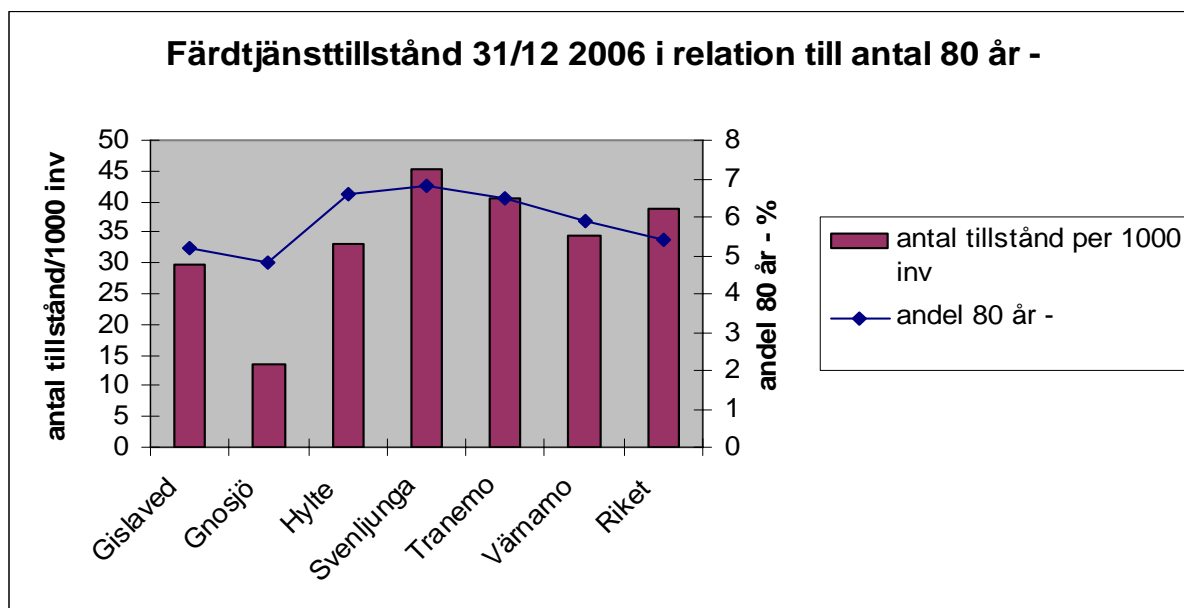

För att förtydliga bilden av färdtjänstverksamheten redovisas nedan det totala antalet färdtjänstillstånd per den 31 december 2006 enligt SCB-statistiken.

	Antal färdtjänstillstånd totalt	Per 1.000 invånare	Andel invånare 80 år och äldre
Gislaved	871	29,7	5,2%
Gnosjö	130	13,5	4,8%
Hylte	344	33,2	6,6%
Svenljunga	472	45,4	6,8%
Tranemo	478	40,7	6,5%
Värnamo	1.128	34,3	5,9%
Riket		38,9	5,4%

Flest färdtjänstillstånd per 1.000 invånare har Svenljunga och Tranemo med 45,4 respektive 40,7. Lägst antal tillstånd har Gnosjö med 13,5.

Det kan nämnas att i Jönköpings län är kommunerna anslutna till länsfärdtjänsten med ett gemensamt reglemente. I Hylte kommun lades handläggningen av färdtjänst över på Hallandstrafiken (länstrafikbolaget) från och med 2008-01-15.

Antalet tillstånd per 1.000 invånare i kommunerna ansluter relativt väl till respektive länsnitt med ett undantag: Antalet tillstånd i Gnosjö uppgår endast till 13,5 per 1.000 invånare jämfört med 34,9 i Jönköpings län. Antalet tillstånd per 1.000 invånare i övriga län är 33,0 i Halland och 41,2 i Västra Götaland.

Det finns ett naturligt samband mellan antalet färdtjänstillstånd och antalet invånare 80 år och äldre. Med hänvisning till att en majoritet av färdtjänstinnehavarna är 80 år och äldre redovisas nedan antalet färdtjänstillstånd per 100 invånare 80 år och äldre (2006-12-31).

	Antal 80 år och äldre	Antal färdtjänstillstånd (totalt)	Antal tillstånd per 100 inv 80 år och äldre
Gislaved	1.525	871	57,1
Gnosjö	460	130	28,3
Hylte	684	344	50,3
Svenljunga	707	472	66,8
Tranemo	763	478	62,6
Värnamo	1937	1.128	58,2

”Mönstret” från redovisningen ovan angående antal tillstånd per 1.000 invånare i kommunen ”går igen”. Gnosjö redovisar även här en kraftig avvikelse jämfört med övriga kommuner med enbart 28,3 färdtjänstillstånd per 100 invånare 80 år och äldre.

3.1.6 Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

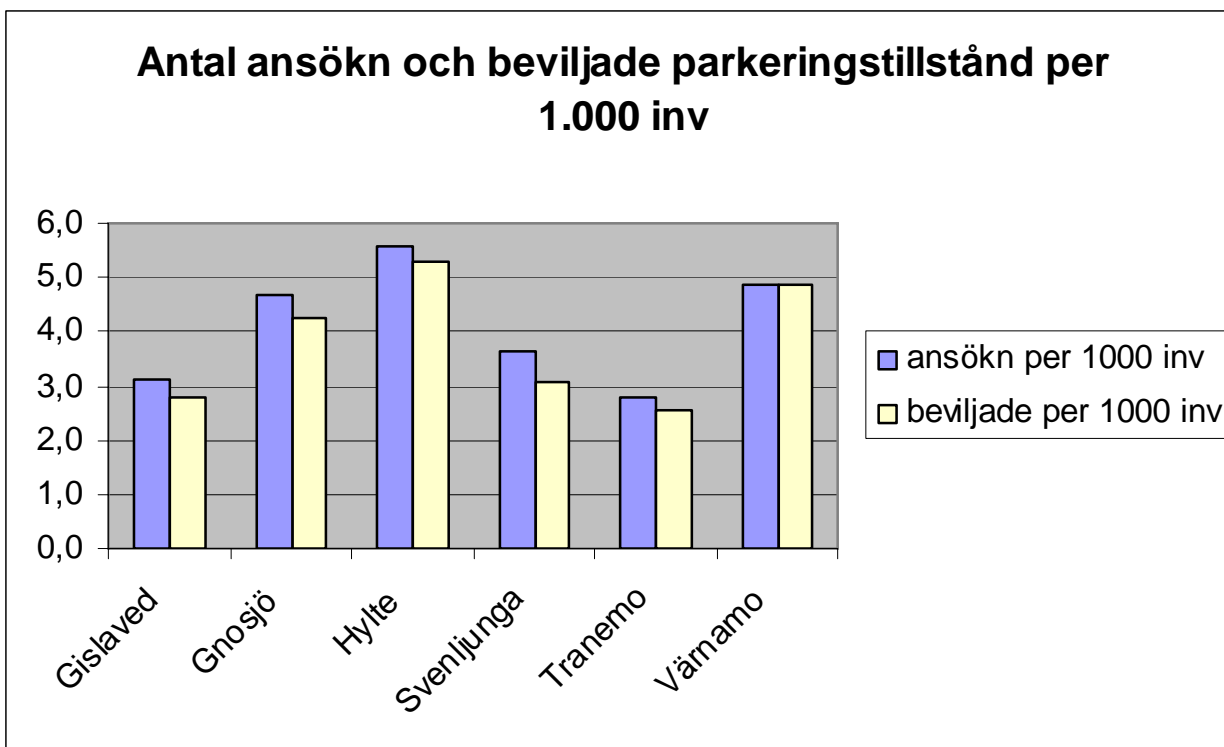
Ett parkeringstillstånd ger personer med betydande gångsvårigheter ett tillstånd att parkera på parkeringsplatser som är reserverade för rörelsehindrade och även på vissa andra ställen under särskilda förutsättningar. Ett parkeringstillstånd kan utfärdas till personer med funktionshinder som har betydande svårigheter att förflytta sig till fots till och från sin bil inom rimligt gångavstånd. I första hand gäller parkeringstillståndet den som kör bilen själv och tillståndet gäller i flertalet av de Europeiska länderna. Det bör också noteras att parkeringstillståndet normalt även berättigar till gratis parkering på sådana orter där parkering är avgiftsbelagd. Självfallet är ett parkeringstillstånd därmed mycket värdefullt och attraktivt och i massmedia har ibland rapporterats om handel med ”svarta” parkeringstillstånd. Detta är dock en fråga av mindre betydelse i flertalet av nätverkskommunerna då det vanligen är gratis att parkera och dessutom lättare att hitta parkeringsplatser i våra små kommuner än i större orter. Parkeringstillstånden blir givetvis mer värdefulla för den som bilar runt i Sverige och Europa.

	Antal ansökningar	Antal beviljande ansökningar	Antal beviljade i procent	Antal beviljade per 1.000 inv	Avslag i procent
Gislaved	92	82	89,1	2,8	10,9
Gnosjö	45	41	91,1	4,3	8,9
Hylte	58	55	94,8	5,3	5,2
Svenljunga	38	32	84,2	3,1	15,8
Tranemo	33	30	90,9	2,6	9,1
Värnamo	160	160	100	4,9	0

I kolumnen ”antal beviljade ansökningar” ingår såväl beviljade som delvis beviljade och ännu ej avgjorda ansökningar.

Värnamo och Hylte har flest ansökningar om parkeringstillstånd per 1000 invånare, 4,9 st. respektive 5,3. Dessutom har samtliga ansökningar i Värnamo beviljats. Flest avslag på ansökningar om parkeringstillstånd görs i Svenljunga där nästan 16 % av ansökningarna under 2006 avslags.

Av totalt 26 avslag i samtliga kommuner överklagades endast tre ärenden till förvaltningsdomstol.

3.2 Beslutsnivåer

Av de 28 tillståndsgivningar som ingår i denna studie hanterar de sex kommunerna i stort sett beslutsnivåerna på ett likartat sätt vad gäller delegation till tjänsteman respektive beslut i nämnd eller arbetsutskott. Beslutanderätten ligger i de allra flesta fall på tjänstemannanivå.

Ärenden som har koppling till fastställda planer, regelverk eller liknande har i de allra flesta fall beslutanderätten delegerats till tjänsteman. Detta gäller t.ex. bygglov, flertalet ärenden inom miljö- och hälsoskyddsområdet, färdtjänst, parkeringstillstånd samt tillfälligt serveringstillstånd för slutet sällskap. Några undantag från huvudregeln kan noteras. I Svenljunga beslutar socialnämndens arbetsutskott om tillfälligt serveringstillstånd för slutet sällskap med hänvisning till att utredningsuppdraget köps av Borås Stad. I Gnosjö, Hylte och Tranemo prövar miljö- och byggnämnden respektive trafiknämnden parkeringstillstånd för rörelsehindrade i de ärenden där utredaren föreslagit avslag. Prövningen i nämnd görs på anonymiserade handlingar.

Gnosjö har i större utsträckning än övriga kommuner miljö- och byggnämnden som beslutsfattare beträffande miljöfrågor.

I ärenden som erfordrar överväganden och kräver mer allmän bedömning är beslutanderätten sällan delegerad till tjänstemän. Detta gäller t.ex. dispens från strandskyddsbestämmelserna, serveringstillstånd för föreningar för servering till allmänheten.

3.3 Analys

3.3.1 Bygglov

Den av samtliga kommuner, med smärre lokala anpassningar, tillämpade modellen för beräkning av bygglovsavgiften är för den enskilde medborgaren minst sagt svårgenomtränglig. Det föreligger

stora svårigheter att i förväg beräkna en bygglovsavgift. Däremot uppvisar modellen stor rättsäkerhet när avgiften fastställs efter genomförd prövning av bygglovet.

Trots att samtliga kommuner tillämpar i stort sett samma modell för avgiftssättning av bygglov ger skillnaderna i grundbelopp samt lokala variationer i övriga faktorer stora variationer.

3.3.2 Strandskydd

Kommunernas intresse av att kunna erbjuda attraktivt boende i sjönära lägen återspeglar sig i antalet beviljade dispenser från strandskyddsbestämmelserna.

I såväl Gnosjö, Hylte, Svenljunga som Tranemo har samtliga ansökningar om dispens beviljats. Gislaved har avslagit 4 av 16 ansökningar och Värnamo har avslagit 3 av 11 ansökningar. Noterbart är att beträffande det typfall angående dispens från strandskyddsbestämmelserna som redovisas nedan i avsnitt 6 har en majoritet av kommunerna avslagit dispensansökan.

3.3.3 Dispens/tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall

Kommunernas olika tillämpning och tolkning av miljö- och bygglagen ger mycket tydliga utslag beträffande tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall.

I tre av kommunerna finns ingen beviljad ansökan. Två av kommunerna, Gislaved och Värnamo, har beviljat ett fåtal ansökningar. Hylte avviker kraftigt med hela 73 beviljade ansökningar. Kommunen har historiskt sett varit generös med att bevilja dispenser. Trots en åtstramning efter 2005 i samband med ändringar i miljölagstiftningen har Hylte en fortsatt generös inställning till tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall.

En berättigad fråga är hur tillämpningen av miljöbalkens (kap 15, §18) bestämmelser om dispens/tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall kan ge så olika resultat som studien visar?

Kommunerna skiljer sig också åt beträffande avgiftssättningen. Gislaved och Värnamo debiterar ingen avgift alls för ansökan om tillstånd att själv återvinna och bortforsla avfall. Övriga kommuner debiterar efter en timavgift mellan 550:- och 680:-. Högst avgift debiterar Svenljunga och Tranemo.

3.3.4 Tillfälligt serveringstillstånd

Tranemo beviljade nästan tre gånger så många serveringstillstånd för slutet sällskap per 10.000 invånare som genomsnittet för övriga kommunerna. Värnamo har minst antal beviljade tillstånd per 10.000 invånare med endast 1,8. Den stora variationen mellan kommunerna kan bl.a. bero på kommunala riktlinjer. Dessutom kan benägenheten att söka serveringstillstånd för slutet sällskap variera mellan kommunerna.

Har informationen om kravet att ansöka om serveringstillstånd varit tillräckligt god och effektiv i de kommuner som har få ansökningar eller beror det låga antalet ansökningar på något annat?

Tranemo debiterar en avgift per ansökan som är mer än 4 gånger så hög, 1.300:-, som avgiften i Hylte (300:-).

Någon skillnad i antalet beviljade serveringstillstånd om beslutet fattas på politisk nivå, som i Svenljunga, eller genom tjänstemannabeslut, som i övriga kommuner, kan inte utläsas av studien.

3.3.5 Färdtjänst

Vad gäller prövning av ansökningar om färdtjänst är det anmärkningsvärt att två kommuner, Hylte och Tranemo, har beviljat samtliga ansökningar under 2006. För Tranemo sker det dessutom i kombination med att kommunen har det näst högsta antalet ansökningar per 1.000 invånare bland kvalitetsnätverkets kommuner. En berättigad fråga är hur de berörda kommunernas reglementen beträffande rätten till färdtjänst är utformade alternativt hur beslutsfattarna tolkar dessa. Svenljunga gör flest avslag med 5,8% av ansökningarna.

Vid en jämförelse av antalet färdtjänstillstånd per 1.000 invånare den 31/12 2006 har Gnosjö anmärkningsvärt få med 13,5 jämfört med övriga kommuner som har mellan 29,7 och 45,4. När det gäller kommunerna i Jönköpings län finns tillgång till länsfärdtjänst med gemensamt reglemente. Har kommunerna, trots detta, olika synsätt beträffande hur ett funktionshinder påverkar den enskildes möjligheter att resa med allmänna kommunikationer?

3.3.6 Parkeringstillstånd rörelsehindrade

I Värnamo har samtliga ansökningar om parkeringstillstånd beviljats. I övriga kommuner avslås i genomsnitt var 10:e ansökan om parkeringstillstånd.

En intressant jämförelse är andelen avslag på ansökningar om färdtjänst respektive avslag på ansökningar om parkeringstillstånd. Kommunerna visar stora variationer vilket framgår av nedanstående sammanställning.

	Andel avslag färdtjänst	Andel avslag parkeringstillstånd
Gislaved	3,9%	10,9%
Gnosjö	3,2%	8,9%
Hylte	0%	5,2%
Svenljunga	5,8%	15,8%
Tranemo	0%	9,1%
Värnamo	3,0%	0%

Andelen ansökningar som avslås beträffande parkeringstillstånd är högre än avslag på färdtjänstansökningar i fem av kommunerna. I Värnamo är förhållandet det omvända.

Gemensamt för kommunerna är att parkeringstillstånd ges av handläggare på teknisk förvaltning eller motsvarande medan tillstånd för färdtjänst hanteras av socialförvaltningens medarbetare.

Skiljer sig bedömningen av funktionshinder mellan handläggare av färdtjänst respektive parkeringstillstånd?

3.4 Förslag till åtgärder

- Se över konstruktionen av bygglovstaxan för att göra den mer lättförståelig ur ett medborgarperspektiv.
- Gnosjö bör fundera över vad som är orsaken till att man har så mycket lägre andel färdtjänstillstånd än övriga kommuner i nätverket.
- Tranemo bör se över hanteringen av färdtjänstillstånd.
- Värnamo och Hylte bör se över hanteringen av parkeringstillstånd.

4 Typfall

4.1 Utgångspunkter och beskrivning

För vår granskning har vi tagit fram ett antal typfall bestående av, i princip, autentiska ansökningar från nätverkskommunerna. Typfallen avser områdena parkeringstillstånd för rörelsehindrade, färdtjänst, dispens från renhållning samt dispens från strandskyddsreglerna. De framtagna typfallen har överlämnats till respektive kommuns handläggare som utifrån de uppgifter som finns i varje ärende har fått fatta ett fiktivt beslut eller göra en bedömning av hur den egna kommunen skulle ha bedömt respektive ärende.

4.1.1 Typfall dispens från strandskyddsbestämmelserna

Ansökan avser såväl strandskyddsdispens som bygglov för nybyggnad av ett fritidshus med en bruttoarea på 100 m² i ett våningsplan. Byggnaden skall uppföras inom strandskyddat område vid X-sjön. För sjön gäller det generella strandskyddet om 100 meter. Området är en obebyggd lucka på stranden mellan ett antal hus, två hus sydost och tre hus sydväst om det aktuella området. Luckan mellan de bebyggda fastigheterna uppgår till cirka 40 meter. Området i sin helhet är hårt exploaterat trots att det är utpekad som riksintresse.

Tomten, som i nuläget är beväxt med strandskog, anses utgöra en tillgång då den inte är ianspråktagen och bidrar till en god livsmiljö för både människor samt växt- och djurliv.

TYPFALL STRANDSKYDDSDISPENS			
	Avslag	Bifall	Behov av komplettering
Gislaved	X		
Gnosjö	X		
Hylte			X
Svenljunga	X		
Tranemo	X		
Värnamo			X

När det gäller resultatet för det typfall som vi valt kan man se att ingen av kommunerna har beviljat ansökan.

4.1.2 Typfall dispens från renhållning

Kommunen ansvarar för renhållningen inom sitt geografiska område. Ofta sker denna i sin tur på entreprenad hos något privat företag. I vissa fall, exempelvis om man bara använder ett fritidshus under en del av året, kan man ansöka om dispens från sophämtning.

För vår undersökning har två typfall tagits fram och getts till kommunerna för prövning. Båda typfallen avser ett fritidshus som i varierande grad nyttjas av ägarna. Även graden av egen kompostering varierar i de båda fallen.

Typfall 1

Ansökan avser en fritidsbostad som innehas av två personer. Paret vistas få dagar i huset under främst sommartid, och källsorterar, varför mängden sopor är liten. I sin hemkommun har sökanden 8-veckorstömning och uppger att man inte ens då fyller sopkärlet.

Typfall 2

Denna ansökan avser en fritidsbostad som innehas av 2-3 personer där man vistas i huset mer frekvent under hela året men i högre grad under sommar och vinter. Familjen källsorterar avfallet och har kompost i stugan.

Bedömningen av typfallen gällande dispens från renhållning

TYPFALL RENHÅLLNINGSDISPENSER		
	Typfall 1	Typfall 2
Gislaved	Avslag	Avslag
Gnosjö	Avslag	Bifall
Hylte	Bifall	Avslag
Svenljunga	Avslag	Bifall
Tranemo	Avslag	Avslag
Värnamo	Ej beslut	Ej beslut

4.1.3 Färdtjänst

Typfall 1.

Typfall 1 är en ensamstående kvinna född 1925 bosatt i servicelägenhet i tätort. Hon har tidigare kört bil. Kvinnan har privat hjälp med städning, kan sköta inköp själv och går då till affären. Enligt ansökan kan hon gå dit själv, men måste vila på vägen. Kvinnan uppges ha KOL och blir fort andfådd. Hon har också haft två hjärtinfarkter. Efter ett fall har kvinnan opererat ena foten och hon besväras efter detta av domningar och att foten ibland viker sig vid ansträngning. Kvinnan har också smärtor vid gång och ibland balansproblem. Kvinnan uppger att hon kan ta sig till busshållplats med rollator, men hon kan inte få upp denna på bussen. Hon orkar heller inte åka buss eftersom det tar så mycket på hennes krafter att hon då inte orkar utföra sina ärenden. Till ansökan har bifogats ett läkarintyg.

Typfall 2.

Typfall 2 är en ensamstående kvinna född 1938. Kvinnan som bor i egen lägenhet i tätort och är nyinflyttad till kommunen uppges klara alla praktiska hushållsgöromål på egen hand och kan gå till affär, bank m m på egen hand. Däremot har hon en neurologisk sjukdom som innebär ofrivilliga ryckningar och nacksmärta. Hon har också ständig värk trots smärtstillande medicin. Hon medicinerar också för depressioner. Utöver detta har kvinnan inkontinensbesvär, ständig yrsel, smärtor i vänster höft, stelhet i kroppen och nedsatt kraft i ben och blir fort trött vid förflyttningar. På grund av de medicinska symptomen kan kvinnan inte sitta i de bakåtlutande säten som finns i allmänna kommunikationer utan har behov av ställbara säten, så som i en personbil. Kvinnan kan gå

utomhus i cirka 30 minuter men måste då vila under vägen och hon kan gå cirka 400 meter med rollator. Ansökan styrks av tre läkarintyg.

Typfall 3

Typfall 3 gäller en gift kvinna, född 1940. Kvinnan bor i ett hus på landet med sin make, vilken hon också är anhängvårdare för. Kvinnan har svår artrit i höger hand vilket medför stora svårigheter att greppa och bära föremål. När hon mår som sämst kan hon heller inte köra bil och inte heller annars kör hon gärna p g a nedsatt syn, i synnerhet i mörker. Kvinnan har diskbråck och ischias vilket medför yrsel, nackbesvär och huvudvärk. Hon lider också av insulinbehandlad diabetes och periodvis av migrän. Har även en inopererad metallklaff i hjärtat, samt tar blodförtunnande medicin. Ibland upplever hon även att hon "försvinner" någon sekund vid ett flertal tillfällen/dag och lider slutligen av nedsatt minne och tappar ibland ord vid konversation.

Kvinnan känner sig ostabil vid förflyttning och har ryggvärk då hon går längre sträckor. Hon tror sig kunna gå en kilometer beroende på väglag och dagsform. Hon har käpp som stöd vid förflyttning. Hon bedömer inte att hon kan ta sig till busshållplats på egen hand. Ansökan styrks av ett läkarintyg.

Typfall 4

Typfall 4 avser även det en kvinna född 1918 som bor ensam i eget hus i en mindre tätort. Hon har höftbesvär, troligen ischias, och upplever ofta trötthet. 2005 hade kvinnan en stroke i höger arm vilket medfört svårigheter att greppa och hålla fast föremål. Utöver detta har hon även haft flera strokes vilka dock inte medfört några bestående men. Kvinnan som har en successivt försämrad hörsel förmåga samt synnedsättning klarar att läsa tidningen. Hon tar medicin mot depression, panikångest och hjärtklappning samt lider av KOL. Kvinnan som har sitt badrum på andra våningen i sitt hus klarar att gå i trappor samt att gå och handla. Hon använder rollator både inom- och utomhus. Ansökan saknar kompletterande läkarintyg.

Sammanställning av kommunernas bedömning i samtliga ärenden

TYPFALL FÄRDTJÄNST				
	Typfall 1	Typfall 2	Typfall 3	Typfall 4
Gislaved	Avslag	Avslag	Avslag	Avslag
Gnosjö	Bifall	Bifall	Avslag	Avslag
Hylte	Bifall	Bifall	Avslag	Bifall
Svenljunga	Avslag	Bifall	Avslag	Avslag
Tranemo	Avslag	Avslag	Bifall 1)	Avslag
Värnamo	Bifall	Bifall	Bifall	Behov av komplettering

1) Tranemo kommun gav endast bifall i ansökan avseende färdtjänst till och från busshållplatsen

4.1.4 Typfall parkeringstillstånd rörelsehindrade

Samtliga fem typfall ger för oss lekmän intrycket av att det handlar om personer som i högsta grad har en nedsatt rörlighet och alla förefaller vara i behov av ett parkeringstillstånd och som utomstående och "okunnig" fylls man av den största respekt för de mycket svåra bedömningar som handläggarna många gånger måste göra i dessa och andra lika komplicerade ärenden.

Typfall 1, Anders Andersson

Anders Andersson är en man, född 1936 som ansöker om parkeringstillstånd på grund av smärta i båda fötterna samt begränsad uthållighet på grund av hjärtsvikt. Han har haft flera hjärtinfarkter samt artros i höfterna. Ansökan styrks av läkarintyg av vilket det bl a framgår att han endast kan gå 50 – 100 meter innan smärtor och därefter ytterligare 300 – 400 meter innan mycket svåra smärtor. Han använder käpp vid förflyttning.

Typfall 2, Berta Bengtsson

Berta är en kvinna född 1943 med svåra gångproblem som tilltagit under senare år. Hon har artros i bägge höftlederna samt ryggbesvär. Berta säger sig ha påtagliga svårigheter att förflytta sig även på korta sträckor samt på plan mark. I läkarintyg uppges bl a att Berta är beroende av bil för att klara sitt arbete och läkaren rekommenderar att Berta beviljas parkeringstillstånd i ett år varunder ny behandling skall prövas.

Typfall 3, Carl Carlsson

Carl Carlsson är en man född 1922 som ansöker om parkeringstillstånd på grund av stroke och efterföljande förlamning på vänster sida av kroppen. Detta medför också stora gång- och balanssvårigheter. Läkarintyg styrker uppgifterna.

Typfall 4, David Davidsson

David är en man född 1926 med dålig gångförmåga som restillstånd efter genomgångna operationer. Carl har enligt bifogat läkarintyg höftledsprotoser i båda höfterna, och uppges ha gått igenom sju höftoperationer. Han kan gå ”100-talet meter” med kryckor varefter värken tilltar allt mer.

Typfall 5, Evelina Eriksson

Evelina Eriksson är en kvinna född 1924 som lider av insulinbehandlad diabetes sedan tonåren. Komplikationer har tillstött och Evelina tvingades amputera höger underben för 15 år sedan och tårna på vänster fot. Detta har medfört att Evelina inte kan gå själv och hon behöver hjälp med att komma i och ur bilen, men framförallt att klara sig utanför bilen. Läkarintyg styrker ansökan och behovet.

I detta ärende finns ett oavsiktligt skrivfel som vållade bekymmer. I ansökan står att Evelina är född 1954, medan i läkarintyget framgår att Evelina haft sin sjukdom sedan mer än 60 år tillbaka. Rätt födelseår skall sannolikt vara 1934.

Bedömningen av typfallen gällande parkeringstillstånden

TYPFALL PARKERINGSTILLSTÅND					
	Typfall 1	Typfall 2	Typfall 3	Typfall 4	Typfall 5
Gislaved	Bifall 3 år	Bifall 1 år	Behov av komplettering	Bifall 1 år	Behov av komplettering
Gnosjö	Bifall 1 år	Bifall 1 år	Bifall 1 år	Bifall 1 år	Avslag
Hylte	Avslag	Bifall 1 år	Bifall 3 år	Bifall 3 år	Avslag
Svenljunga	Avslag	Avslag	Avslag	Avslag	Avslag
Tranemo	Bifall 3 år	Avslag	Avslag	Bifall 1 år	Avslag
Värnamo	Bifall 3 år	Bifall 3 år	Bifall 1 år	Bifall 3 år	Bifall 1 år

4.2 Analys

4.2.1 Typfall dispens strandskydd

När det gäller resultatet för det typfall som vi valt kan man se att ingen av kommunerna har beviljat ansökan. Vi kan förmoda att det beror på att just den här typen av tillstånd kräver en diskussion mellan kommunens handläggare och den person som söker. I det här fallet fanns inte den möjligheten vilket kan förklara utfallet. Som visats i tidigare avsnitt i rapporten (3.1.2) så beviljade samtliga kommuner flertalet av sina ansökningar som inkom 2006 trots en restriktiv lagtext.

4.2.2 Typfall dispens från renhållning

Kommunerna hade här ofta svårt att ge några besked om hur man skulle ha bedömt ärendena, eller att fatta några fiktiva beslut. Hylte kommun ansåg sig exempelvis inte kunna ta något beslut på de ansökningarna saknade namnunderskrifter men utifrån de fakta som fanns menade man att man troligen skulle ha gett avslag på typfall 2 och bifalla typfall 1.

Värnamo kommun ansåg sig inte kunna ta beslut i något av de båda fallen då de ansåg sig ha så få ärenden av den typen i sin kommun att det är svårt att veta hur en ansökan ska bedömas. För att kunna ta beslut skulle man behöva begära in ytterligare uppgifter om hur mycket sökanden vistas i fritidshuset samt kompletterande uppgifter om källsorteringen.

Även i dessa typfall skiljer sig bedömningarna åt i de olika kommunerna. Det är dock svårt att dra några klara slutsatser då det endast handlar om två typfall. Märkligt nog fördelar sig bifallen och avslagen relativt jämnt mellan de olika kommunerna, och vilket av de två typfallen som är ett "naturligt" avslag eller bifall går därför inte att se. Fyra kommuner valde att ge avslag på typfall 1, och tre kommuner avslög typfall 2. Resultatet av typfallen uppvisar variationer som kan ha sin grund i olika tolkningar på grund av hur kommunernas renhållningsordningar är utformade.

Det är även i fråga om dessa typfall intressant att jämföra med redovisningen av de olika tillståndstyperna. Invånarna i Hylte var mycket flitiga med att ansöka om denna typ av tillstånd, med 77 ansökningar under 2006. Detta kan jämföras med 7 respektive 13 ansökningar i Gislaved respektive Värnamo kommuner. I Hylte beviljades dessutom flertalet av ansökningarna, 95 %, men i ovanstående typfall var Hylte mer restriktiv än i verkligheten.

Slutligen måste framhållas Gislaveds kommuns ur medborgarsynpunkt föredömligt utformade beslut. Kommunen avslog visserligen båda ansökningarna men i sin beslutsformulering gav man sökanden förslag på alternativt förfarande, dels rekommenderade man sökandena att antingen ansöka om utökade tömningsintervaller till var fjärde vecka, eller att endast begära sommarhämtning under tiden maj – september och därutöver s k ”budad hämtning”.

4.2.3 Typfall färdtjänst

Vid en granskning av samtliga ärenden som behandlats i vår typfallsundersökning framgår tydligt skillnaden mellan kommunernas tillståndsgivning till sina medborgare. Gislaved, Svenljunga och Tranemo har en restriktiv inställning till givandet av färdtjänst medan Värnamo bifaller samtliga fall med undantag av ett fall där man vill ha in kompletterande uppgifter.

Det står ganska klart för den som ser resultatet av undersökningen att den ur medborgarperspektiv kan ha en stor påverkan för den enskilde beroende på i vilken kommun denne bor. Då vår uppgift är att granska kommunernas arbete ur medborgarens perspektiv så bör man som läsare ha i åtanke att bakom de här specifika typfallen finns det en verklig person. Dessa personers möjlighet att kunna ta sig ut på egen hand utgör givetvis en stor höjning av livskvalitén och en likartad bedömning oavsett var man bor vore önskvärd. Kommunerna bör med tanke på resultatet se över hur man hanterar ansökningar av färdtjänst.

Värt att notera i detta sammanhang är att i vår undersökning av kommunernas tillståndsgivning av färdtjänst under 2006 (se 3.1.5) bifaller såväl Hylte som Tranemo 100 % av sina ansökningar och Gislaved som här synes restriktiv bifaller trots allt en så hög procent som 96,1 %.

Man kan inte undgå att ifrågasätta resultatet med tanke på de stora variationer som förekommer.

4.2.4 Typfall parkeringstillstånd

Att samma typfall bedöms mycket olika i nätverkets kommuner måste anses vara ytterst otillfredsställande ur medborgarens synpunkt. Var man bor borde inte spela någon roll vid bedömningen av ett likadant ärende. De största extremerna är Värnamo där samtliga fem typfall fick bifall, och dessutom oftast för en relativt lång tidsperiod, och å andra sidan Svenljunga där alla typfallen avslogs. Vad som är rätt och fel av detta kan inte vi utifrån vår kompetens avgöra men det är en uppseendeväckande stor skillnad som gör att man kan ifrågasätta rättssäkerheten i båda kommunerna. Utifrån Värnamos stora generositet är det också värt att notera att detta är den enda av nätverkskommunerna där det kostar pengar att parkera och här är således parkeringstillstånden än mer värdefulla än i nätverkets övriga kommuner.

Värnamos generositet när det gäller parkeringstillstånden har också tidigare påtalats i redovisningen. Denna typfallsundersökning har bara bekräftat bilden och man kan ifrågasätta om det i Värnamo överhuvudtaget görs någon prövning av de ansökningar som kommer in eller om det bara handlar om ett rutinemässigt beviljande. Även Svenljungas mer avvisande hållning att bevilja parkeringstillstånd bekräftades av typfallen, och i redovisningen var Svenljunga också den kommun som hade den överlägset största andelen avslag, 15,8% avslag där snittnivån är 8,4%, alltså nästan dubbelt så många avslag i Svenljunga som i övriga kommuner.

Som framgår skiljer sig också beslutens varaktighet något åt i de olika kommunerna. I några kommuner, exempelvis Gnosjö gäller ett beslut om parkeringstillstånd maximalt ett år för nyansökningar och först när man ansöker om förlängning av sitt tidigare beslut kan man få ett treårigt tillstånd, medan i andra kommuner, exempelvis Värnamo varierar tillståndets varaktighet

beroende på hur långt handikappet bedöms vara. I ytterligare någon kommun, som exempelvis Tranemo och Hylte tas besluten normalt för en treårsperiod.

Det är också intressant att notera att besluten om parkeringstillstånd oftast ligger på tekniska avdelningar eller miljö- och byggavdelningar, snarare än på de enheter där andra likartade svåra individuella bedömningar i kommunerna görs, nämligen på socialförvaltningarna.

Beslutsnivåerna i de här ärendena varierar mellan kommunerna. I Gislaved, Hylte och Tranemo ligger beslutsfattandet på assistentnivå, men det kan även ligga på andra befattningar som nämndsekreterare (Värnamo), gatu/parkansvarig (Svenljunga) eller trafikhandläggare (Gnosjö). Vi har inte granskat vad denna blandade skara av beslutsfattare har för kompetens att granska och besluta om de ofta komplicerade ärendena och exempelvis sätta sig in i läkarutlåtanden, sjukdomsbilder m m men det är lätt att ur ett medborgarperspektiv fundera över om besluten blir de rätta, speciellt om man jämför de minst lika komplicerade bedömningarna om rätten till färdtjänst där besluten alltid ligger på speciellt utbildade biståndsbedömare.

4.3 Förslag till åtgärder

- Med tanke på de stora variationerna av besluten gällande ansökningar om färdtjänst som förekommer bör man se över beslutsprocessen. Det uppstår naturligtvis tolkningsskillnader mellan handläggare beroende på en mängd orsaker. Om skillnaderna beror på olika tolkningar av lagen om färdtjänst så skulle det kunna vara en fördel om vi sprider vårt nätverkstänkande även till denna grupp. Regelbundna träffar för handläggare från olika kommuner med diskussioner kring regelverk och typfall kanske kunde vara en lösning.
- Värnamo bör se över sina rutiner för att bevilja parkeringstillstånd och införa en mer ingående prövning.
- Svenljunga bör fundera över varför så många ansökningar om parkeringstillstånd avslås.
- Samtliga kommuner bör fundera över om inte besluten om parkeringstillstånd istället bör tas av de mer kvalificerade biståndsbedömare inom socialförvaltningarna, snarare än av miljö- och byggförvaltningar eller tekniska förvaltningar, för att stärka rättssäkerheten i bedömningarna.

5 Bygglov

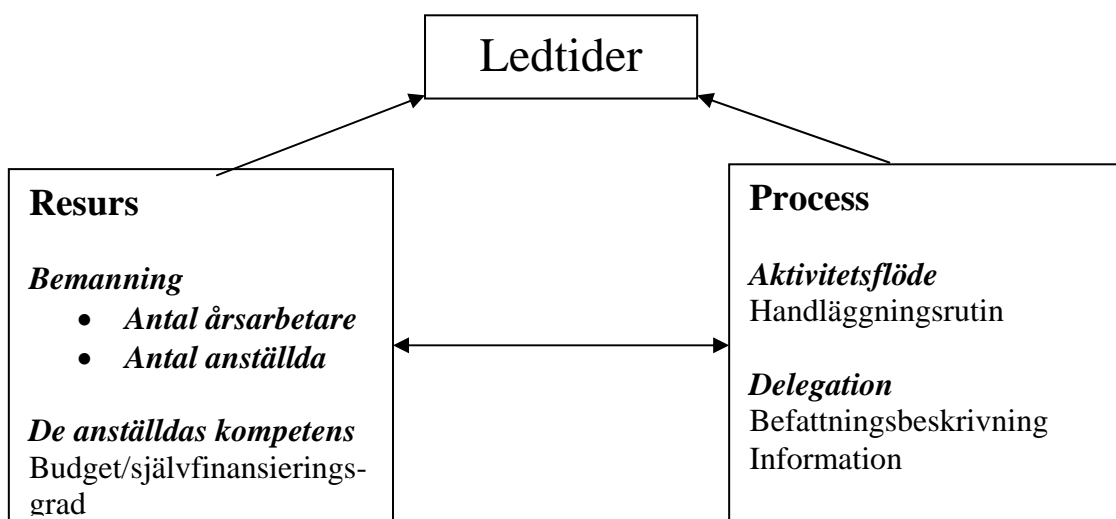
5.1 Utgångspunkt och beskrivning

Det tre vanligaste frågorna som kommer i samband med bygglovshantering är:

- Får jag lov?
- Vad kostar det?
- Hur lång tid tar det?

I den fördjupade studien av bygglovshanteringen har vi valt att titta närmare på tre delar. Den första delen behandlar de bygglovsärenden som lämnades in under perioden maj till och med juli 2007. I den andra delen tittar vi på de kostnader som finns för att söka bygglov. Den tredje delen handlar om de ledtider som finns i bygglovsprocessen och belyser hur väl vi uppnår våra serviceåtaganden till medborgarna. I den här delen kommer vi även att göra en jämförelse mellan bygglovsprocesserna i nätverkets kommuner. Trots att inte bygglovsprocessen direkt syns för medborgaren, kommer dess uppbyggnad att påverka resultatet som kommer medborgaren till del i form av handläggningstid och rättssäkerhet i beslutet. Vi har gjort en jämförelse mellan de olika kommunernas processer, ledtider i bygglovshanteringen, bemanning och hur genomströmningen av ärenden ser ut. Vi kommer sen att göra en analys utifrån samtliga dessa delar och slutligen ge förslag till förbättringar inom bygglovshanteringen för att skapa en förståelse för varför handläggningstiderna ser ut som de gör, och kanske framför allt, för att skapa en gemensam plattform för ett utvecklingsarbete på området i kommunerna. Kartläggningen genomfördes i samarbete med handläggare från respektive kommuns ansvariga förvaltning

För att förenkla den fortsatta läsningen vill vi redan här beskriva en modell för att ge läsaren en referensram inför den fortsatta läsningen på det här avsnittet.

Hur långa ledtiderna är och hur känsliga dessa är för variationer hänger alltså samman med:

- De resurser som står till vårt förfogande
- Hur processen ser ut och hanteras

De begrepp som är markerade med kursiv stil är de som kommer att vara centrala i den fortsatta analysen.

Vi är medvetna om att ledtidernas längd inte bara beror på den kommunala bygglovsprocessen. Behovet av kompletteringar i ansökan och hur lång tid den sökanden tar på sig för att göra dessa har stor inverkan på ledtiden. Detta påverkar generaliserbarheten, men trots detta anser vi oss kunna göra ett antal iakttagelser utifrån det insamlade materialet.

5.1.1 Får jag lov??

De ärenden som återges i tabellerna och i texten nedan är de som var avslutade vid insamlingen av uppgifterna om inte annat anges.

Förekomster av objekttyper under undersökningsperioden maj-juli 2007, antal

	Gislaved	Gnosjö	Hylte	Svenljunga	Tranemo	Värnamo
Nybyggnation av enbostadshus	4	2	3	1	-	6
Tillbyggnad uterum/altan	13	3	4	4	5	18
Tillbyggnad garage/carport	6	2	3	-	2	5
Ny-, till- eller ombyggnad av fritidshus	3	-	4	4	2	1
Övriga ärenden*	27	8	35	6	6	33
Totalt antal ärenden	53	15	49	15	15	63
Varav politiska beslut	4	3	6	0	0	1

*) Övriga ärenden: utvändigt ändring eller tillbyggnation av befintlig bebyggelse; ospec. ny- och tillbyggnad.

Volymen bygglovsansökningar för undersökningsperioden följer i stort de volymer som redovisades för helåret 2006 (se Avsnitt 3.1.1). I tabellen ovan har det totala antalet ansökningar även brutits ner i olika typer av objekt ansökningarna har avsett. Detta för att ge en bild av vilka sorters ärenden som har hanterats. Beslut om bygglov är i normalfall delegerat till tjänsteman, stadsarkitekt eller bygglovarkitekt/ingenjör, i samtliga kommuner. I förekommande fall där ärendena är komplexare har besluten tagits i nämnden.

5.1.2 Vad kostar det??

Avgifterna för de ärenden som redovisats för perioden varierar stort. Variationen har dels sin förklaring i de beräkningsgrunder för bygglovsavgiften som tidigare redovisats, och dels i att bygglovsavgiften endast utgör en del av den sammanlagda debiteringen. Varje ärende har till följd av detta sina unika förutsättningar och en jämförelse av uttagen avgift skulle därför inte säga så mycket. För att kunna göra en jämförelse när det gäller bygglovsavgiften har vi därför valt ett exempelärende där varje kommun fick beräkna bygglovsavgiften utifrån den formel som används för beräkning av bygglovstaxan.

Exemplet är ett bygglovsärende som omfattar nybyggnation av enplansvilla på 120 kvm inom detaljplanelagt område med fristående garage som sökanden önskar placera två meter från tomtgränsen. Utfallet från respektive kommun blev följande.

Bygglovsavgift, exempel enplansvilla 120 kvm inom detaljplan

Kommun	Formel LF x OF x G (x JF)	Bygglovsavgift BTA kr
Gislaved	8 x 15 x 35 kr	4.200 kr
Gnosjö	6 x 17 x 25 kr	2.550 kr
Hylte	7 x 12 x 30 kr	2.520 kr
Svenljunga	8 x 12 x 35 kr	3.360 kr
Tranemo	8 x 14 x 33 kr	3.696 kr
Värnamo	8 x 17 x 30 kr x 1,0	4.080 kr

Formeln är alltså densamma i samtliga kommuner utom i Värnamo där ytterligare en faktor läggs till i beräkningen. Bygglovsfaktorn (LF) är satt till 8 i alla kommuner utom Gnosjö och Hylte som har en lägre faktor. Objektsfaktorn (OF), som är kopplat till ytan på villan, varierar mellan 12 i Hylte och Svenljunga och 17 i Gnosjö och Värnamo. Grundbeloppen (G) är satta, som tidigare redovisats, som lägst i Gnosjö och högst i Gislaved och Svenljunga. Värnamos fjärde faktor är satt till 1,0 för objektstypen i exemplet och får därför inget utslag på den sammanlagda avgiften. Den beräknade bygglovsavgiften varierar i exempelärendet mellan 2 520 kronor i Hylte och 4 200 kronor i Gislaved.

Förutom bygglovsavgiften finns som sagt också andra typer av avgifter som tillkommer den totala kostnaden: byggnadsavgift, planavgift, ändrad användning eller avslag. Dessa har en liknande beräkningsformel som bygglovsavgiften med viss variation. Det finns också andra beräkningsgrunder som exempelvis timdebitering och fasta avgifter, beroende på vad ansökan avser (mindre komplementbyggnad, eldstäder, VVS-installation, förlängning eller förnyelse av tidigare lov och så vidare). Till det här förekommer också andra typer av avgifter som kartavgifter, utstakningsavgifter och lägeskontrollavgifter med flera.

Specificerade avgifter kopplade till bygglovsansökan maj-juli 2007, antal

	Gislaved	Gnosjö	Hylte	Svenljunga	Tranemo	Värnamo
Antal ärenden	53	15	49	15	15	63
Kartavgift, antal	29	2	13	-	-	36
Utstakning, antal	8	-	1	-	-	4
Övriga avgifter	-	5 ¹⁾	5 ²⁾	-	-	4 ³⁾

1) Underrättelse/kommunicering, kungörelse, hörande av sakägare, strandskyddsdispens och förhandsbesked utom detaljplan

2) Nybyggnadskarta och planritningar

3) Lägeskontroller

Förutom Svenljunga och Tranemo har samtliga kommuner i ett antal fall tagit ut en kartavgift. Tabellen ovan visar på antalet förekomster av ärenden där en sådan avgift har specificerats. I materialet kan vi inte utläsa att typen av objekt i sig nödvändigtvis skulle styra om en kartavgift tas ut eller inte, då det samtidigt finns ärenden inom samma objektstyp i samma kommun som inte belagts med den här avgiften.

Storleken på debiterad kartavgift varierar kraftigt. Utifrån de ärenden som handlagts under undersökningsperioden visar tabellen nedan avgifterna som tagits ut kopplat till vilken typ av objekt de har avsett.

I kommunernas redovisning för undersökningsperioden kan vi utläsa förekomsten av vissa typer av ytterligare avgifter. Storleken på avgiften är vanskelig att jämföra krona för krona med tanke på ärendenas unika förutsättningar. Det vi däremot kan jämföra är nivåerna på avgifter relaterade till objektstyper.

Debiterade kartavgifter maj-juli 2007, kronor

Objektstyp/kartavgift	Gislaved	Gnosjö	Hylte	Svenljunga	Tranemo	Värnamo
Nybyggnation av enbostadshus	5250	5700	3600			4500
Tillbyggnation eller mindre nybyggn.	700		900			75-237
Enklare objekt	175					

I de fall där den uttagna avgiften ligger på den högsta nivån har samtliga berört nybyggnation av enbostadshus. När det gäller ärenden som avser tillbyggnader av uterum och altaner eller mindre nybyggnation (som garage, förråd eller växthus) så har Gislaved och Hylte något som ser ut som en "normaltaxa" på 700 respektive 900 kronor. Värnamos kartavgift för jämförbara objekt ligger väsentligt lägre inom ett intervall mellan 75 och 237 kronor. För enklare objekt, som plank och skyltar, har Gislaved tagit ut en avgift på 175 kronor.

Debiterade utstakningsavgifter maj-juli 2007, kronor

	Gislaved	Gnosjö	Hylte	Svenljunga	Tranemo	Värnamo
Utsakningsavgift	1050-9625		1500			1500-6075

Hälften av kommunerna har vid enstaka tillfällen tagit ut en utstakningsavgift: Gislaved, Hylte och Värnamo. Vid samtliga tillfällen där avgiften har tagits ut har ärendet handlat om nybyggnation.

Övriga debiteringar som specificerats är för Gnosjös del avgifter för underrättelse/kommunicering, kungörelse, hörande av sakägare mfl, strandskyddsdispens och förhandsbesked utom detaljplan. Avgifterna här rör sig om mindre belopp på upp till 570 kronor, undantaget handläggning av strandskyddsdispens som betingat en avgift på 2 090 kronor.

Hylte har tagit ut avgift för nybyggnadskarta och planritningar. I materialet kan vi inte urskilja storleken på dessa avgifter från byggnämndavgiften, och vi kan därför inte redogöra för det här. Värnamo har i fyra fall tagit ut en avgift för lägeskontroll. För det har man debiterat mellan 2 000 och 3 500 kronor.

5.1.3 Hur lång tid tar det??

5.1.3.1 Ledtider

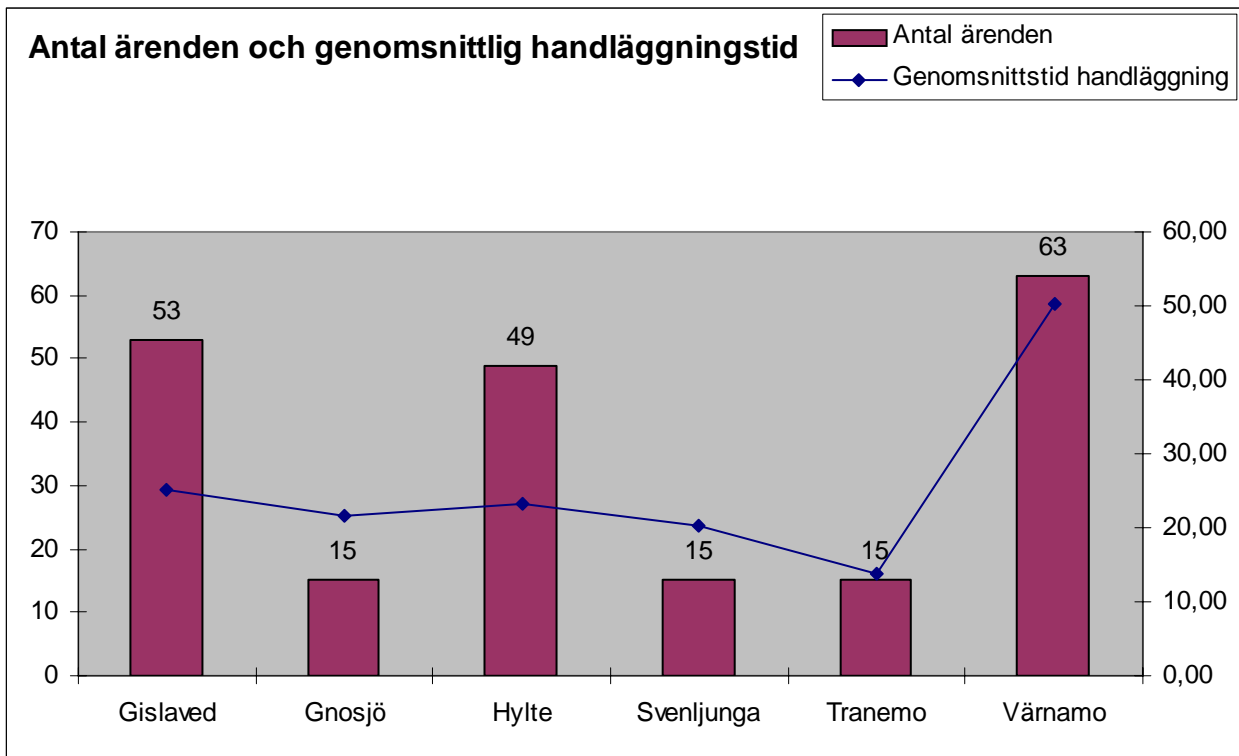
I detta avsnitt kommer vi att göra en uppdelning av ett bygglovsärende i följande beståndsdelar:

- Från att ärendet kommer in till att beslut fattas i ärendet
- Från beslut till expediering, dvs. att beslutet kommer medborgaren till del.

Vi gör denna uppdelning för att titta på ärendet fram till beslut för att vi ska få en bild av hur den mest kvalificerade handläggningen ser ut och därmed göra en bedömning av hur störningskänslig processen är i kommunerna. En anledning till att belysa den andra punkten separat är ur ett rättsäkerhetsperspektiv, eftersom en bygglovssökande rimligtvis inte kan anses ha fått full service från myndigheten innan han har beslutet i sin hand.

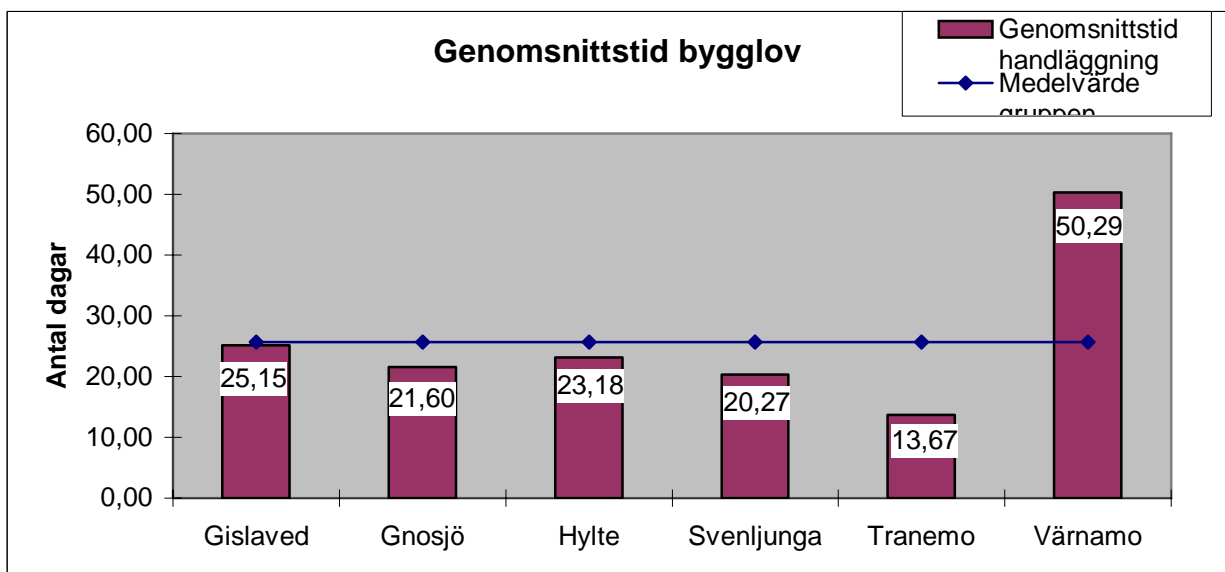
Om vi först tittar på tiden från det att ett ärende kommer in till det att ett beslut fattas, så ger undersökningen av ledtiderna för undersökningsperioden följande resultat.

Kommun	Gislaved	Gnosjö	Hylte	Svenljunga	Tranemo	Värnamo
Genomsnittstid handläggning	25,1	21,6	23,2	20,3	13,7	50,3

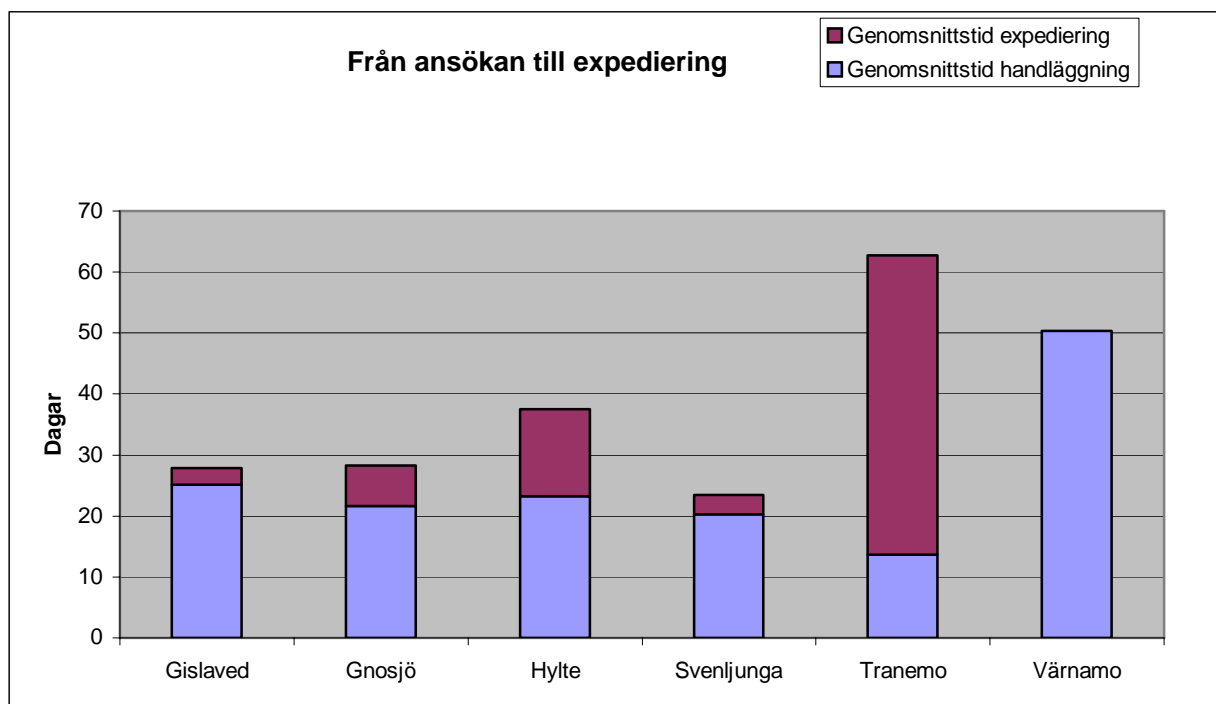
Antalet ärenden (enligt diagrammets vänstra skala) i kommunerna varierar mellan 15 för Gnosjö, Svenljunga och Tranemo och 63 för Värnamo. I relation till sin befolkning sticker Hylte ut rejält som har 49 ärenden under perioden.

Den genomsnittliga handläggningstiden varierar mellan 13,67 dagar i Tranemo till hela 50,29 dagar i Värnamo. Värnamos långa handläggningstider jämfört med de övriga kommunerna gör att medelvärdet för gruppen uppgår till 25,69 dagar. En känslighetsanalys visar att om Värnamo legat runt 25 dagar hade genomsnittet för gruppen hamnat på 20,48 dagar i handläggningstid.

Gör man sen en kartläggning av kommunernas totala handläggning som även innefattar expeditionstiden får vi följande resultat.

Kommun	Gislaved	Gnosjö	Hylte	Svenljunga	Tranemo	Värnamo
Genomsnittstid handläggning	25,1	21,6	23,2	20,3	13,7	50,3
Genomsnittstid expediering	2,8	6,7	14,3	3,1	49,1	0

Som diagrammet visar varierar den genomsnittliga expeditionstiden mellan 0 dagar i Värnamo och 49,1 dagar i Tranemo. I Värnamo sätts expeditionsdatum till samma som beslutsdatum. I Tranemo görs expediering endast vid vissa tillfällen under perioden. Ur rättsäkerhetssynpunkt kan båda kommunernas handhavande anses som något tveksamt.

5.1.3.2 Bemanning

När vi tittar vidare på bemanning och genomströmning av bygglovsärenden under perioden kommer vi till följande resultat.

Beslutsfattare bygglovsärenden	Gislaved	Gnosjö	Hylte	Svenljunga	Tranemo	Värnamo
Antal årsarbetare	3	0,8	1	0,2	0,8	1,6
Antal anställda	4	1	3	1	1	2

Vi väljer att göra följande distinktion för att tydliggöra vårt resonemang mellan begreppen årsarbetare och antal anställda

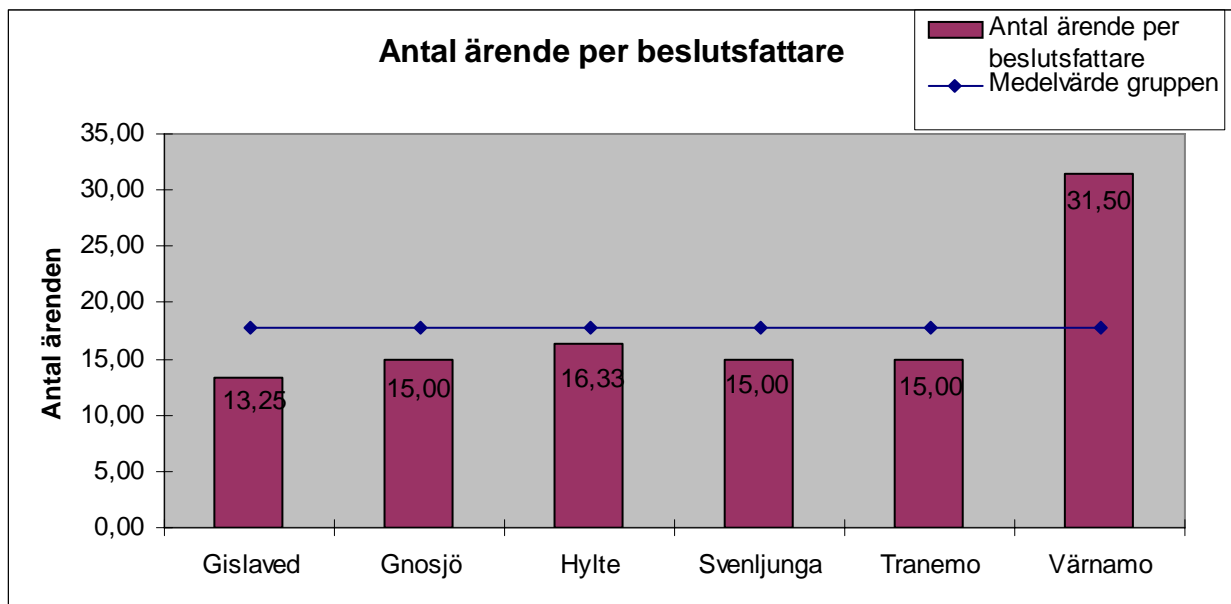
- Antalet årsarbetare kan anses vara den volym som är nödvändig för att upprätthålla en normalnivå på antalet bygglov
- Antalet anställda är ett uttryck för den beredskap som finns i organisationen att klara säsongsvariationer (flaskhalsen i processen) i tillståndsgivningen.

Antalet årsarbetare varierar mellan 0,2 i Svenljunga och 3 i Gislaved, medan antalet anställda varierar mellan 1 i Svenljunga, Tranemo och Gnosjö och 4 i Gislaved.

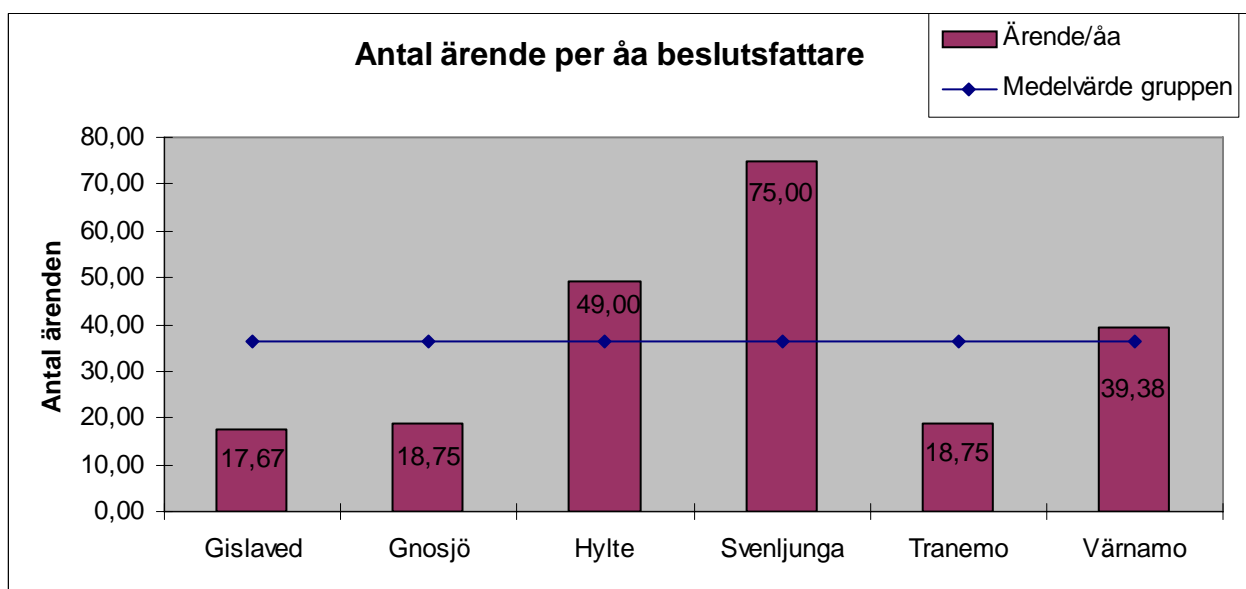
Anmärkningsvärt är att Värnamo ligger på en så låg nivå relativt övriga kommuner både när det gäller antalet årsarbetare och anställda. Hylte sticker ut med 3 personer när det gäller antal anställda med befogenhet att fatta beslut i bygglovsärenden.

5.1.3.3 Ärendegenomströmning

Om vi kopplar bemanningen till ärendenivån får vi följande resultat av undersökningen.

Diagrammet visar att antalet ärenden per beslutsfattare varierar mellan 13,25 i Gislaved och 31,50 i Värnamo. Medelvärdet för gruppen är 17,68. En känslighetsanalys visar att gruppens medelvärde minskat till 14,94 om även Värnamo legat runt medelvärdet.

Vid en genomgång av antalet ärenden per årsarbetare som har befogenhet att fatta beslut ser vi att antalet ärenden under perioden varierar mellan 17,67 för Gislaved och hela 75 i Svenljunga. Detta gör att Svenljunga sticker ut rejält med 75 handlagda ärenden per årsarbetare eftersom man handlägger så många ärenden per årsarbetare i jämförelse med övriga kommuner. Detta är extra intressant med tanke på att Svenljunga och Tranemo har gemensam stadsarkitekt.

5.1.3.4 Uppfyller vi våra åtaganden gentemot medborgarna??

Följande servicegarantier och målsättningar finns i nätverkets kommuner. De texter som är inom ram, är exakta ordalydelser hämtade ur kommunernas styrdokument.

GISLAVED: Har inga servicegarantier eller verksamhetsmål för bygglov. Det finns dock en uppgift på hemsidan som anger den normala handläggningstiden: "Handläggningstiden är normalt 1-2 veckor. Om ärendet kräver beslut av bygg- och miljönämnden så är handläggningstiden omkring en månad."

GNOSJÖ: Servicegaranti

Garanti för handläggning av ansökan om bygglov

För ansökningar om bygglov, som berör fastigheter **inom detaljplanelagt område** och där åtgärden inte strider mot detaljplanen(1) eller är en åtgärd av principiell beskaffenhet eller av större vikt(2) garanterar(3) miljö- och byggnämnden att beslut skall vara fattat inom två veckor (delegationsbeslut) från det att en **komplett ansökan** om bygglov diarieförts på förvaltningen. För ansökningar om bygglov som berör **fastigheter inom detaljplanelagt område** och där åtgärden **strider mot detaljplanen (4)** eller är en åtgärd av principiell beskaffenhet eller större vikt (2) garanterar (3) miljö- och byggnämnden att beslut skall vara fattat inom åtta veckor från det att en **komplett ansökan** om bygglov har diarieförts på förvaltningen.

I vissa ärenden måste miljö- och byggnämnden inhämta underremisser från exempelvis andra myndigheter. I dessa ärenden kan ej servicegaranti lämnas trots att kompletta handlingar föreligger från sökanden.

Kompletta handlingar innebär:

Ansökan om bygglov (Viktigt innehåll är fullständig fastighetsbeteckning samt underskrift av sökanden)

Situationsplan (Nybyggnadskarta om man bygger nytt, annars kan åtgärden redovisas på äldre nybyggnadskarta eller utdrag ur primärkarta)

Ritningar, beskrivningar och uppgifter i övrigt (Planer och fasader som redovisar åtgärden skall vara tydliga och lättlästa. På varje ritning skall finnas fastighetsbeteckning, ritningens innehåll, skala och datum finnas med)

Kompensation när beslutet inte kommer i tid

Om beslut som följer kraven redovisat ovan inte lämnas inom två respektive åtta veckor minskas bygglovavgiften med 20% för varje påbörjad vecka fram till att beslutet är fattat

- (1) Den reglering som visas i detaljplanen skall följas. Exempel på detta kan vara hur stort man får bygga, var man får bygga, utformning och skydd mot störning.
- (2) Etablering av tyngre industri, flerbostadshus, handel, allmänna lokaler etc. bedöms vara av principiell beskaffenhet eller av större vikt
- (3) Garantin gäller inte för ansökningar som lämnas in under tiden 15 juni till 15 augusti
- (4) Den reglering som visas i detaljplanen skall följas. Dock kan avsteg från detaljplanen medges om dessa är att betrakta som mindre avvikelser från detaljplanen enligt PBL 8:11 sista stycket.

HYLTE: Serviceåtagande:” Vi åtar oss att:

1. Du skall få besked om bygglov (som ligger inom planlagt område) inom fyra veckor om ansökningshandlingarna är kompletta och förslaget inte strider planen
2. Du skall få beslut om anmälan av värmepumpen och ansökan om avloppet inom sex veckor om handlingarna är kompletta

Om vårt åtagande inte uppfylls erhåller du en rabatt på 10% av avgiften.

Din motprestation:

1. Ansökan måste vara komplett. Ring oss gärna eller besök vår hemsida.”

SVENLJUNGA: ”Vi garanterar att din ansökan/anmälan (enkla ärenden) behandlas snabbt, dock senast inom 2 veckor. Ärenden som kräver beslut av MBN behandlas i normalfallet inom fyra till åtta veckor”

TRANEMO: ” En ansökan eller anmälan behandlas inom 20 arbetsdagar under förutsättning att ansökan/anmälan är komplett.”

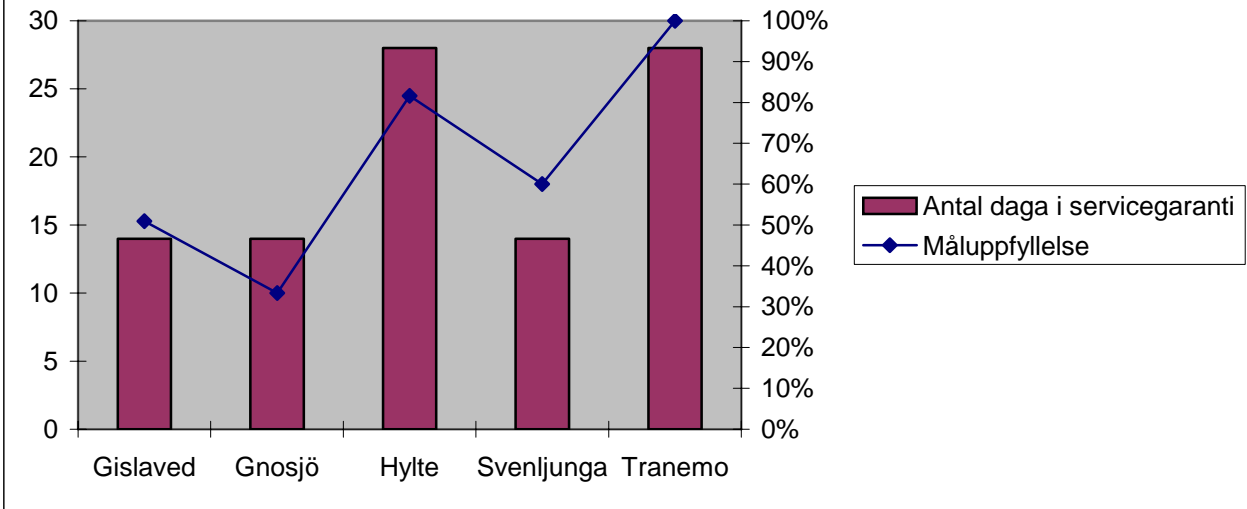
VÄRNAMO: Har ingen servicegaranti för bygglovsverksamheten för 2007 men som verksamhetsmål för 2008 finns att minska handläggningstiden på bygglovärenden med 10%.

Vid en genomgång av de bygglovsansökningar från enskilda kommuninvånare och föreningar, som inkommit under perioden maj till och med juli 2007 och som erhållit beslut under vår undersökningsperiod framgår följande vad avser kommunernas möjlighet att hålla vad man lovat:

Gislaved (ingen egentlig garanti men ett löfte)	27 av 53 ärenden inom 14 dagar 50 %
Gnosjö (ingen garanti under sommaren)	5 ärenden av 15 inom 14 dagar 33 %
Hylte	40 av 49 ärenden inom 4 veckor 82 %
Svenljunga	9 ärenden av 15 inom 14 dagar 60 %
Tranemo	15 ärenden av 15 inom 20 arbetsdagar 100 %
Värnamo (ingen garanti)	0 %

Diagrammet nedan, som visar bygglovsprocessens första del från inkommen handling till beslut, ger en första fingervisning av måluppfyllelsen kring uppställda servicegarantier. De erhållna värdena har en viss felkälla i och med att vi inte har särskilt de ärenden, som har behövt kompletteringar och inte heller de som ses som komplicerade ärenden. För del av den period, som vi granskat har Gnosjö undantag från garantin. Gislaved har som ovan angetts ingen uttalad garanti. Tranemo har klarat sitt åtagande i samtliga ärenden, Hylte i 82 % av de avslutade ansökningarna. Båda dessa kommuner har den sämsta garantitiden som är 4 veckor, Tranemo för alla typer av ärenden och Hylte för ”enklare” ärenden.

Antal dagar i servicegaranti och måluppfyllelse

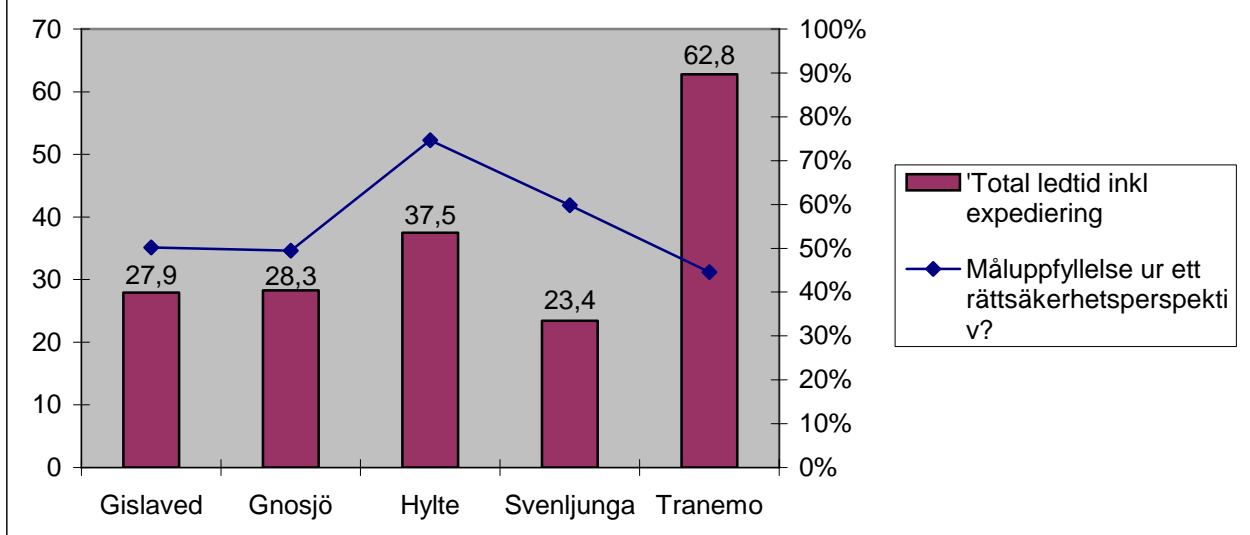

Nästa steg i undersökningen är att titta på måluppfyllelsen i den totala processen, det vill säga från att handlingarna kommit in till det att de expedierats och kommit sökanden till del. Detta ger en helt annan bild av processens effektivitet ur ett medborgarperspektiv då den ytterst svarar på frågan: –Hur lång tid tar det??

Kommun	Gislaved	Gnosjö	Hylte	Svenljunga	Tranemo	Värnamo
Genomsnittstid totalt	27,9	28,3	37,5	23,4	62,8	50,3
Antal dagar enl garanti	14	14	28	14	28	0
Måluppfyllelse	50%	49%	75%	60%	45%	0%

Detta diagram ger Tranemo ett betydligt sämre resultat och sänker kommunens måluppfyllelse från 100 % till 45 %. Den kommun som visar klart bäst resultat här är Hylte som givet sina korta expedieringstider ligger på en måluppfyllelse på hela 75 %.

Total ledtid i genomsnitt och måluppfyllelse

5.1.3.5 Processkartläggning

Kartläggningen består i att vi gjort ett urval av de aktiviteter som ingår i processerna. Två av de ingående aktiviteterna, byggsamråd och beslut om kontrollplan och kvalitetsansvarig är att hänföra till byggnamälan, men har tagits med för att vi ska få ett helhetsperspektiv ur medborgarsynpunkt. Aktiviteterna är lika för samtliga kommuner och får anses spegla det vi ser som de väsentligaste delarna i processen. De valda aktiviteterna är följande:

- Registrering av ansökan
- Kontroll handlingar
- Komplettering av handlingar
- Beräkning av bygglovsavgift
- Avstämning mot detaljplan
- Kontroll sakägare
- Formulering beslutsfraser
- Beslut
- Byggsamråd
- Beslut kontrollplan och kvalitetsansvarig
- Expediering och fakturering

Den fullständiga processkartläggningen redovisas grafiskt som bilaga. Merparten av aktiviteterna är beskrivna som rektanglar. Där en aktivitet beskrivs med en romb finns en valmöjlighet. Det handlar sånt som påverkar handläggningens effektivitet, såsom behov av kompletterande uppgifter av olika slag. Rent generellt kan sägas att ju tidigare i processen komplettering sker desto effektivare blir resten av processen eftersom beslutsunderlaget är mer fullständig när det sänds till nästa nivå i processen.

Kartläggning görs också på ett antal olika befattningsnivåer för att se vem som gör vad i processen. Dessa nivåer är:

1. Assistent
2. Bygglovsarkitekt/Bygglovsingenjör el motsvarande
3. Stadsarkitekt
4. Förvaltnings/kontorschef
5. Nämnd

Nedan följer en kort beskrivning av bygglovsprocessen i kommunerna.

Kort processbeskrivning

I **Gislaveds** sker hanteringen i störst omfattning på nivåerna ett och två. På den första nivån görs såväl begäran om kompletterande handlingar som beräkning av avgiften.

På nivå två görs avstämning av ansökan mot detalj och översiktsplan, samt genomförs höranda av sakägare vid behov. I ärenden som påverkar rent estetiska ställningstaganden, samt står i strid med detalj och översiktsplan, kopplas stadsarkitekten in. Denne fattar även beslut om bygglov särskilt vad avser fasadändringar, ommålning, skyltar mm. Här sker även formulering av beslutsfraser.

Beslut i bygglovsärenden fattas på såväl nivå två, tre och fem. Övriga ärenden efter beslut som byggsamråd och beslut om kontrollplan och kvalitetsansvarig genomförs på nivå två. Expediering och fakturering sker på nivå ett.

I **Gnosjö** ligger tyngdpunkten i hanteringen på nivå tre. På nivå ett sker registrering och kontroll av inkomna handlingar. Här sker ett första ställningstagande på om komplettering av handlingar ska ske. På nivå tre genomförs ytterligare en kontroll av handlingarna och ett förnyat ställningstagande på om ytterligare komplettering är nödvändig. Är detta nödvändigt genomförs denna på nivå ett i organisationen. Om handlingarna är kompletta, stäms ansökan av mot detalj och översiktsplan, och eventuella sakägare hörs. Därefter formuleras beslutsfraser och avgiften beräknas.

Beslut fattas på nivå tre och fem i organisationen. Nivå två hanterar byggsamråd samt fattar beslut om kontrollplan och kvalitetsansvarig vid behov. Expediering och fakturering sker på nivå ett.

I **Hylte** ligger fokus i bygglovshanteringen på nivå ett. Här sker samtliga aktiviteter och ställningstaganden utom byggsamrådet och beslut om kontrollplan och kvalitetsansvarig som sker på nivå två. Nivå två och tre belastas endast med mer komplicerade bygglovsansökningar. En selektering av ärenden görs tidigt i processen. Denna utförs i samråd mellan nivå ett, två och tre.

Beslut i bygglovsärenden fattas på samtliga nivåer utom nivå fyra. Expediering och fakturering görs på nivå ett i organisationen.

I **Svenljunga** handläggs bygglovsarbetet på nivå ett, två och tre. På nivå ett sker registrering av ansökningarna. Här sker även arbetet med att begära in kompletterande uppgifter till handlingarna. På nivå två kontrolleras handlingarna och konsultation med sakägare. Det är även här som beräkning av bygglovsavgiften sker. På nivå tre görs en genomgång av byggloven och en avstämning mot detaljplan och översiktsplan görs. Det är även här som formuleringen av beslutsfraserna sker.

Beslut fattas på nivå tre och fem, och byggsamråd samt beslut om kvalitetsansvarig sker på nivå två. Expediering och fakturering sker på nivå ett.

I **Tranemo** bedrivs processen huvudsakligen på nivå ett och tre. På den första nivån görs såväl registrering som kontroll av handlingar. Det är även denna nivå som sköter kompletteringar av ansökningarna. I övrigt är det stadsarkitekten som sköter större delen av arbetet med undantag för beräkningen av bygglovsavgiften som här beräknas av avdelningschefen. 20 % av stadsarkitektens heltidstjänst säljs till Svenljunga.

Beslut om bygglov fattas på nivå tre och fem. På nivå tre sker även byggsamråd, samt fattas beslut om kontrollplan och kvalitetsansvarig. Expediering och fakturering sker på nivå ett.

I **Värnamo** sker registreringen av ansökan på nivå ett. Efter en genomgång och kontroll av bygglovshandlingarna, som involverar både nivå ett, två och tre, begärs även kompletterande handlingar in på denna nivå. Efter genomgången av handlingar där en selektering sker av vem som hanterar vilket ärende, görs såväl avstämning mot detaljplan och översiktsplan, kontroll med sakägare, beräkning av avgift, och formulering av beslutsfraser på både nivå två och tre.

Beslut i bygglovsärenden fattas på nivå två, tre och fem. Nivå två hanterar byggsamråd samt fattar beslut om kontrollplan och kvalitetsansvarig. Nivå ett sköter fakturering och expediering.

5.2 Analys

5.2.1 Får jag lov??

Frågan om lov att bygga beror i hög grad på komplexiteten i det ansökan gäller. Här spelar flera faktorer spelar in: byggnaden i sig själv (storlek, funktion och konstruktion), vilka åtgärder som måste vidtas för handläggning och om ärendet måste lyftas till nämnden för beslut (byggnationens art, byggnadens belägenhet, överensstämmelse mot detalj- och översiktsplan, remissförfarande och grannhöran, om ärendet är av principiell vikt eller där det politiska momentet är starkt). Något förenklat kan man säga att ett förråd utgör ett enklare ärende än ett enbostadshus, en byggnad inom detaljplan är mindre komplext än utanför planlagt område, en tillbyggnad som inte strider mot planbestämmelserna är enklare att handlägga än det som helt eller delvis strider mot plan.

Typen av bygglovsansökningar är i stort likartad i de sex kommunerna. Den vanligast förekommande ärendetypen under undersökningsperioden är om- eller tillbyggnation på den egna fastigheten. Ansökningarna gäller främst uterum och altaner, fasadändringar eller annan ospecificerad tillbyggnation av den egna bostaden. Andelen ansökningar för nybyggnation är liten i förhållande till den totala mängden ärenden. Antalet ansökningar som avser nybyggnation av enbostadshus utgör endast mellan 6 % och 13 % av ärendemängden i nätverkets kommuner, utom Tranemo som inte har registrerat några ansökningar alls av den typen. Övrig nybyggnation avser mindre konstruktioner som garage, carport, förråd och uthus.

Sett till samtliga kommuner är övervägande delen av besluten i byggloven tagna på tjänstemannanivån, vilket kan indikera en relativt låg komplexitet i de ärenden som handlagts. Mellan kommunerna varierar det dock. I Svenljunga och Tranemo är samtliga tagna på delegation medan det i Gnosjö fall är 3 av 15 ärenden tagna i nämnden, vilket utgör hela 20 %. Den låga volymen ärenden i de tre kommunerna under mätperioden gör att enstaka nämndsbeslut får stort utslag räknat på andelar, varför inga långtgående slutsatser kan dras ur det resultatet. Bland de övriga kommunerna med högre volymer utmärker sig Hylte med en hög andel på 12 % av 49 ärenden jämfört med knappa 2 % av 63 ärenden i Värnamo. Här korrelerar antalet nämndsbeslut med antalet ansökningar som inneburit en samtidig ansökan om dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Majoriteten av de ansökningar som har lämnats in under mätperioden kan alltså betraktas som förhållandevis enkla ärenden, men för en privatperson är ett byggprojekt ofta ett stort åtagande. Förutom den del som direkt berör bygglovshandlingen innebär ”drömprojektet” planering, inköp av material, eget arbete och/eller kontraktering med hantverkare och entreprenörer. I flera fall handlar det även om en prioritering från den sökandes sida att antingen bygga på den egna bostaden eller att lägga tid och pengar på annat som exempelvis semesterresa, sparande eller bilköp. Att bygga om eller bygga nytt är också något som den enskilde sällan eller aldrig har företagit sig tidigare, varför vi kan förmoda att förkunskapen hos de sökande om vad som krävs för att komma igång är liten om ens någon. Ur medborgarens perspektiv, satt i skenet av resonemanget ovan om komplexiteten i ett ärende och det som har belysts i fråga om taxekonstruktionens svårgenomträngliga mångfald samt den interna bygglovsprocessen framstår plan- och bygglovsenheternas rådgivande funktion som en väldigt viktig del av verksamhetsutövningen.

5.2.2 Vad kostar det??

Exemplet med ett enkelt bygglov för ”nybyggnation av en enplansvilla på 120 kvm inom detaljplanelagt område” visar på relativt stora skillnader mellan nätverkskommunerna. I Gnosjö är bygglovstaxan beräknad till 2 550 och i Hylte är den 30 kronor lägre, till 2 520 kronor. Den högsta

taxan tar Gislaved på 4 200 kronor. Bygglovstaxan för enplansvillan är alltså mer än en och en halv gång så hög i Gislaved som i Gnosjö och Hylte. Trots att det finns en enhetlig modell så varierar de ingående faktorerna mellan kommunerna, vilket sammantaget ger utslag på slutsumman för bygglovstaxan.

Den fördjupade studien bekräftar den analys som gjordes angående avgifter under 3.3.1. Bygglövs- taxan och de övriga avgifter som är förknippade med bygglovsärendet är minst sagt svåra att sätta sig in i som lekman på fackområdet. Flera av de avgifter som har specificerats visar på stora lokala skillnader, både med hänseende till vilka typer som förekommer i de olika kommunerna och vad som har utdebiterats. Som tidigare har noterats kan vi inte med säkerhet säga om det föregående har att göra med redovisningen av ärendena från respektive verksamhet eller om de faktiskt används i olika utsträckning i nätverkets kommuner.

5.2.3 Hur lång tid tar det??

5.2.3.1 Ledtider

Den här analysen skulle kunna börja med den klassiska reflexionen att ”det beror liksom på”. Med tanke på hur resultatet ser ut i undersökningen så är det knappast relevant att göra en jämförelse mellan längden på ledtiderna och enbart stanna vid den. Det är mer intressant i den här analysen att låta ledtiderna bilda en utgångspunkt för reflexioner kring hur man ser på ledtiderna i bygglovsprocessen i nätverkets kommuner.

Den kommun som klarar expeditionstiden bäst är Gislaved med 2,8 dagar. Den totala handläggningstiden är kortast i Svenljunga som har 24,4 dagar. Extremfallen här är Tranemo och Värnamo med 62,8 och 50.3 dagar i total handläggningstid från att ansökan är inkommen till expeditionsdatum.

Klart är att det finns betydande variationer i synsätt om man ser till resultatet. I Tranemo och Värnamo finns ett större fokus på ledtiden fram till beslut. I Värnamo sätts expeditionsdatum till samma datum som beslutsdatum. I Tranemo tittar man uppenbarligen inte alls på expeditionstiden, trots att den är viktig ur ett rättssäkerhetsperspektiv eftersom den bygglovssökande rimligtvis inte kan känna sig till 100 % säker förrän han/hon har beslutet i sin hand.

5.2.3.2 Bemanning

När det gäller resurssidans bidrag till ledtidernas längd, kan vi se att Värnamo, som har längst ledtider, har en låg bemanning både när det gäller antalet årsarbetare och antalet anställda. Hylte däremot har en låg bemanning när det gäller antalet årsarbetare som är sysselsatta med bygglovsärenden, men har en jämförelsevis hög bemanning sett till antalet anställda med dessa arbetsuppgifter. Detta kan, vid sidan av antalet beslutsnivåer i processen, vara en möjlig förklaring till att Hylte klarar sin relativt höga mängd ärenden med avsevärt kortare ledtider än Värnamo. Om detta resonemang är giltigt även för Gislaved, är det förvånande att den genomsnittliga ledtiden inte är ännu kortare eftersom man har den högsta bemanningen såväl när det gäller antalet årsarbetare som antalet anställda. Detta styrks av att kommunen har lägst antal handlagda ärenden i gruppen oavsett om vi talar om antalet årsarbetare eller antalet anställda.

Känslighetsanalysen visar dessutom att Gislaveds placering nära medelvärdet beror på Värnamos extremvärde när det gäller antalet anställda och Värnamo, Hylte och Svenljungas värden när det gäller antal handlagda ärenden per årsarbetare. Utan detta hade kommunen, trots sin relativt goda bemanning haft en handläggningstid som legat över genomsnittet för gruppen.

Svenljunga som har relativt korta ledtider utgör ett extremfall när det gäller antal ärenden per årsarbetare. Detta beror på att det finns en byggnadsinspektör som gör en del av det förberedande arbetet, vilket gör att stadsarkitektens arbete kommer att bli mer fokuserat på vissa av aktiviteterna i processen. Dock är processen organiserad på ett sätt som gör att stadsarkitektens roll är mer central än den skulle behövt vara om även byggnadsinspektören haft beslutanderätt i vissa enklare ärenden. Detta skulle minskat sårbarheten i processen och förbättrat kommunens förmåga att leva upp till de utställda kvalitetsgarantierna.

Generellt finns en stor sårbarhet hos de mindre kommunerna i jämförelse med de större som har flera befattningshavare på samma nivå som har befogenheter att fatta beslut i bygglovsärenden alternativt fler beslutsnivåer. I såväl Tranemo, Svenljunga och Gnosjö står effektiviteten i bygglovsprocessen och faller med en mans närvaro. Detta kan inte anses tillfredsställande ur ett medborgarperspektiv. Bland annat kan nämnas att beslut i bygglovsärenden endast fattas på en av de tre första nivåerna i dessa organisationen. I den här rapporten har vi valt att koncentrera oss på de ärenden som rör enskilda och föreningar, vars ärenden generellt sett kan anses vara av enklare slag i jämförelse med de, relativt sett, mer arbetskrävande ärenden som företag och andra organisationer har behov av att få expedierade. De risker vi pekar på gäller i än högre omfattning för dessa ärenden.

5.2.3.3 Uppfyller vi våra åtaganden till medborgarna??

Flera av kommunerna har gjort en skillnad i garantin beroende på om ärendet är av enklare karaktär eller om det fordras beslut på politisk nivå.

Den allra enklaste garantin har Tranemo där beslut skall ha erhållits inom 20 arbetsdagar.

Svenljunga har delat upp sin garanti i två delar beroende på om beslut fordras på politisk nivå eller inte.

Hylte och Gnosjö har båda garantier med ett löfte om reducering av bygglovavgiften om inte löftet hålls.

Gnosjöns garanti kan uppfattas som krånglig och svårförståelig ur ett medborgarperspektiv.

Därutöver gäller den inte under sommarmånaderna.

Hyltes servicegaranti uppfattas som tydlig och ger inte utrymme för några tolkningar.

Gislaved och Värnamo har inga garantier men Gislaved har på sin hemsida angett en ungefärlig handläggningstid.

Värnamo har för 2008 satt upp ett verksamhetsmål att minska handläggningstiderna med 10%.

Garantin är en del av det politiska budskapet till medborgarna och utgångspunkten är att medborgarna har rätt att få veta vad de kan förvänta sig eller inte kan förvänta sig. För att en servicegaranti skall vara till någon nytta för både medborgaren och verksamheten bör den

- Vara enkel att förstå och tydlig i sitt syfte.
- Innebära ökad fokusering på medborgaren.
- Hjälpa till att tydliggöra vad medborgaren kan förvänta sig av kommunen och därigenom minska förväntningsgapet.
- Tydliggöra tjänsternas innehåll för både personal och medborgare.
- Engagera personalen i förbättring av verksamheten.
- Stärka medborgaren i att våga lämna synpunkter på verksamheten.
- Hjälpa till att få bästa möjliga service utifrån de ramar som finns för verksamheten.

Det är upp till varje kommun att bestämma hur en servicegaranti skall vara utformad och också om det skall falla ut någon kompensation om verksamheten inte kan leva upp till garantin.

Inom nätverket finns alla varianter: från de kommuner som inte har någon garanti alls till de som har en krånglig och svårförståelig skrivning i garantin.

Föga förvånande är att de kommuner som har jämförelsevis lång handläggningstid som servicegaranti, också har den högsta måluppfyllelsen, dvs närmare 100% om man ser på ledtiden från ansökan till beslut. Tar man steget full ut och tittar på hur den totala ledtiden ser ut kommer man att få en helt annan bild. Man kan misstänka att Tranemo medvetet eller omedvetet fokuserar på processen fram till beslut, vilket är tvivelaktigt ur ett rättsäkerhetsperspektiv, då den sökande egentligen inte bör sätta spaden i jorden förrän han har bygglovshandlingen i sin hand. Man kan även ifrågasätta om kommunen inte har ett utpräglat inifrånperspektiv som styr hur man ser på begreppet måluppfyllelse.

Lika tveksamt är det att sätta expeditionsdatum till samma datum som beslutsdatum som Värnamo gör.

Hylte är den kommun som klarar en fortsatt hög måluppfyllelse när vi gör en analys som även tar hänsyn till expeditionstiden. 75 % måluppfyllelse får anses vara mycket bra om man betänker att det är under den här perioden som många "sällansökanden" kommer i kontakt med myndigheten.

Sammanfattningsvis kan sägas att den här rapporten bör innehålla en hel del tankeställare inför framtiden. När det gäller ledtider och servicegarantier bör man söka att se på begreppet måluppfyllelse ur ett medborgarperspektiv fullt ut och inte bara till vissa delar. Detta perspektiv är ett ovärderligt hjälpmedel i att utveckla verksamheten.

5.2.3.4 Processen

Om man sätter kommunernas processer i relation till varandra kan man ses såväl likheter som skillnader.

Likheterna består i att aktivitetsflödet när det gäller registrering av ansökan samt kompletteringar av dessa sker på nivå ett, det som vi benämner som assistent/handläggarnivå. Här sker även fakturering och expediering av beslutade bygglovsärenden..

Hylte är den kommun där flest aktiviteter och ställningstaganden sker på assistent/handläggarnivå. Det är även den enda kommun där beslut fattas på fyra nivåer, vilket ger låg sårbarhet. Tranemo är den kommun som har sin handläggning mest fokuserad på stadsarkitekten. Svenljunga är den kommun där aktiviteterna i bygglovsprocessen är mest varierad då den rör sig mellan byggnadsinspektörs och stadsarkitektsnivån.

I Gislaved och Värnamo finns delegation att fatta beslut på tre nivåer i organisationen. Det är också, vid sidan av Hylte, de kommuner som bedöms ha den minsta störningskänsligheten i processen.

Gislaved och Hylte är de enda kommunerna där beräkning av bygglovsavgiften görs på assistent/handläggarnivå.

Tranemo är den enda kommun där handläggning (beräkning av bygglovsavgift) sker på avdelningschefsnivå.

Hylte är den enda kommunen där de aktiviteter som medför risk för kompletteringar och ytterligare kontroll sker på det som vi definierar som assistentnivån. Detta ger mindre extraarbete på nivå två och tre i processen. Detta extraarbete bör ses som en kvalitetsbristkostnad och tar onödig tid i anspråk som kunde ha använts på ett alternativt sätt i organisationen.

Hylte och Värnamo är de enda kommuner där en genomgång och fördelning av ärendena sker i samråd mellan nivå ett, två och tre. Detta är embryot till en effektivare process. Skillnaden mellan

de två kommunerna är att såväl avstämning mot detaljplan och översiktsplan, samt kontroll sakägare, sker på nivå två och tre i Värnamo, medan detta i Hyltes fall sker på nivå ett. Uppenbart är att Hyltes aktivitetsflöde är mer okänsligt för störningar i bemanningshänseende, eftersom man klarar ett stort antal ärenden, samtidigt som handläggningstiderna är kortare.

5.3 Förslag till åtgärder

Som utgångspunkt till åtgärdsförslaget, vill vi framföra ett antal tänkbara hypoteser att använda i arbetet med att se över och utveckla bygglovsprocessen i kommunerna.

- Ju högre kompetens på assistentnivån, desto mer av det förberedande arbetet kan bedrivas där och därmed förhindra att icke kompletta handlingar förs vidare i processen och belastar övriga nivåer.
- Ju tidigare i processen som beslut fattas om kompletteringar, desto större effektivitet i processen.
- Ju fler personer på samma nivå och desto fler nivåer med delegation att fatta beslut i bygglovsärenden, desto lägre sårbarhet
- Ju större samsyn på hur processen ser ut, desto större förmåga att utveckla den ur ett medborgarperspektiv.

Utifrån de bakomliggande hypoteserna, ger vi följande förslag till åtgärder:

- Se över konstruktion och nivåer på taxorna inom miljö- och byggområdet ur ett styrnings-/effektperspektiv.
- De kommuner som är beroende av en enda handläggare bör fundera över hur sårbarheten kan minskas i processen
- Våga använda servicegarantier eftersom dessa generellt har en styrande effekt på verksamheten.
- Garantier som innehåller undantag och är otydliga bör undvikas eftersom dessa skapar en otydlighet om vad medborgaren kan förvänta sig. Gnosjö bör därför revidera sin servicegaranti.
- Servicegarantin bör sättas på en nivå som garanterar en total handläggningstid för medborgaren samtidigt som den innebär en morot för de verksamhetsansvariga att leva upp till med bibehållen rättssäkerhet.
- Tranemo bör se över sina garantitider och sätta dem med en utgångspunkt i den totala handläggningstiden
- Samtliga kommuner bör utgå från handläggningstid inklusive expeditionstid i sina kvalitetsgarantier för en rättssäker ärendehantering av bygglovsärenden.
- Etablera och utveckla samarbete över kommungränserna för att säkerställa att kommunen/erna har kapacitet att leva upp till och utveckla sina kvalitetsgarantier
- Utveckla processsynen i organisationen som motvikt till den funktionella och engagera medarbetarna i en detaljerad kartläggning av bygglovsprocessen för att identifiera de flaskhalsar som kan finnas.
- Påverka även den ”opåverkbara” ledtiden genom att strukturera processen så att kompletteringar, planavstämningar, och hörande av sakägare görs så tidigt i processen som möjligt, samt ge en tydlig och lättförståelig information till sökanden före ansökan.

6 Information på hemsidan

6.1 Utgångspunkt och beskrivning

Informationen på kommunernas hemsidor när det gäller tillståndsgivningen är viktig för kommunens medborgare. Vi har valt att granska informationen som finns om tillståndsgivningen på hemsidorna, utifrån fem områden:

- Miljö och Bygg
- Socialt omsorg/medborgare
- Tekniska
- Fritid
- Räddningstjänsten

Totalt har vi tittat på 29 tillstånd ur informationssynpunkt. Ovanstående områden har belysts utifrån tre olika aspekter:

- Om information om tillståndet finns eller inte
- Om avgift för tillståndet finns angiven eller inte
- Om skrift eller broschyr för nedladdning finns eller inte

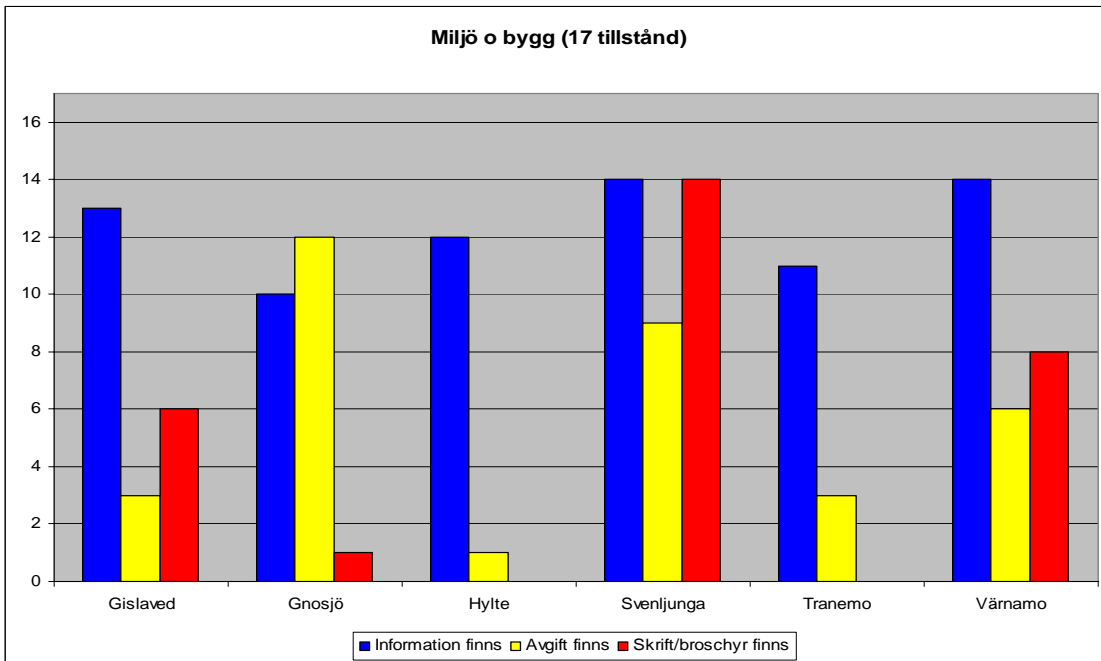
För att se granskningsunderlaget i sin helhet, hänvisas till bilagorna, där det framgår vilka tillstånd som ingår i granskningen, samt resultatet i detalj per kommun. Under informationsavsnittet har vi ett lite vidare perspektiv på vilka tillstånd som granskats.

Vi har granskat varandras hemsidor, så ingen kommun har medverkat när den egna hemsidan granskats. Vid varje hemsidesgranskning har vi lagt ner vad vi anser "rimlig" tid på informationssökningen, dvs max ett par minuter per del. Har vi inte funnit informationen inom denna tid, har vi klassat det som att informationen, avgiften, skriften/broschyren inte finns, oavsett om den gör det i verkligheten eller inte. Vi anser att vi har ett försprång gentemot "vanliga" medborgare i att hitta på hemsidorna, eftersom vi känner till kommuners organisation och upplägg bättre och därför borde hitta informationen snabbare. Dvs om inte vi lyckas hitta den, så borde det innebära att medborgarna också har uppenbara problem att göra detsamma. Och information som inte går att hitta, finns den egentligen? Något som också är väsentligt är att informationen är lätt att förstå för medborgaren, samt är innehållsmässigt rätt.

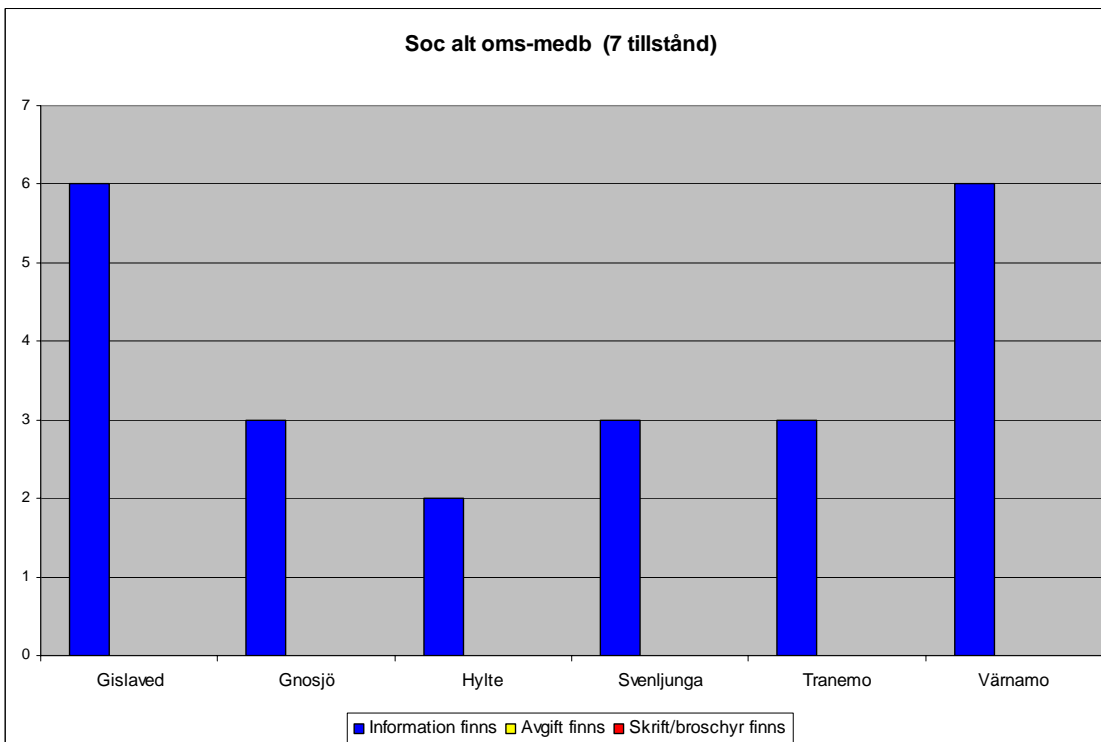
6.2 Analys

Det känns som att informationen överlag på kommunernas hemsidor är helt beroende av att det på varje förvaltning finns en eldsjäl, som brinner för publiceringsteknik/hemsida/informationsspridning, samt att det övergripande i kommunen finns en kraft som samordnar utseendet mm mellan olika förvaltningar.

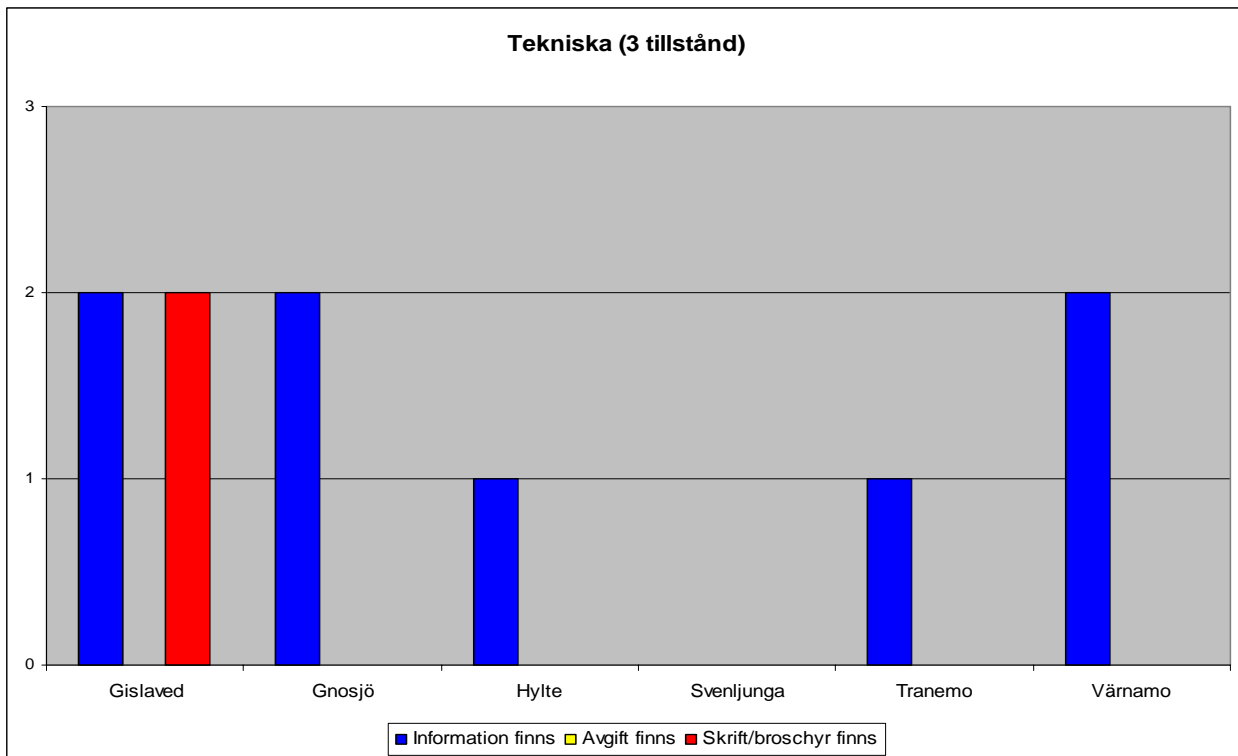
Nedan visas sammanställda diagram per förvaltning och kommun.

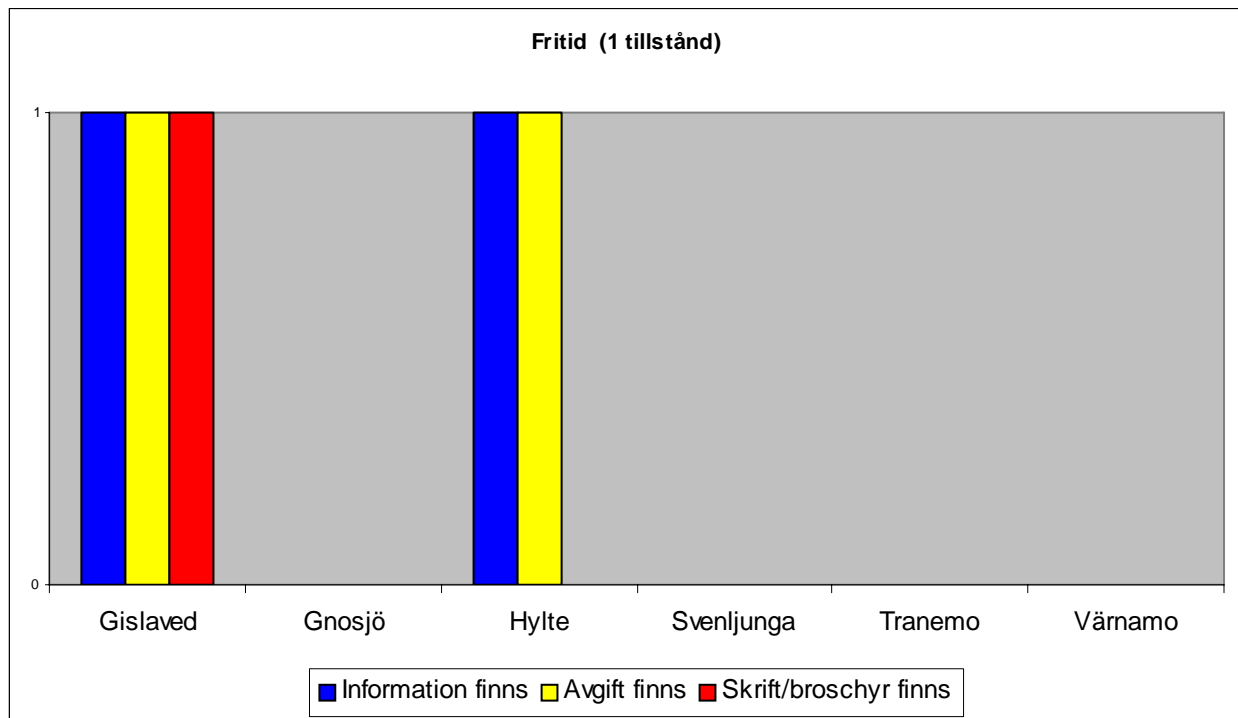
Vad det gäller informationen för tillstånden inom miljö- och bygg, är detta undersökningens ”flaggskepp”, även om flera delar saknas. Information finns om de flesta av tillståndstyperna, medan det saknas både avgifter och skrift/broschyr i allt för många fall. Svenljunga ligger bäst till totalt sett.

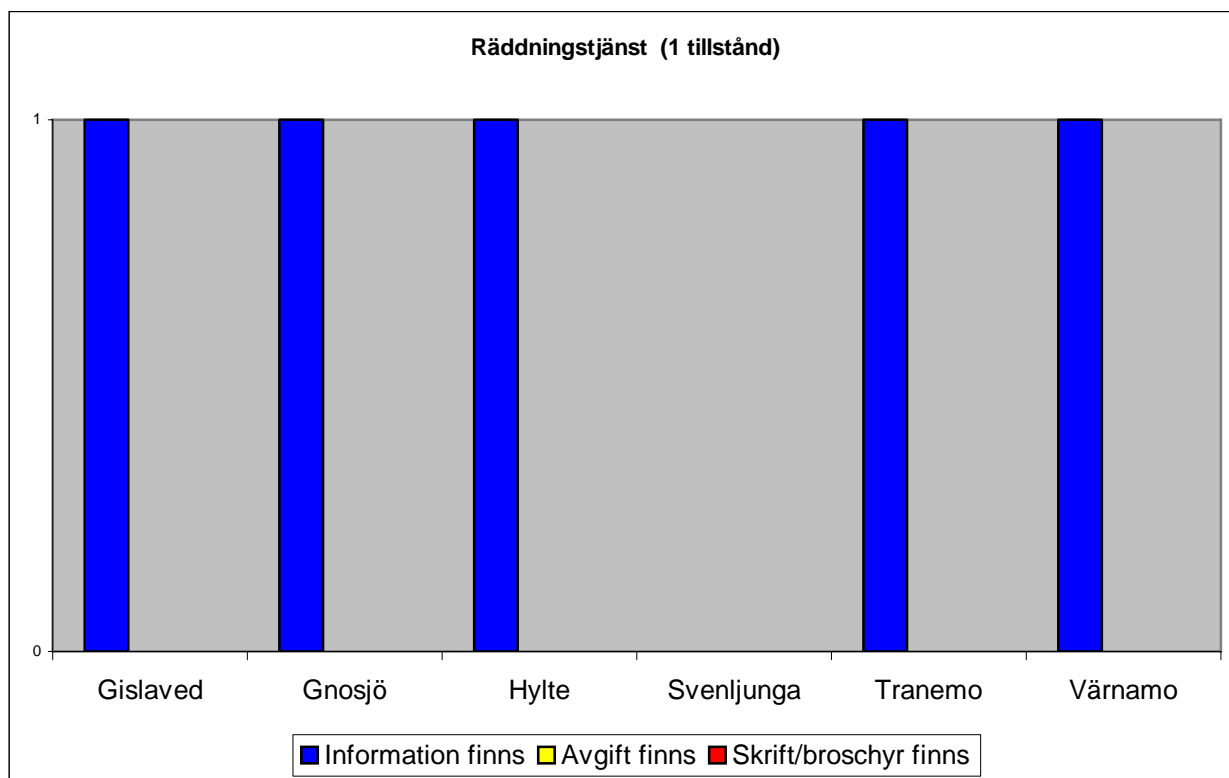
Informationen om tillstånden inom det sociala området är bäst i Gislaved och Värnamo. Däremot saknas information om avgifterna eller möjligheten att ladda ner en skrift/broschyr helt och hållet för samtliga kommuner.

Inom det tekniska området har vi tittat på 3 olika tillstånd. Svenljunga saknar information överhuvudtaget och det är bara Gislaved som har skrifter för nedladdning. Ingen kommun har information angående avgifterna.

Inom fritidsområdet finns det bara 1 tillstånd (lotteritillstånd). Här har Gislaved en komplett information, tätt följt av Hylte. Medan övriga kommuner helt saknar information.

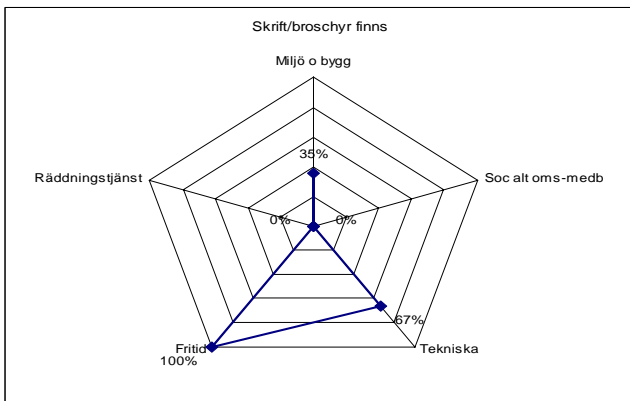
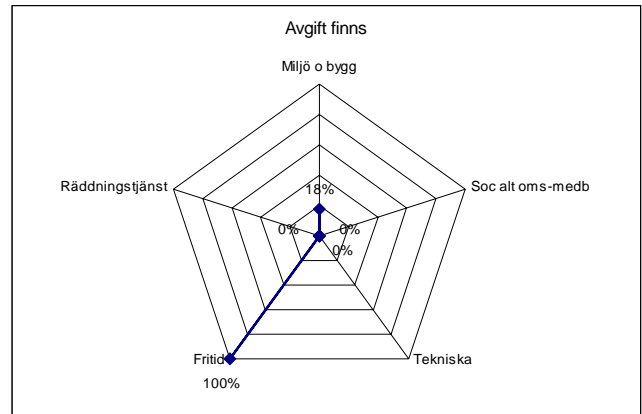
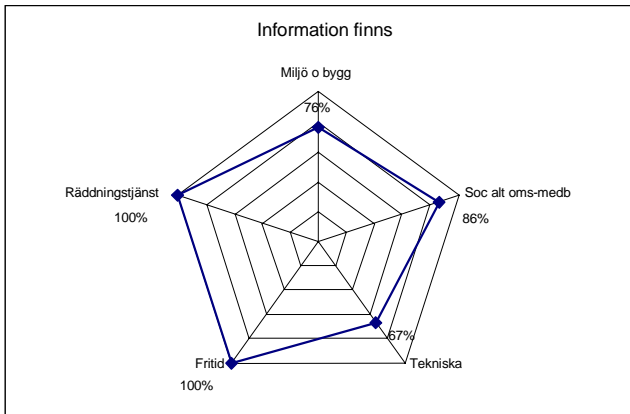

Även inom Räddningstjänsten finns det bara ett tillstånd (egensotning). Alla kommuner utom Svenljunga har information om egensotning, medan avgifter och skrift/broschyr för nedladdning saknas på samtliga kommuners hemsidor.

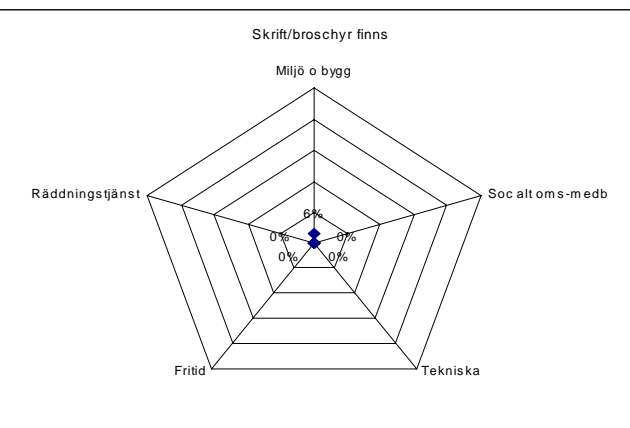
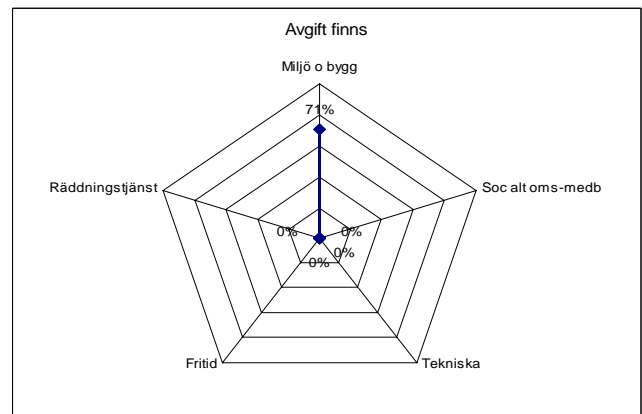
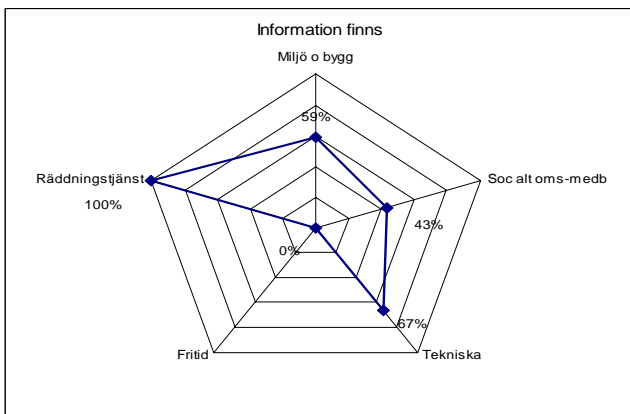
6.3 Förslag till åtgärder

- Lyft fram informationen och kommunikationen med medborgarna som nyckelfrågor och ett verktyg för att öka kommunens effektivitet.
- Det bör vara tydligt uttalat på varje förvaltning, vem som ansvarar för att lägga ut och uppdatera information på hemsidan. Det gäller också att hitta verkliga eldsjälar som brinner för att jobba med publiceringsteknik, hemsida och informationsspridning. Idag tenderar det ibland att bli en "svartepetter"-arbetsuppgift. D v s att man lägger det på någon person för att någon ska ha hand om det, vare sig personen har intresse för det eller ej.
- Det kan vara bra att ha en liten intern grupp, som med jämna mellanrum självgranskar sin egen förvaltnings del på hemsidan, med "medborgarglasögonen" på, för att stötta och hjälpa den som har ansvar för att uppdatera informationen (enligt den andra punkten).
- Det är viktigt att det finns en tydlig sökfunktion, med rätt relaterade sökord.
- Varje kommun bör gå igenom nedanstående diagram där det tydligt framgår vilka brister som finns i respektive kommuns information angående tillståndsgivning. Se även detaljer per tillstånd och kommun i bilagorna.

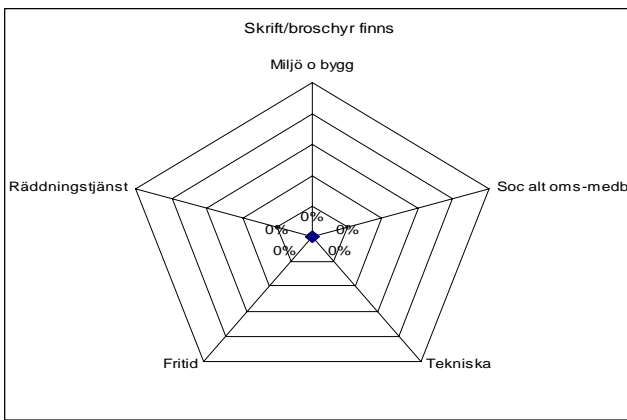
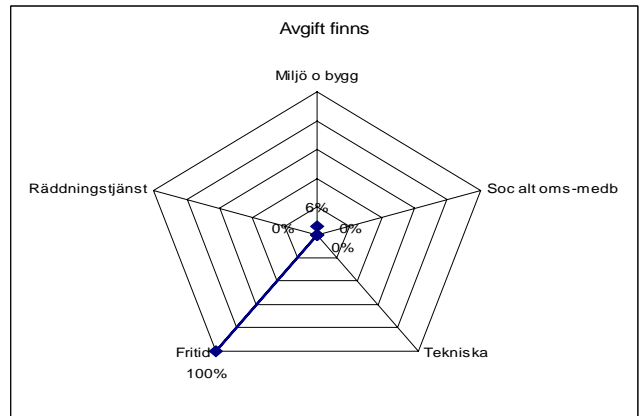
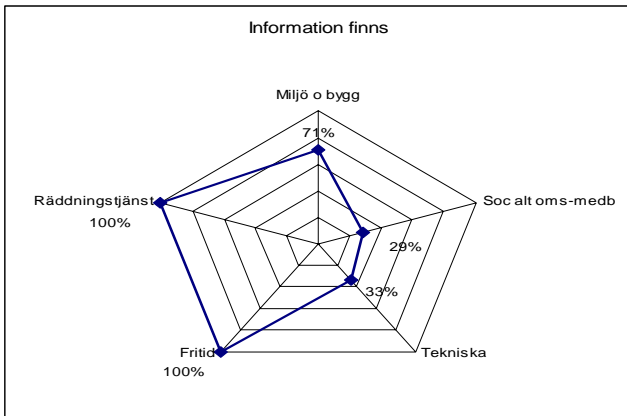
Gislaved

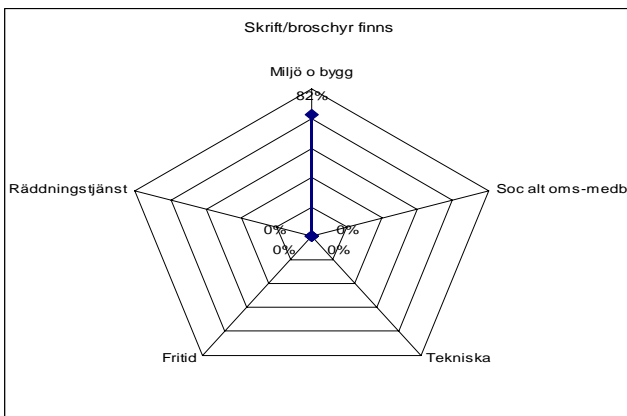
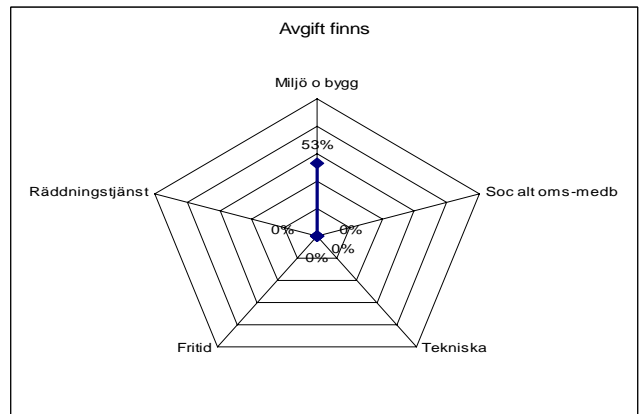
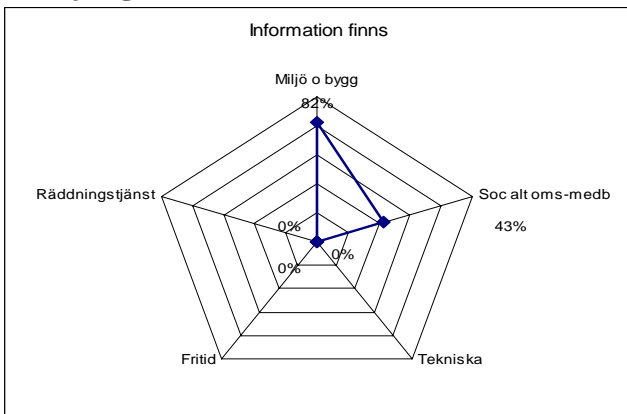
Gnosjö

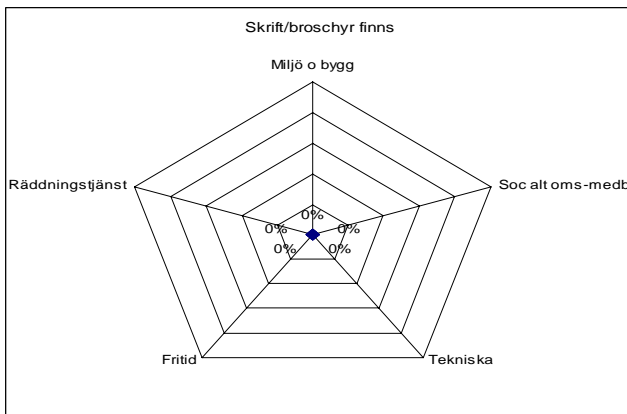
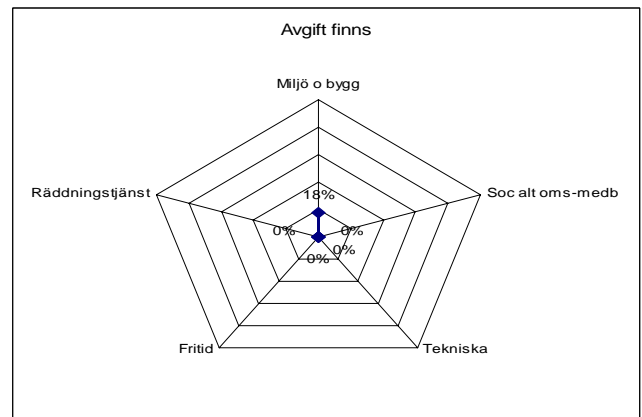
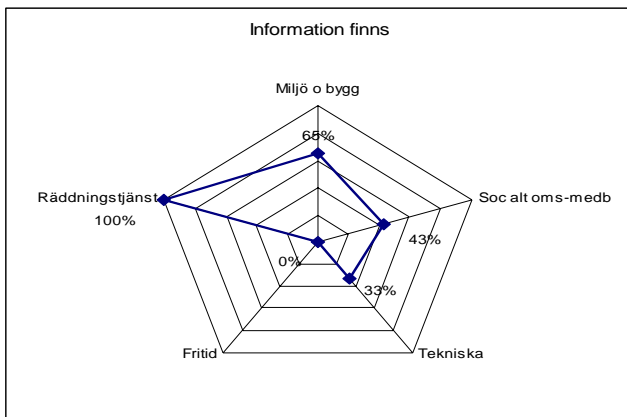
Hylte

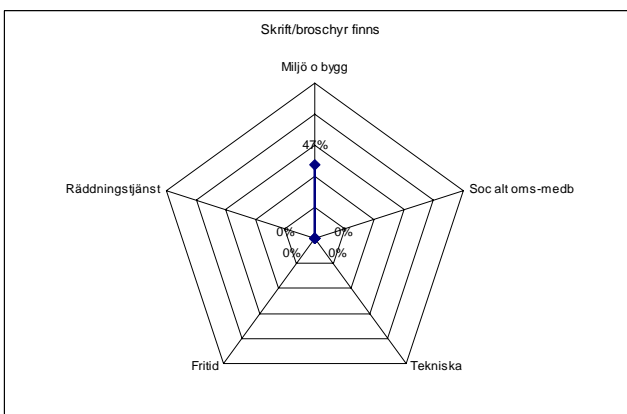
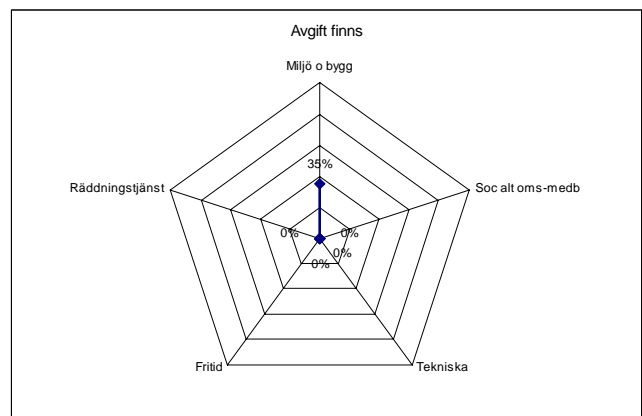
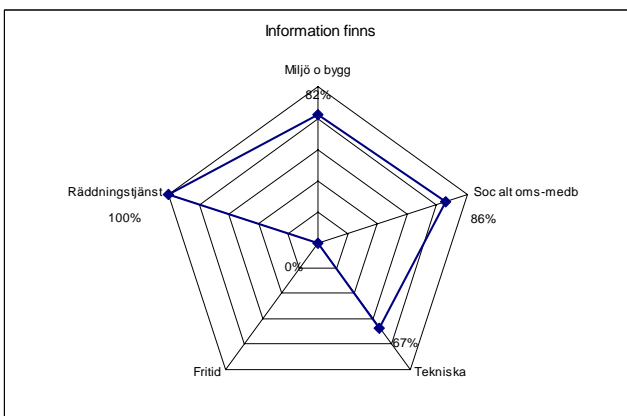
Svenljunga

Tranemo

Värnamo

7 Bilagor

7.1 Kartläggning

Soc alt Oms-Medb

Tillståndstyp 1: Färdtjänst

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Bist.handläggare	0	489	465	5	19		4
Gnosjö	Bist.handläggare	0	*157	*152		5		3
Hylte	Omsorgshandl./enhetschef	0	172	172				0
Svenljunga	Färdtjänsthandl./soc.nämnd	0	207	195		12		4
Tranemo	Bist.handläggare	0	229	229				
Värnamo	Bist.handläggare	0	639	620		19		0

Tillståndstyp 2: Riksfärdtjänst

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Bist.handläggare	0	92	81	3	8		0
Gnosjö	Bist.handläggare	0	29	28	0	1	0	0
Hylte	Omsorgshandläggare	0	22	22				0
Svenljunga	Färdtj.handläggare	0	35	35	0	0	0	0
Tranemo	Bist.handläggare	0	50	50				
Värnamo	Handikappkonsulent	0	14	14				

Tillståndstyp 3: Färdtjänst för resor till och från arbetet

Beslutsfattare	Avgift/Taxa	Antal ansökningar	Varav		Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
	2007	2006 totalt	Beviljade	Delvis avslag			
Gislaved							
Gnosjö							
Hylte	Omsorgshandläggare	0	0				
Svenljunga	Färdtj.handläggare	0	1	1			
Tranemo	Bist.handläggare	0	1	1			
Värnamo	Bist.handläggare	0	17	17			

Tillståndstyp 4: Serveringstillstånd för slutet sällskap (tillfälligt)-nyansökan 1 tillfälle

Beslutsfattare	Avgift/Taxa	Antal ansökningar	Varav		Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
	2007	2006 totalt	Beviljade	Delvis avslag			
Gislaved	Alk.handl	605	17	16	1		
Gnosjö	Socialchef	425	2	2			
Hylte	Miljöinspektör	300	4	3		1	*
Svenljunga	Socialnämndens au	400	5	4		1	
Tranemo	IFO-chef	1300	8	8			
Värnamo	Alk.handl	600	6	6			

Tillståndstyp 5: Serveringstillstånd för slutet sällskap (permanent)-nyansökan

Beslutsfattare	Avgift/Taxa	Antal ansökningar	Varav		Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
	2007	2006 totalt	Beviljade	Delvis avslag			
Gislaved	Socialnämnd	4030	0				
Gnosjö	Socialnämnd	1260	0				
Hylte							
Svenljunga	Soc.nämndens arb.utsk	6000	0				
Tranemo	IFN	6000	0				
Värnamo	Medborgarnämnden	5600	0				

Tillståndstyp 6: Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (tillfälligt)-nyansökan 1 tillfälle

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Soc.nämndens arb.utsk	3324	0					
Gnosjö	Socialnämnd	3340	0					
Hylte								
Svenljunga	Soc.nämndens arb.utsk	4000	0					
Tranemo	IFO-chef	4000	2	2				
Värnamo	Alk.handl	5600	0					

Tillståndstyp 7: Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (permanent)-nyansökan

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Socialnämnd	6045	0					
Gnosjö	Socialnämnd	3340	0					
Hylte								
Svenljunga	Soc.nämndens arb.utsk	6000	0					
Tranemo	IFN	6000	0					
Värnamo	Medborgarnämnden	16800	0					

Tekniska

Tillståndstyp 1: Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa	Antal ansökningar	Varav			Antal över- klaganden 2006
		2007	2006 totalt	Beviljade	Delvis avslag	Avslag Ej klara	
Gislaved	Handläggare	0	92	82		10	
Gnosjö	Trafikhandl.	0	45	37		4	4
Hylte	Sekr/ass	0	58	55		3	1
Svenljunga	Gata/park ansv.	0	38	27	1	6	4
Tranemo	Ass/trafiknämnd	0	33	30		3	1
Värnamo	Nämndssekr	0	160	160			

Tillstånden befriar även från Parkeringsavgift

Tillståndstyp 2: Upplåtelse allmän plats (kommunal mark)

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa	Antal ansökningar	Varav			Antal över- klaganden 2006
		2007	2006 totalt	Beviljade	Delvis avslag	Avslag Ej klara	
Gislaved							
Gnosjö	Gatuing	0	9	9			
Hylte	Förvaltare	0	8	8			0
Svenljunga	Gata/parkansv	0	8	8			
Tranemo	Gatu/VA-ing.	0	2	2			
Värnamo							

Tillståndstyp 3: Tillstånd för farthinder/blomlådor

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa	Antal ansökningar	Varav	Antal över-			
		2007	2006 totalt	Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	klaganden 2006
Gislaved	gatuing	0	16	16				
Gnosjö	Gatuing	0	2	2				
Hylte								
Svenljunga	Gata/parkansv.	0	0					
Tranemo								
Värnamo	Trafikingenjör	0	7	7				

Miljö o bygg

Tillståndstyp 1: Bygglov

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa	Antal ansökningar	Varav	Antal över-			
		2007 (grundbelopp)	2006 totalt	Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	klaganden 2006
Gislaved	Nämnd/byggloving.		35	220	210		10	
Gnosjö	Stadsarkitekt/MBN		25	74	74			
Hylte	Insp.el.ass/Insp.		30	114	112		2	5
Svenljunga	stadsarkitekt		35	46	46			
Tranemo	Stadsarkitekt/MBN		33	79	74			5
Värnamo	MSH/bygglovsark		30	225	211			5

Tillståndstyp 2: Rivningslov

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007 (grundbelopp)	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved								
Gnosjö	Stadsarkitekt/MBN		25	2	2			
Hylte	Insp.el.ass/Insp.		30	5	4		1	1
Svenljunga	Stadsarkitekt/MBN35		35	0				
Tranemo	Stadsarkitekt/MBN		33	0				
Värnamo	MSH/Bygglovsark		30	12	10		2	

Tillståndstyp 3: Disp från strandskyddsbestämmelserna

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	MBN	1540	16	12			4	
Gnosjö	MBN	2500	5	5				
Hylte	SBN	1800	2	2				
Svenljunga	k-ekolog/stadsark	680 kr/tim (max 2720kr)	7	7				
Tranemo	Naturv.handlägg/MBN	680 kr/tim (max 2720kr)	9	9				
Värnamo	MSN	3000	11	9			2	

Tillståndstyp 4: Inrättande av enskild avloppsanläggning

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Miljöinsp	2200	38	37			1	0
Gnosjö	Miljöinspektör	2263	9	9				
Hylte	Miljöinspektör	2500	33	33				0
Svenljunga	Miljöinspektör	1700-5780	21	21				
Tranemo	Miljöhandl./MBN	2720-6120	24	22			2	
Värnamo	Miljöinspektör	1650-3300	37	33			4	

Tillståndstyp 5: Inrättande av värmepump för utvinning av värme

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Assistent		825	309	308		1	
Gnosjö	Miljöinspektör		849	115	115			
Hylte	Miljöinspektör	600-1200		59*	*	*	*	*
Svenljunga	Miljöinspektör		1400	77	77			
Tranemo	Miljöhandl/MBN		1360	80	78			2
Värnamo	Miljöinspektör		825	232	229			3

Tillståndstyp 6: Hålla vissa djur inom område m detaljplan (hälsoskydd)

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Miljöhandl/MBN		1100	3	3			
Gnosjö	Djurskyddsinspektör		550	1	1			
Hylte	M.inspektör		1000*	*	*	*	*	*
Svenljunga	Djurskyddsinspektör	1200-1800		6	6			
Tranemo	Miljöhandl/MBN		1360	0				
Värnamo	Djurskyddsinspektör		550-1100	0				

Tillståndstyp 7: Starta hotell, pensionat, idrottsanl, hygienlokal o dyl

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Miljöinspektör		1100	11	10			
Gnosjö	MBN	1100 kr/tim		4	4			
Hylte	Miljöinsp/Nämnd	600-1800		6*	*	*	*	*
Svenljunga	Miljöinspektör	680 kr/tim		10	10			
Tranemo	Miljöhandl/MBN	680 kr/tim		12	9			3
Värnamo	Miljöinspektör		1100	12	11			1

Tillståndstyp 8: Spridning av kemiska bekämpningsmedel

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Miljöhandl/MBN	1100	5	5				
Gnosjö	MBN	1100 kr/tim	4	4				
Hylte	Miljöinsp/Nämnd	1200*	*	*		*	*	*
Svenljunga	Miljöinspektör	680 kr/tim	1	1				
Tranemo	Miljöhandl/MBN	680 kr/tim	0					
Värnamo	MSN	0-1100	2	2				

Tillståndstyp 9: Disp/tillstånd att själv återvinna och bortskaffa avfall

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	MBN	0	7	2		5		
Gnosjö	MBN	550 kr/tim	2	0		2		
Hylte	Miljöinspektör	600 kr/tim	77	73		4		*
Svenljunga	Miljöinspektör	680 kr/tim	0	0		0		
Tranemo	Miljöhandl/MBN	680 kr/tim	5	0		5		
Värnamo	Miljöinspektör	0	13	12		1		

Tillståndstyp 10: Miljöfarlig verksamhet (C-anmälan)

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Miljöhandl	550 kr/tim	7	7				
Gnosjö	MBN	550 kr/tim	0					
Hylte	*	*	*	*	*	*	*	*
Svenljunga	Miljöinspektör	680 kr/tim	6	6				
Tranemo	Miljöhandl/MBN	680 - 27200 kr	1	1				
Värnamo	Miljöinspektör	550kr/tim	1	1				

Tillståndstyp 11: Godkännande/registrering av livsmedelsverksamhet

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Miljöhandl	550-4200	22	22				
Gnosjö	MBN	600 kr/tim	6	6				
Hylte	Miljöinsp/Nämnd	600kr/tim	59*	*	*	*	*	
Svenljunga	Miljöinspektör	680 kr/tim	3	3				
Tranemo	Miljöhandl/MBN	680 kr/tim	0					
Värnamo	Livsmedelsinspektör	600kr/tim	5	5				

Tillståndstyp 12: Tillstånd brandfarliga o explosiva varor

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	*	varierande	0					
Gnosjö	Räddningschef	varierande	0					
Hylte	Insp. el Stadsark.	20-270	1	1				0
Svenljunga	bygginsp/SÄRF	35 kr	6	6				
Tranemo	Södr Älvsb Räddn.förb	33 kr	2	2				
Värnamo	Handläggare	30 kr	0					

Tillståndstyp 13: Tillstånd enl §16 Djurskyddslagen (t ex kennel eller hästuppfödning)

Beslutsfattare		Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	Antal över- klaganden 2006
Gislaved	Miljöinspektör	0-3000	4	0	0	0	0	0
Gnosjö	MBN	550 kr	0					
Hylte	M.inspektör	1200	0*	*	*	*	*	
Svenljunga	Djurskyddsinsp.	1 400 kr	5	5				
Tranemo	Djurskyddsinsp/MBN	1 400 kr	0					
Värnamo	Djurskyddsinspektör	0	5	5				

Tillståndstyp 14: Värmepump inom skyddsområde för vattentäkt

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav		Antal över-	
				Beviljade	Delvis avslag	Avslag Ej klara	klaganden 2006
Gislaved	BMN		825	0			
Gnosjö	MBN		825	0			
Hylte	Miljöinspektör		600-1200				
Svenljunga	Miljöinspektör		1400	2	2		
Tranemo	Miljöinspektör		1 360 kr	1	1		
Värnamo	Miljöinspektör		825	15	15		

Tillståndstyp 15: Marklov (nivåförändring inom detaljplanlagt område, trädfällning, skogsplantering)

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav		Antal över-	
				Beviljade	Delvis avslag	Avslag Ej klara	klaganden 2006
Gislaved	Bygglovsing		1520	2	2		
Gnosjö	Stadsarkitekt		*Timkostnad	2	2		
Hylte	Stadsark. S-plan Insp		1440	3	3		0
Svenljunga	Stadsarkitekt		35 kr	0			
Tranemo	Stadsarkitekt+MBN		33 kr	0			
Värnamo	Bygglovsark		Enl taxa	3	3		

Tillståndstyp 16: Tillfälligt lokal trafikföreskrift (tillf avstängning av gata).

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa 2007	Antal ansökningar 2006 totalt	Varav		Antal över-	
				Beviljade	Delvis avslag	Avslag Ej klara	klaganden 2006
Gislaved	Gatuing.		0	106	106		
Gnosjö	Byggn.insp.		0	10	10		
Hylte	Insp.		0	10	10		0
Svenljunga	Inspektör/ingenjör		0	10	10		
Tranemo	Gatu/trafikingenjör		0	0			
Värnamo							

Fritid

Tillståndstyp 1: Lotteritillstånd

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa	Antal ansökningar	Varav			Antal över-	
		2007	2006 totalt	Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	klaganden 2006
Gislaved	Fritidschef	*	41	41				
Gnosjö	Kom.sekr	300	6	6				
Hylte	M.inspektör	*	3*	*	*	*	*	*
Svenljunga	Receptionsansv.	300	6	6				
Tranemo	Intendent/ass	325	5	5				
Värnamo	Handl/Fritidsnämnden	300	4	4				

Räddningstj

Tillståndstyp 1: Egensotning

	Beslutsfattare	Avgift/Taxa	Antal ansökningar	Varav			Antal över-	
		2007	2006 totalt	Beviljade	Delvis avslag	Avslag	Ej klara	klaganden 2006
Gislaved	Räddningschef	0	5	4		1		
Gnosjö	Räddningschef	0	0					
Hylte	Räddningschef	0	9	9				
Svenljunga	SÄRF	0						
Tranemo	SÄRF	0						
Värnamo	Räddningschef	0	18	18				

7.2 Ledtider

Mätning under perioden maj-juli 2007

Redovisade ärenden avser privatpersoner eller föreningar.
Insamling av uppgifterna skedde under hösten 2007.
Oavslutade ärenden vid tillfället för insamling är ej medräknade.

Antal avslutade ärenden: 53**Handläggningstid, medelvärde: 25,15**

(Antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut)

Beslutsfattare bygglövsärenden Antal årsarbetare: **3**Antal anställda: **4**

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./ Nämnd	Bifall/ Avslag	Uttagen avgift	Bygglövs-avgift	Kart-avgift	Utstakningsavgift	Övriga avgifter	Kommentarer övrigt
Utvändig ändring av enbostadshus	5	D	B	840,00	840,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	8	D	B	1 820,00	1 120,00	700,00			
Nybyggnad av enbostadshus	90	NMND	B	12 390,00	12 390,00				
Tillbyggnad av enbostadshus.	50	D	B	5 355,00	5 355,00				
Tillbyggnad av fritidshus	21	D	B	5 355,00	5 355,00				
Utvändig ändring av enbostadshus	7	D	B	840,00	840,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	15	D	B	2 380,00	1 680,00	700,00			
Nybyggnad av garage.	15	D	B	8 855,00	5 530,00	700,00	2 625,00		
Nybyggnad av carport och förråd	10	D	B	9 730,00	6 405,00	700,00	2 625,00		
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	10	D	B	1 120,00	1 120,00				
Tillbyggnad och utvändig ändring av enbostadshus	127	D	B	5 215,00	5 215,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	11	D	B	2 030,00	1 330,00	700,00			
Utvändig ändring och tillbyggnad av enbostadshus med uterum	34	D	B	3 500,00	2 800,00	700,00			
Utvändig ändring av enbostadshus	7	D	B	1 680,00	1 680,00				
Tillbyggnad och utvändig ändring av enbostadshus	22	D	B	1 820,00	1 120,00	700,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med skärmtak över uteplats	9	D	B	2 380,00	1 680,00	700,00			
Tillbyggnad av enbostadshus	20	D	B	3 150,00	2 450,00	700,00			
Utvändig ändring av enbostadshus	13	D	B	4 305,00	4 305,00				
Ändring av förråd till garage	6	D	B	840,00	840,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	3	D	B	1 820,00	1 120,00	700,00			
Tillbyggnad av radhus med uterum	15	D	B	1 820,00	1 120,00	700,00			
Nybyggnad av gäststuga och bastu	15	D	B	5 355,00	5 355,00				

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./Nämnd	Bifall/Avslag	Uttagen avgift	Bygglövsavgift	Kartavgift	Utstakningsavgift	Övriga avgifter	Kommentarer övrigt
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	89	NMND	B	1 820,00	1 120,00	700,00			
Utvändig ändring av enbostadshus	20	D	B	840,00	840,00				
Tillbyggnad av enbostadshus	13	D	B	7 385,00	5 635,00	700,00	1 050,00		
Uppsättning av skylt	2	D	B	1 575,00	1 400,00	175,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	116	NMND	A	2 625,00	2 625,00				
Nybyggnad av enbostadshus och garage	16	D	B	27 300,00	12 425,00	5 250,00	9 625,00		
Nybyggnad av carport	9	D	B	2 380,00	1 680,00	700,00			
Tillbyggnad av enbostadshus	9	D	B	5 340,00	4 640,00	700,00			
Tillbyggnad av fritidshus	15	D	B	3 045,00	3 045,00				
Uppförande av plank	6	D	B	910,00	735,00	175,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	4	D	B	1 820,00	1 120,00	700,00			
Tillfällig åtgärd för uppsättning av skyltar	9	D	B	2 100,00	2 100,00				
Tillbyggnad av enbostadshus	18	D	B	3 150,00	2 450,00	700,00			
Nybyggnad av uthus	8	D	B	3 430,00	1 680,00	700,00	1 050,00		
Nybyggnad av enbostadshus	12	D	B	24 360,00	11 235,00	5 250,00	7 875,00		
Tillbyggnad av uthus med garage	7	D	B	2 380,00	2 380,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	70	D	B	1 820,00	1 120,00	700,00			
Tillbyggnad av kontorshus	61	D	B	6 545,00	6 545,00				
Tillbyggnad av fritidshus	5	D	B	1 960,00	1 960,00				
Nybyggnad av garage/carport	7	D	B	2 710,00	2 710,00				
Ändrad användning av garage till pannrum	4	D	B	3 465,00	3 465,00				
Uppsättning av solfångare	1	D	B	840,00	840,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	2	D	B	1 120,00	1 120,00				
Tillbyggnad av uterum och ändring av garagetak	47	D	B	3 010,00	2 310,00	700,00			
Nybyggnad av växthus	36	D	B	2 870,00	1 120,00	700,00	1 050,00		
Nybyggnad av enbostadshus	30	D	B	28 700,00	13 825,00	5 250,00	9 625,00		
Tillbyggnad av småhus med uterum	39	D	B	1 820,00	1 120,00	700,00			
Ansökan om strandskyddsdispens	47	NMND	A	0,00	0,00				
Nybyggnad av garage	37	D	B	5 355,00	5 355,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum och takkupor.	50	D	B	3 430,00	2 730,00	700,00			
Tillfällig åtgärd för ändrad användning av lager till frisörsalong	31	D	B	3 955,00	3 780,00	175,00			

Tabellförklaring

Antal dagar = antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut; Handl./Nämnd = beslut på delegation (D) eller i nämnd (NMND)

GSLVD 2(2)

Mätning under perioden maj-juli 2007

Redovisade ärenden avser privatpersoner eller föreningar.
Insamling av uppgifterna skedde under hösten 2007.
Oavslutade ärenden vid tillfället för insamling är ej medräknade.

Antal avslutade ärenden: 15**Handläggningstid, medelvärde: 21,60**

(Antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut)

Beslutsfattare bygglovsärenden Antal årsarbetare: **0,8**Antal anställda: **1**

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./Nämnd	Bifall/Avslag	Uttagen avgift	Bygglövsavgift	Kartavgift	Utstakningsavgift	Övriga avgifter	Kommentarer övrigt
Nybyggnad av gäststuga	13	D	B	570,00	570,00				
Nybyggnad av enbostadshus, 211 m ²	14	D	B	9120,00	3420,00	5700,00			
Nybyggnad av enbostadshus, 208 m ²	26	D	B	9310,00	3420,00	5700,00		190,00	1)
Tillbyggnad av enbostadshus, 38 m ²	43	NMND	B	1045,00	855,00			190,00	1)
Tillbyggnad av enbostadshus, 139 m ²	33	D	B	3306,00	2736,00			570,00	1)
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 16 m ²	15	D	B	456,00	456,00				
Tillbyggnad av enbostadshus m. burspråk samt fasadändring	12	D	B	532,00	532,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 26 m ²	11	D	B	456,00	456,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 17 m ²	10	D	B	456,00	456,00				
Nybyggnad av förrådsbyggnad, 13 m ²	26	NMND	B	2774,00	684,00			2090,00	2)
Tillbyggnad av cykelförråd, 12 m ²	16	D	B	456,00	456,00				
Tillbyggnad av garage med carport, 17 m ²	43	D	B	456,00	456,00				
Nybyggnad av garage och carport, 96 m ²	15	NMND	B	1710,00	1710,00				
Nybyggnad av förråd samt tillb.	22	D	B	2660,00	855,00			380,00	3)
Nybyggnad av förråd	25	D	B	0,00					

Tabellförklaring

Antal dagar = antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut; Handl./Nämnd = beslut på delegation (D) eller i nämnd (NMND)

- 1) Underrättelse/kommunicering, kungörelse, hörande av sakägare m.fl.
- 2) Objekt och handläggning för övriga ärenden. I det här fallet avses Strandskyddsdispens
- 3) Objekt och handläggning för övriga ärenden. I det här fallet avses Förhandsbesked utom detaljplan

Mätning under perioden maj-juli 2007

Redovisade ärenden avser privatpersoner eller föreningar.
Insamling av uppgifterna skedde under hösten 2007.
Oavslutade ärenden vid tillfället för insamling är ej medräknade.

Antal avslutade ärenden: 49**Handläggningstid, medelvärde: 23,18**

(Antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut)

Beslutsfattare bygglövsärenden Antal årsarbetare: **1**Antal anställda: **3**

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./ Nämnd	Bifall/ Avslag	Uttagen avgift	Bygglövs-avgift	Kart-avgift	Utstakningsavgift	Övriga avgifter	Kommentarer övrigt
Utvändig ändring av enbostadshus, byte av takfönster	10	D	B	600,00	600,00				
Nybyggnad av uteboxar 40 kvm och strandskydd	22	NMND	B	4 770,00	3150,00			1620,00	1)
Nybyggnad av förråd	59	D	B	2 400,00	720,00	900,00		780,00	1)
Utvändig ändring av enbostadshus, takbeläggning	20	D	B	600,00	600,00				
Tillbyggnad av enbostadshus 161-180 kvm	14	D	B	11 610,00	6750,00			4860,00	1)
Tillbyggnad av enbostadshus, inglasad altan 36 kvm	13	D	B	1 800,00	1800,00	900,00			
Nybyggnad av fritidshus 70 kvm	103	NMND	B	6 450,00	3750,00			2700,00	1)
Utvändig ändring av enbostadshus	10	D	B	600,00	600,00				
Utvändig ändring av garage	10	D	B	600,00	600,00				
Inred. av ytterligare bostad i affärslokaler, kontor till lägenhet 80kvm	7	D	B	5 550,00	1800,00			3750,00	2)
Nybyggnad av enbostadshus 104 kvm	41	D	B	7 200,00	2880,00	3600,00	1500,00	4320,00	3)
Nybyggnad av fritidshus 24 kvm	43	D	B	3 420,00	2250,00			1170,00	1)
Tillbyggnad av garage 8 kvm	39	D	B	1 500,00	1500,00				
Tillbyggnad av enbostadshus och garage 421 kvm	38	D	B	19 380,00	12750,00			6630,00	1)
Tillbyggnad av enbostadshus	3	D	B	5 250,00	3000,00	900,00		2250,00	1)
Utvändig ändring av enbostadshus, byte till plåt på en gavel	8	D	B	600,00	600,00				
Utvändig ändring av enbostadshus, omfärgning	7	D	B	600,00	600,00				
Tillbyggnad av enbostadshus 74 kvm	31	D	B	4 950,00	3000,00	900,00		1950,00	1)
Strandskyddsdispens, nybyggnad av friggebod	15	NMND	B	1 800,00	1800,00				
Rivning av flerbostadshus 41-60 kvm	84	NMND	B	2 640,00	2640,00				
Nybyggnad av plank	31	D	B	1 800,00	1800,00				
Tillbyggnad av enbostadshus, inglasning av befintlig altan 0-20 kvm	34	D	B	1 500,00	1500,00				

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./Nämnd	Bifall/Avslag	Uttagen avgift	Bygglövsavgift	Kartavgift	Utstakningsavgift	Övriga avgifter	Kommentarer övrigt
Nybyggnad av garage 63 kvm	27	D	B	5850	3000,00	900,00		1950,00	1)
Utvändig ändring av enbostadshus	11	D	B	600,00	600,00				
Nybyggnad av förråd för ved 24 kvm	8	D	B	2 400,00	2400,00	900,00			
Nybyggnad av garage samt tillbyggnad av enbostadshus 78 kvm	22	D	B	4 950,00	3000,00	900,00		1950,00	1)
Tillbyggnad av enbostadshus 48 kvm	2	D	B	4 800,00	3000,00			1800,00	1)
Förhandsbesked, Avstyckning för tomtmark (fast pris positivt förhållande)	71	NMND	B	2 400,00	2400,00				
Nybyggnad av förråd 221-280 kvm	22	D	B	1 500,00	7200,00			7800,00	4)
Utvändig ändring av carport	3	D	B	600,00	600,00				
Nybyggnad av garage 41-60 kvm	23	D	B	7 980,00	2400,00	900,00		4680,00	2)
Rivning av enbostadshus och garage 41-60 kvm	5	D	B	2 640,00	1440,00			1200,00	1)
Tillbyggnad av fritidshus, inbyggnad av altan 12 kvm	3	D	B	2 280,00	1500,00			780,00	1)
Utvändig ändring av enbostadshus, solfångare	1	D	B	600,00	600,00				
Nybyggnad av enbostadshus och garage 393 kvm	1	D	B	23 460,00	12750,00			10710,00	1)
Nybyggnad av fritidshus 134 kvm	24	D	B	9 120,00	4800,00	900,00		4320,00	1)
Tillbyggnad av enbostadshus 43 kvm	22	D	B	3 240,00	1440,00			1800,00	5)
Tillbyggnad av enbostadshus 34 kvm	21	D	B	1 800,00	1800,00	900,00			
Nybyggnad av fritidshus 20 kvm	17	D	B	2 400,00	1500,00			900,00	1)
Nybyggnad av enbostadshus 104 kvm	16	D	B	8 980,00	5250,00			2730,00	1)
Rivning av enbostadshus 41-60 kvm	27	D	B	1560	1560,00				
Inred. av ytterligare bostad i flerbostadshus 70 kvm	14	D	B	5 400,00	1800,00			3600,00	1)
Inred. av ytterligare bostad i flerbostadshus 216 kvm	14	D	B	3 600,00	3600,00				
Nybyggnad av 6 st kallgarage 124 kvm	15	D	B	14 880,00	2880,00	900,00		12000,00	2)
Tillbyggnad av enbostadshus, altan 30 kvm	1	D	B	1 800,00	1800,00	900,00			
Utvändig ändring av enbostadshus	11	D	B	600,00	600,00				
Ändrad användning av ekonomibyggnad till bostad 161-180 kvm	51	D	B	10 880,00	6750,00			4050,00	1)
Tillbyggnad av garage 64 kvm	26	D	B	6 000,00	3750,00			2250,00	1)
Förhandsbesked. Nybyggnad av sporthall	36	NMND	B	2 400,00					

6)

Tabellförklaring

Antal dagar = antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut; Handl./Nämnd = beslut på delegation (D) eller i nämnd (NMND)

1) Övrig avgift avser byggnämnsavgift

2) Övrig avgift avser byggnämnsavgift och planavgift

3) Övrig avgift avser nybyggnadskarta

4) Övrig avgift avser avgifter för tidigare sökt lov 2005

5) Karta beställd till annat ärende

6) 110 utsända remisser, grannhörande under denna period på 18 ärenden

HLT 2(2)

Mätning under perioden maj-juli 2007

Redovisade ärenden avser privatpersoner eller föreningar.
Insamling av uppgifterna skedde under hösten 2007.
Oavslutade ärenden vid tillfället för insamling är ej medräknade.

Antal avslutade ärenden: 15**Handläggningstid, medelvärde: 20,27**

(Antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut)

Beslutsfattare bygglovsärenden Antal årsarbetare: **0,2**Antal anställda: **1**

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./Nämnd	Bifall/Avslag	Uttagen avgift	Bygglövsavgift	Kartavgift	Utstakningsavgift	Övriga avgifter	Kommentarer övrigt
Tillbyggnad utvändig ändring 30 m2	3	D	B	3 808,00					1)
Tillbyggnad uterum - altan 15 m2	15	D	B	2 254,00					1)
Tillbyggnad enbostadshus 87 m2	14	D	B	5 712,00					1)
Påbyggnad enbostadshus 18 m2 + installation eldstad	14	D	B	4 144,00					1)
Nybyggnad enbostadshus 81 m2	9	D	B	8 064,00	6 664,00			1400,00	2)
Tillbyggnad altan 26 m2	14	D	B	1 820,00					1)
Påbyggnad med altan och balkong 21,5 m2	14	D	B	980,00					1)
Tillbyggnad enbostadshus 20 m2	8	D	B	2 254,00					1)
Uterum 8 m2	41	D	B	3 038,00					1)
Tillbyggnad enbostadshus 36 m2	33	D	B	5 180,00					1)
Rivning av befintlig byggnad - Ny byggnad för bastu och rekretaion	28	D	B	5 292,00					1)
Tillbyggnad fritidshus 80 m2 samt installation eldstad	13	D	B	3 654,00					1)
Tillbyggnad fritidshus 15 m2	7	D	B	2 842,00					1)
Ombyggnad fritidshus 31 m2	58	D	B	3 780,00					1)
Bygglov fritidshus 79 m2	33	D	B	5 712,00					1)

Tabellförklaring

Antal dagar = antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut; Handl./Nämnd = beslut på delegation (D) eller i nämnd (NMND)

1) Uttagen avgift avser sammanlagd bygglovs- och byggnämnsavgift

2) Uttagen avgift avser sammanlagd bygglovs- och byggnämnsavgift; övrig avgift avser byggnämnsavgiftens andel av uttagen avgift

Mätning under perioden maj-juli 2007

Redovisade ärenden avser privatpersoner eller föreningar.
Insamling av uppgifterna skedde under hösten 2007.
Oavslutade ärenden vid tillfället för insamling är ej medräknade.

Antal avslutade ärenden: 15**Handläggningstid, medelvärde: 13,67**

(Antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut)

Beslutsfattare bygglovsärenden Antal årsarbetare: **0,8**Antal anställda: **1**

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./Nämnd	Bifall/Avslag	Uttagen avgift	Bygglövsavgift	Kartavgift	Utstakningsavgift	Övriga avgifter	Kommentarer övrigt
Tillbyggnad fritidshus 20 kvm	19	D	B	1 848,00	1 848,00				
Tillbyggnad uterum	18	D	B	1 848,00	1 848,00				
Tillbyggnad uterum	10	D	B	1 848,00	1 848,00				
Tillbyggnad balkong	22	D	B	1 848,00	1 848,00				
Carport	21	D	B	1 848,00	1 848,00				
Dubbelgarage 49 kvm	18	D	B	1 848,00	1 848,00				
Uterum	9	D	B	1 848,00	1 848,00				
Garage	22	D	B	2 112,00	2 112,00				
Carport	21	D	B	924,00	924,00				
Tillbyggnad flerfamiljshus samt carport 45 kvm	9	D	B	1 848,00	1 848,00				
Tillbyggnad uterum	10	D	B	1 848,00	1 848,00				
Nybyggnation växthus 14,1 kvm	8	D	B	924,00	924,00				
Tillbyggnad egnahem	8	D	B	2 376,00	2 376,00				
Tillbyggnad altan/balkong 42 kvm	7	D	B	1 848,00	1 848,00				
Tillbyggnad fritidshus	3	D	B	2 112,00	2 112,00				

Tabellförklaring

Antal dagar = antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut; Handl./Nämnd = beslut på delegation (D) eller i nämnd (NMND)

Mätning under perioden maj-juli 2007

Redovisade ärenden avser privatpersoner eller föreningar.
Insamling av uppgifterna skedde under hösten 2007.
Oavslutade ärenden vid tillfället för insamling är ej medräknade.

Antal avslutade ärenden: 63**Handläggningstid, medelvärde: 50,29**

(Antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut)

Beslutsfattare bygglovsärenden Antal årsarbetare: **1,6**Antal anställda: **2**

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./ Nämnd	Bifall/ Avslag	Uttagen avgift	Bygglövs-avgift	Kart-avgift	Utstakningsavgift	Övriga avgifter	Kommentarer övrigt
Nybyggnad av enbostadshus, 230 m2	47	D	B	10 200,00	10 200,00				
Tillbyggnad med uterum (bostadsrätt), 21 m2	49	D	B	1 460,00	1 380,00	80,00			
Nybyggnad av garage, 63 m2	48	D	B	3 960,00	3 960,00				
Tillbyggnad av balkong, 21 m2	20	D	B	1 295,00	1 200,00	95,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 18 m2	45	D	B	1 475,00	1 380,00	95,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 19 m2	48	D	B	1 280,00	1 200,00	80,00			
Nybyggnad av friggebod, 9 m2	45	D	B	1 200,00	1 200,00				
Nybyggnad av enbostadshs	34	D	B	9 180,00	9 180,00				
Tillbyggnad av matrum/kök, 32 m2	44	D	B	3 800,00	3 720,00	80,00			
Om- och tillbyggnad av fritidshus, 27 m2	81	D	B	4 080,00	4 080,00				
Utvändig ändring	16	D	B	840,00	840,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med altan, 22 m2	42	D	B	1 460,00	1 380,00	80,00			
Inredande av bostad på övervån. samt tillb. av balkong, 56 m2	38	D	B	6 017,00	5 880,00	137,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med altan, 25 m2	41	D	B	1 295,00	1 200,00	95,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 15 m2	45	D	B	1 460,00	1 380,00	80,00			
Nybyggnad av enbostadshus och strandskyddsdispens , 273 m2	107	NMND	B	11 700,00	11 700,00				
Tillbyggnad av enbostadshus, 51 m2	20	D	B	4 164,00	4 080,00	84,00			
Om- och tillbyggnad av enbostadshus, 60 m2	95	D	B	4 080,00	4 080,00				
Nyb. av stall o gödselplatta, inred. av kattpens. i bef stall, 350m2	27	D	B	8 280,00	8 280,00				
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 14 m2	45	D	B	1 409,00	1 200,00	209,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 19 m2	24	D	B	1 475,00	1 380,00	95,00			
Byte av fasad från eternitplatta till träfasad	42	D	B	840,00	840,00				

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./ Nämnd	Bifall/ Avslag	Uttagen avgift	Bygglövs- avgift	Kart- avgift	Utstaknin gsavgift	Övriga avgifter	Komment arer övrigt
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 21 m2	41	D	B	1 460,00	1 380,00	80,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med rum, balkong och ny rökkanal	40	D	B	5 132,00	4 890,00	242,00			
Om- och tillbyggnad av enbostadshus, 125 m2	38	D	B	8 880,00	8 880,00				
Utvändig ändring av enbostadshus	18	D	B	900,00	900,00				
Tillbyggnad av enbostadshus och carport, 88 m2	107	D	B	5 196,00	5 040,00	156,00			
Om- och tillbyggnad av enbostadshus, 30 m2	10	D	B	4 080,00	4 080,00				
Utvändig ändring, byte av takmaterial	43	D	B	420,00	420,00				
Utvändig ändring från garageport till källartrappa	43	D	B	420,00	420,00				
Tillbyggnad med uterum, 28 m2	15	D	B	1 460,00	1 380,00	80,00			
Rivning av affärslokal	14	D	B	1 200,00	1 200,00				
Utvändig ändring gällande nytt fönster	26	D	B	515,00	420,00	95,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 30 m2	23	D	B	1 295,00	1 200,00	95,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum	100	D	B	1 280,00	1 200,00	80,00			
Nyb. av enb.hus samt installation av eldstad/rökkanal, 311 m2	88	D	B	13 620,00	13 620,00				
Rivning av carport	21	D	B	300,00	300,00				
Ändring av planlösning, fasadändring, 22 m2	21	D	B	2 220,00	2 220,00				
Anläggande av boulebana	103	D	B	1 250,00	1 250,00				
Utvändig ändring gällande fasad	101	D	B	840,00	840,00				
Tillbyggnad av flerbostadshus med uterum och skärmtak, 33 m2	31	D	B	1 460,00	1 380,00	80,00			
Nybyggnad av enbostadshus och carport/förråd, 203 m2	16	D	B	24 275,00	10 200,00	4500,00	6075,00	3500,00	1)
Tillbyggnad av uterum, 27 m2	99	D	B	1 280,00	1 200,00	80,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 19 m2	97	D	B	1 280,00	1 200,00	80,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med carport, 27m2	97	D	B	1 489,00	1 380,00	109,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med balkong	106	D	B	3 560,00	3 480,00	80,00			
Tillbyggnad av enbostadshus med uterum, 33m2	84	D	B	1 475,00	1 380,00	95,00			
Nybyggnad av enbostadshus och garage, 278m2	7	D	B	23 200,00	10 200,00	4500,00	5000,00	3500,00	1)
Utvändig ändring gällande tak	17	D	B	2 040,00	2 040,00				
Utvändig ändring gällande tak	79	D	B	420,00	420,00				
Utvändig ändring avseende inglasning av balkong	62	D	B	695,00	600,00	95,00			
Tillbyggnad av enbostadshus, 83m2	75	D	B	4 080,00	4 080,00				
Tillbyggnad med uterum	70	D	B	1 460,00	1 380,00	80,00			
Nybyggnad av enbostadshus, 270m2	7	D	B	11 000,00	11 000,00				
Tillbyggnad av hisschakt	62	D	B	1 077,00	840,00	237,00			
Nybyggnad av carport	66	D	B	5 012,00	1 380,00	132,00	1500,00	2000,00	1)
Förnyelse av bygglov gällande tillb. av enb.hus,nyb. av garage	3	D	B	4 175,00	600,00	75,00	1500,00	2000,00	1)

Beskrivning av objektet	Antal dagar	Handl./Nämnd	Bifall/Avslag	Uttagen avgift	Bygglövsavgift	Kartavgift	Utstakningsavgift	Övriga avgifter	Kommentarer övrigt
Tillbyggnad av enbostadshus med garage, 50m ²	95	D	B	3 120,00	3 120,00				
Nybyggnad av garage, 70m ²	61	D	B	4 080,00	4 080,00				
Tillbyggnad med uterum	26	D	B	1 280,00	1 200,00	80,00			
Tillbyggnad garage och uterum, 65m ²	25	D	B	3 235,00	3 120,00	115,00			
Tillb. med carport och uterum, höjning av tak på garage/carport	61	D	B	1 280,00	1 200,00	80,00			
Tillbyggnad med uterum	67	D	B	1 280,00	1 200,00	80,00			

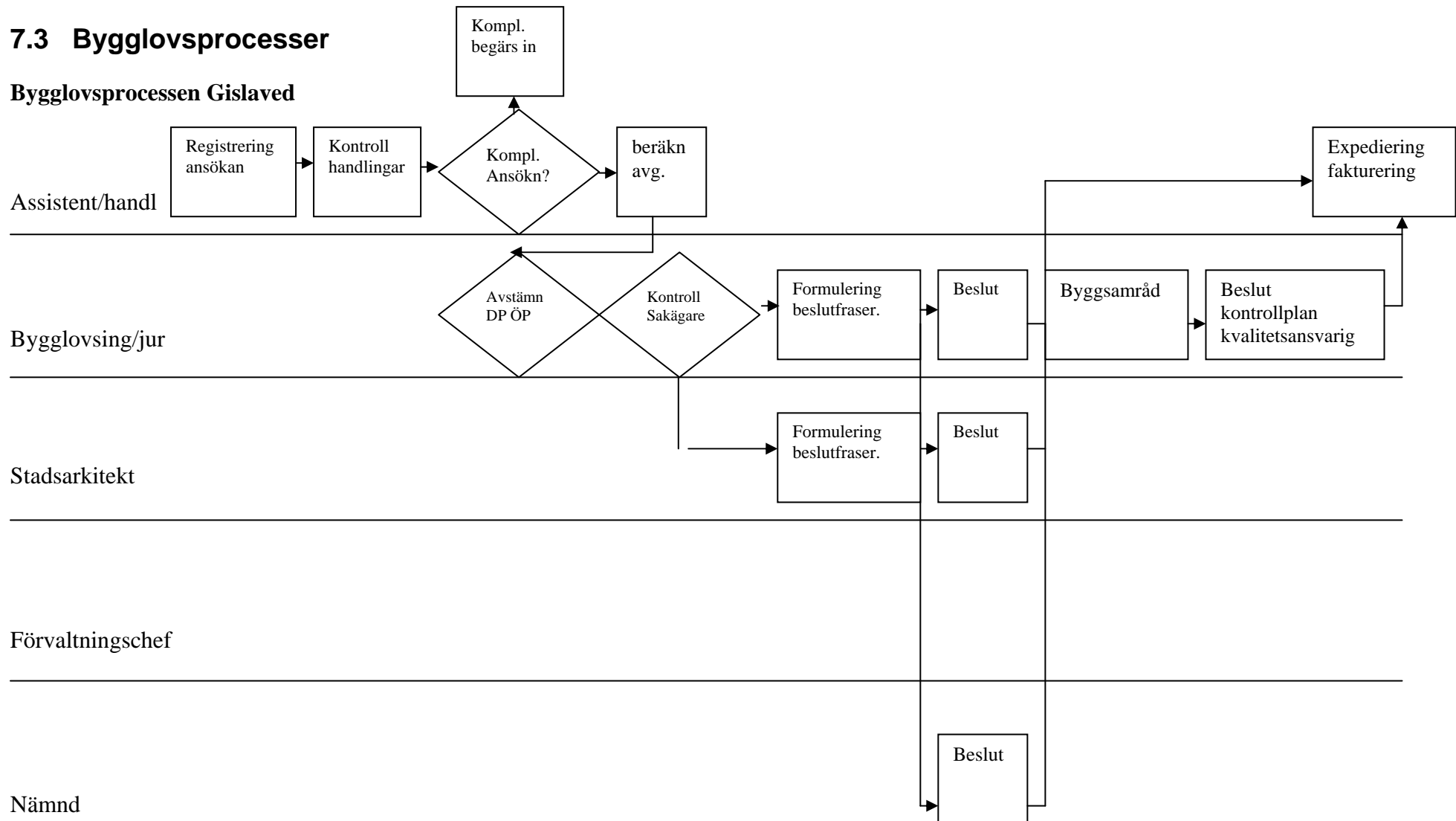
Tabellförklaring

Antal dagar = antal kalenderdagar från ankommen ansökan till beslut; Handl./Nämnd = beslut på delegation (D) eller i nämnd (NMND)

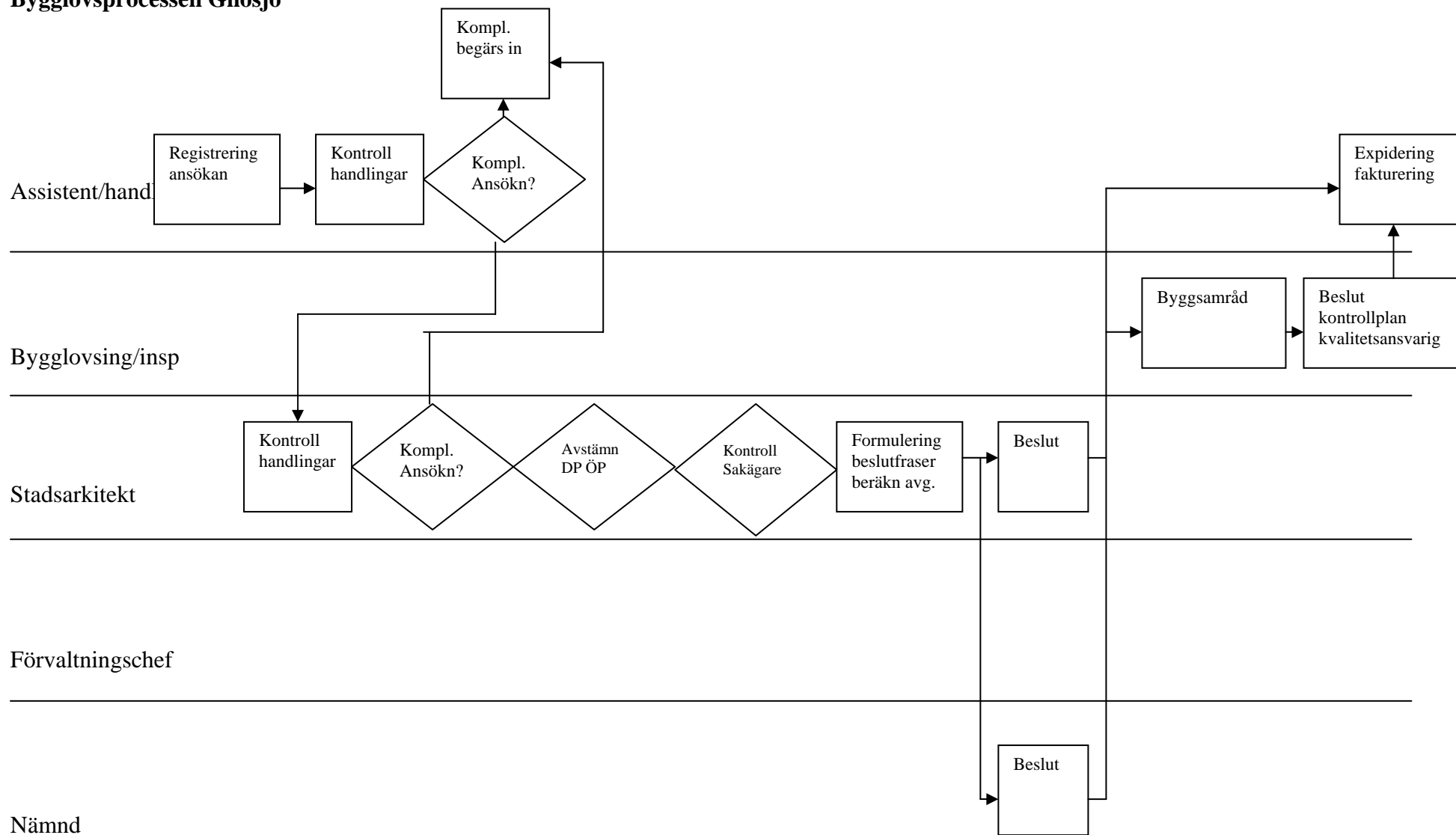
1) Övriga avgifter avser avgift för lägeskontroll

7.3 Bygglovsprocesser

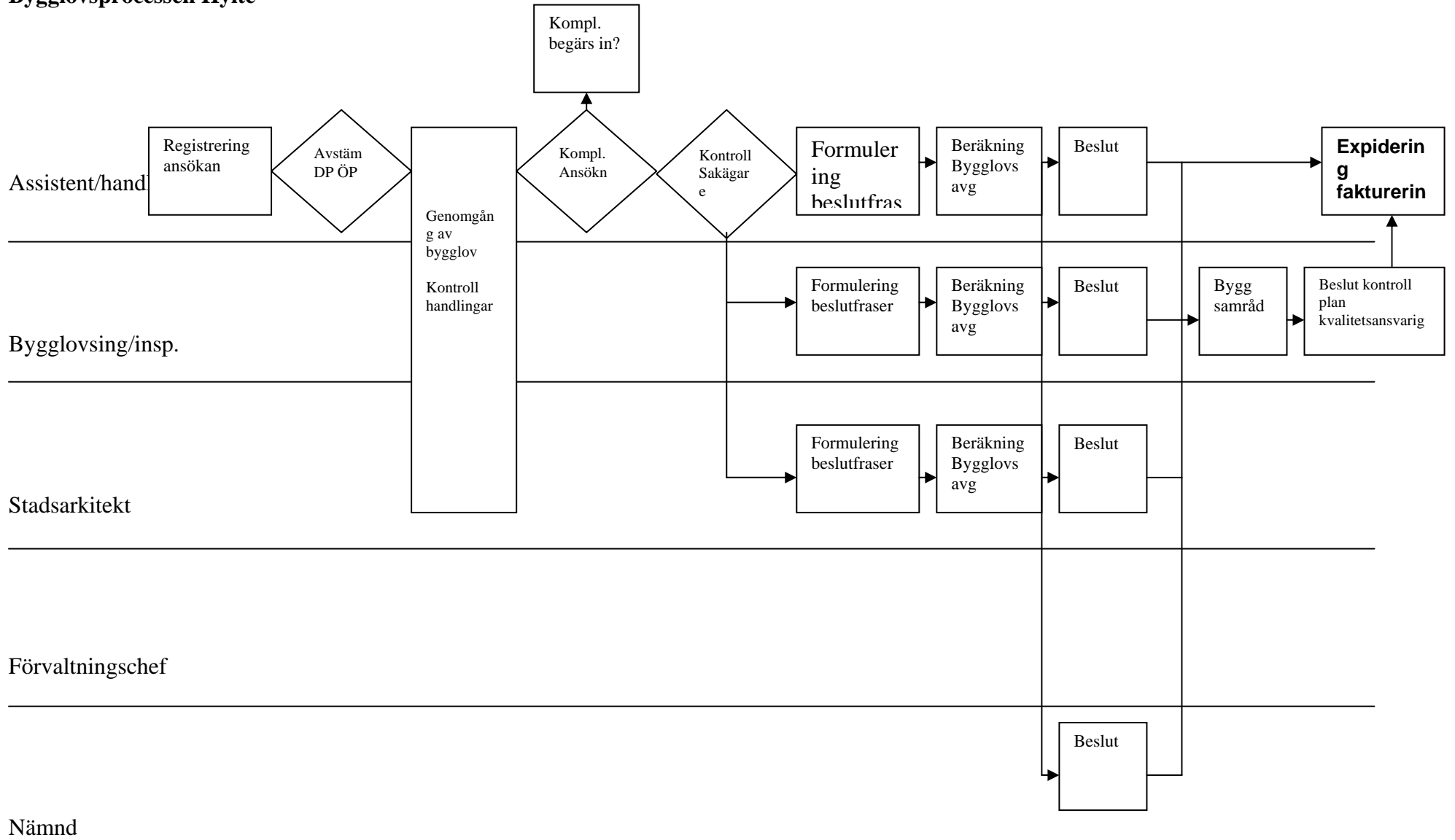
Bygglovsprocessen Gislaved

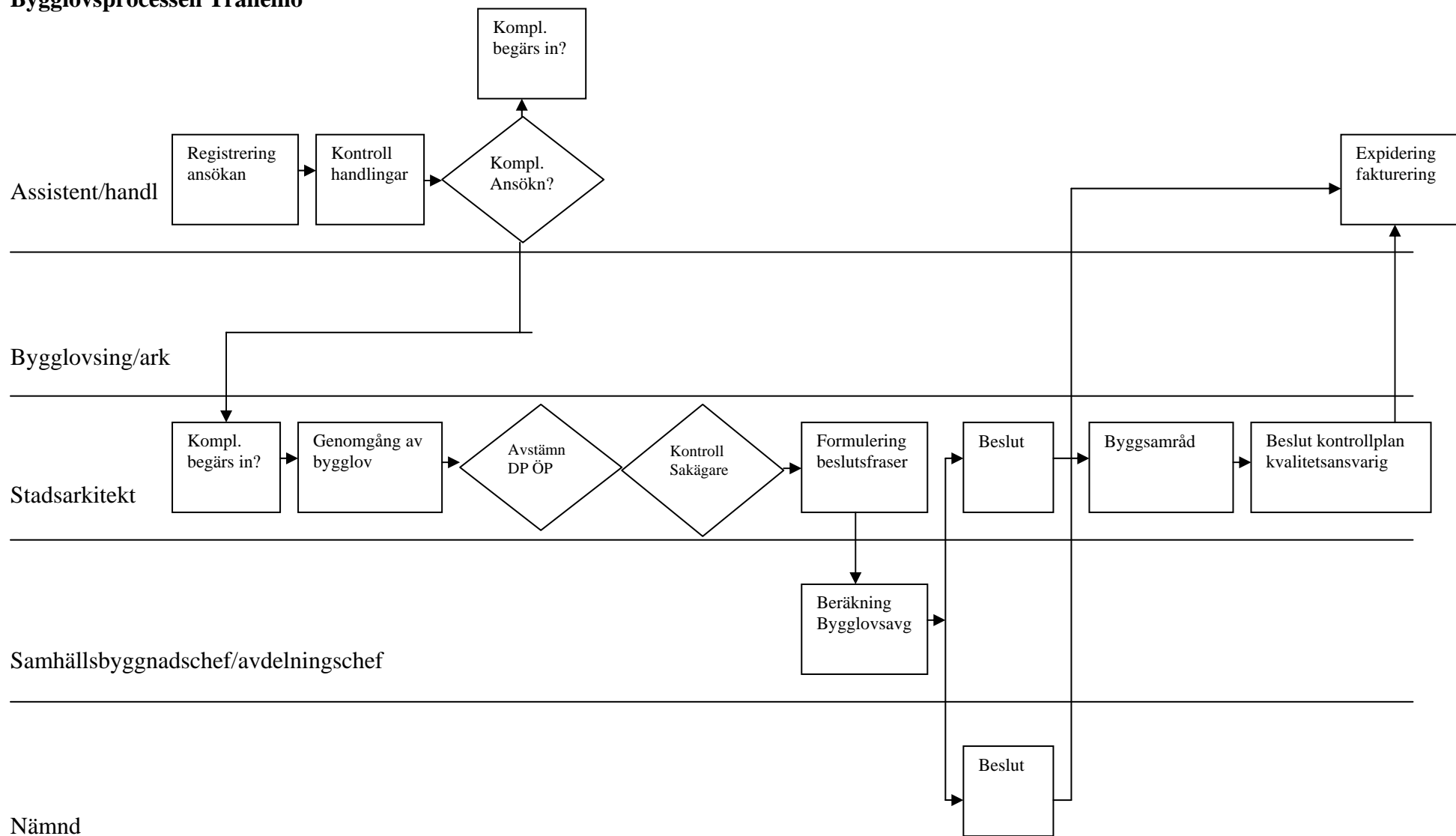
Bygglövsprocessen Gnosjö

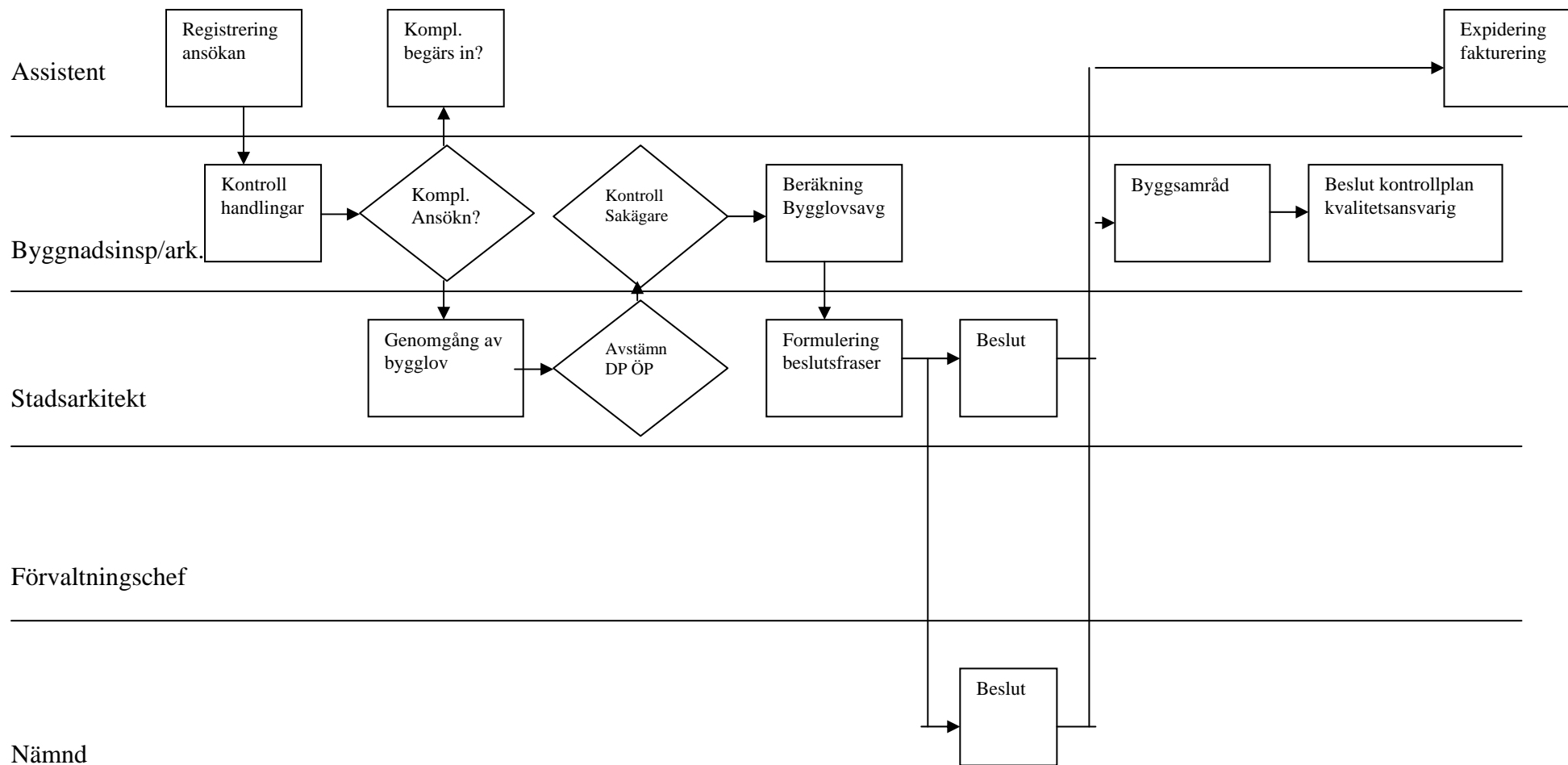
Bygglövsprocessen Hylte

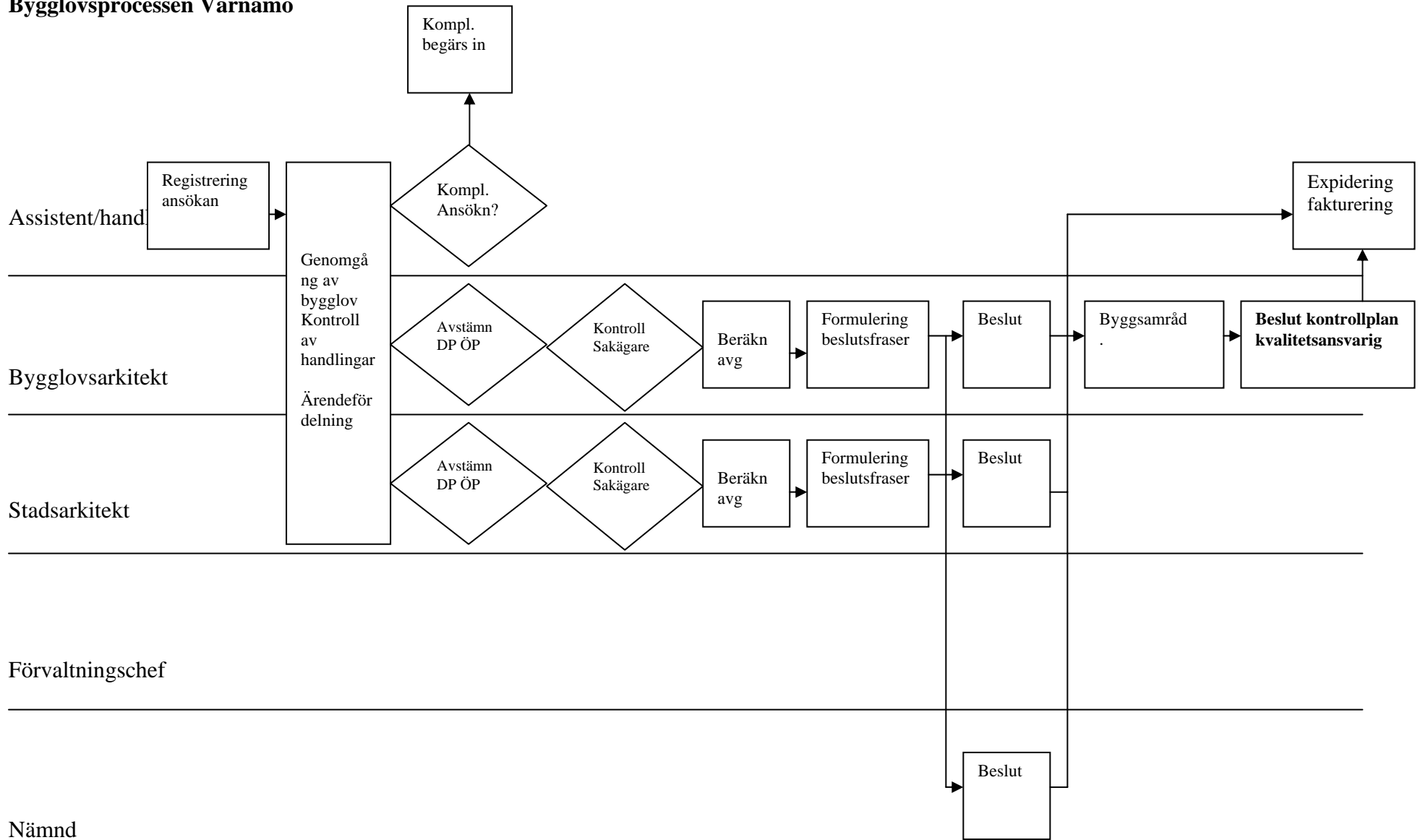
Bygglövsprocessen Tranemo

Bygglövsprocessen Svenljunga

Bygglövsprocessen Värnamo

7.4 Information

Gislaved - undersökning av extern hemsida, för att se om information, avgift, samt skrift/broschyr för nedladdning, finns för resp tillståndstyp.

	Information finns	Information finns ej	Avgift finns	Avgift finns ej	Skrift/broschyr finns	Skrift/broschyr finns ej
Miljö o bygg						
Bygg/rivningslov	X			X	X	
Bygganmälan/rivningsanmälan	X			X	X	
Disp från starndskyddsbest.	X			X		X
Inrättande av enskild avloppsanläggning	X		X			X
Inrättande av värmepump för utvinning av värme	X		X			X
Hålla vissa djur inom område med detaljplan (hälsoskydd)	X			X		X
Starta hotell, pensionat idrottsanl. hygienlokal o dyl	X		X			X
Spridning av kemiska bekämpningsmedel		X		X		X
Disp/tillstånd att själv återvinna och bortskaffa avfall	X			X	X	
Miljöfarlig verksamhet (C-anmälan)	X			X		X
Godkännande/registrering av livsmedelsverksamhet	X			X	X	
Tillstånd brandfarliga och explosiva varor	X			X		X
Tillstånd att föda upp, sälja, förvara och utfodra hundar (Djurskydd)	X			X	X	
Undantag från betesgång		X		X		X
Värmepump inom skyddsområde för vattentäckt		X		X		X
Marklov (nivåförändring inom detaljplanlagt område, trädfällning skogsplantering)	X			X	X	
Tillfälligt lokal trafikföreskrift (tillfällig avstängning av gata)		X		X		X
Soc alt oms-medb						
Färdtjänst	X			X		X
Riksfärdtjänst	X			X		X
Färdtjänst för resor till o från arbete		X		X		X
Serveringstillstånd för slutet sällskap (tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle	X			X		X
Serveringstillstånd för slutet sällskap (permanent)nyansök	X			X		X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (Tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle	X			X		X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (permanent) nyansök	X			X		X
Tekniska						
Parkeringstillstånd för rörelsehindrade	X			X	X	
Upplåtelse allmän plats (kommunal mark)		X		X		X
Tillstånd för farthinder/blomlådor	X			X	X	
Fritid						
Lotteritillstånd	X		X		X	X
Räddningstjänst						
Egensotning	X			X		X

Gnosjö - undersökning av extern hemsida, för att se om information, avgift, samt skrift/broschyr för nedladdning, finns för resp tillståndstyp.

	Information finns	Information finns ej	Avgift finns	Avgift finns ej	Skrift/broschyr finns	Skrift/broschyr finns ej
Miljö o bygg						
Bygg/rivningslov	X		X			X
Bygganmälan/rivningsanmälan	X			X		X
Disp från starndskyddsbest.		X	X			X
Inrättande av enskild avloppsanläggning	X		X			X
Inrättande av värmepump för utvinning av värme	X		X			X
Hålla vissa djur inom område med detaljplan (hälsoskydd)	X		X			X
Starta hotell, pensionat idrottsanl. hygienlokal o dyl	X		X			X
Spridning av kemiska bekämpningsmedel		X	X			X
Disp/tillstånd att själv återvinna och bortskafta avfall		X	X			X
Miljöfarlig verksamhet (C-anmälan)	X		X			X
Godkännande/registrering av livsmedelsverksamhet	X		X			X
Tillstånd brandfarliga och explosiva varor	X		X		X	
Tillstånd att föda upp, sälja, förvara och utfodra hundar (Djurskydd)	X		X			X
Undantag från betesgång		X		X		X
Värmepump inom skyddsområde för vattentäckt		X		X		X
Marklov (nivåförändring inom detaljplanlagt område, trädfällning skogsplantering)		X		X		X
Tillfälligt lokal trafikföreskrift (tillfällig avstängning av gata)		X		X		X
Soc alt oms-medb						
Färdtjänst	X		X		X	
Riksfärdtjänst	X		X		X	
Färdtjänst för resor till o från arbete	X		X		X	
Serveringstillstånd för slutet sällskap (tillfälligt) nyansökan X tillfälle		X		X		X
Serveringstillstånd för slutet sällskap (permanent)nyansök		X		X		X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (Tillfälligt) nyansökan X tillfälle		X		X		X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (permanent) nyansök		X		X		X
Tekniska						
Parkeringsstillstånd för rörelsehindrade	X			X		X
Upplåtelse allmän plats (kommunal mark)	X			X		X
Tillstånd för farthinder/blomlådor		X		X		X
Fritid						
Lotteritillstånd		X		X		X
Räddningstjänst						
Egensotning	X			X		X

Hylte - undersökning av extern hemsida, för att se om information, avgift, samt skrift/broschyr för nedladdning, finns för resp tillståndstyp.

	Information finns	Information finns ej	Avgift finns	Avgift finns ej	Skrift/broschyr finns	Skrift/broschyr finns ej
Miljö o bygg						
Bygg/rivningslov	X			X		X
Bygganmälan/rivningsanmälan	X			X		X
Disp från starndskyddsbest.	X			X		X
Inrättande av enskild avloppsanläggning	X			X		X
Inrättande av värmepump för utvinning av värme	X			X		X
Hålla vissa djur inom område med detaljplan (hälsoskydd)	X			X		X
Starta hotell, pensionat idrottsanl. hygienlokal o dyl	X			X		X
Spridning av kemiska bekämpningsmedel	X			X		X
Disp/tillstånd att själv återvinna och bortskafta avfall	X			X		X
Miljöfarlig verksamhet (C-anmälan)		X	X			X
Godkännande/registrering av livsmedelsverksamhet	X			X		X
Tillstånd brandfarliga och explosiva varor		X		X		X
Tillstånd att föda upp, sälja, förvara och utfodra hundar (Djurskydd)	X			X		X
Undantag från betesgång		X		X		X
Värmepump inom skyddsområde för vattentäckt		X		X		X
Marklov (nivåförändring inom detaljplanlagt område, trädfällning skogsplantering)	X			X		X
Tillfälligt lokal trafikföreskrift (tillfällig avstängning av gata)		X		X		X
Soc alt oms-medb						
Färdtjänst	X		X			X
Riksfärdtjänst	X			X		X
Färdtjänst för resor till o från arbete		X		X		X
Serveringstillstånd för slutet sällskap (tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle		X	X			X
Serveringstillstånd för slutet sällskap (permanent)nyansök		X	X			X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (Tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle		X	X			X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (permanent) nyansök		X	X			X
Tekniska						
Parkeringstillstånd för rörelsehindrade	X			X		X
Upplåtelse allmän plats (kommunal mark)		X		X		X
Tillstånd för farthinder/blomlådor		X		X		X
Fritid						
Lotteritillstånd	X		X			X
Räddningstjänst						
Egensotning	X		X			X

Svenljunga - undersökning av extern hemsida, för att se om information, avgift, samt skrift/broschyr för nedladdning, finns för resp tillståndstyp.

	Information finns	Information finns ej	Avgift finns	Avgift finns ej	Skrift/broschyr finns	Skrift/broschyr finns ej
Miljö o bygg						
Bygg/rivningslov	X			X	X	
Bygganmälan/rivningsanmälan	X			X	X	
Disp från starndskyddsbest.	X		X		X	
Inrättande av enskild avloppsanläggning	X		X		X	
Inrättande av värmepump för utvinning av värme	X		X		X	
Hålla vissa djur inom område med detaljplan (hälsoskydd)	X		X		X	
Starta hotell, pensionat idrottsanl. hygienlokal o dyl	X		X		X	
Spridning av kemiska bekämpningsmedel	X		X		X	
Disp/tillstånd att själv återvinna och bortskafta avfall	X		X		X	
Miljöfarlig verksamhet (C-anmälan)	X		X		X	
Godkännande/registrering av livsmedelsverksamhet	X			X	X	
Tillstånd brandfarliga och explosiva varor	X			X	X	
Tillstånd att föda upp, sälja, förvara och utfodra hundar (Djurskydd)	X			X	X	
Undantag från betesgång		X		X		X
Värmepump inom skyddsområde för vattentäckt	X		X		X	
Marklov (nivåförändring inom detaljplanlagt område, trädfällning skogsplantering)		X		X		X
Tillfälligt lokal trafikföreskrift (tillfällig avstängning av gata)		X		X		X
Soc alt oms-medb						
Färdtjänst	X		X		X	
Riksfärdtjänst	X		X		X	
Färdtjänst för resor till o från arbete	X		X		X	
Serveringstillstånd för slutet sällskap (tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle		X		X		X
Serveringstillstånd för slutet sällskap (permanent)nyansök		X		X		X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (Tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle		X		X		X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (permanent) nyansök		X		X		X
Tekniska						
Parkeringsstillstånd för rörelsehindrade		X		X		X
Upplåtelse allmän plats (kommunal mark)		X		X		X
Tillstånd för farthinder/blomlådor		X		X		X
Fritid						
Lotteritillstånd		X		X		X
Räddningstjänst						
Egensotning		X		X		X

Tranemo - undersökning av extern hemsida, för att se om information, avgift, samt skrift/broschyr för nedladdning, finns för resp tillståndstyp.

	Information finns	Information finns ej	Avgift finns	Avgift finns ej	Skrift/broschyr finns	Skrift/broschyr finns ej
Miljö o bygg						
Bygg/rivningslov	X			X		X
Bygganmälan/rivningsanmälan	X			X		X
Disp från starndskyddsbest.	X			X		X
Inrättande av enskild avloppsanläggning	X		X			X
Inrättande av värmepump för utvinning av värme		X		X		X
Hålla vissa djur inom område med detaljplan (hälsoskydd)	X		X			X
Starta hotell, pensionat idrottsanl. hygienlokal o dyl		X		X		X
Spridning av kemiska bekämpningsmedel	X			X		X
Disp/tillstånd att själv återvinna och bortskafta avfall		X		X		X
Miljöfarlig verksamhet (C-anmälan)	X			X		X
Godkännande/registrering av livsmedelsverksamhet	X			X		X
Tillstånd brandfarliga och explosiva varor		X		X		X
Tillstånd att föda upp, sälja, förvara och utfodra hundar (Djurskydd)	X		X			X
Undantag från betesgång		X		X		X
Värmepump inom skyddsområde för vattentäckt	X			X		X
Marklov (nivåförändring inom detaljplanlagt område, trädfällning skogsplantering)	X			X		X
Tillfälligt lokal trafikföreskrift (tillfällig avstängning av gata)		X		X		X
Soc alt oms-medb						
Färdtjänst	X		X			X
Riksfärdtjänst	X		X			X
Färdtjänst för resor till o från arbete	X		X			X
Serveringstillstånd för slutet sällskap (tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle		X		X		X
Serveringstillstånd för slutet sällskap (permanent)nyansök		X		X		X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (Tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle		X		X		X
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (permanent) nyansök		X		X		X
Tekniska						
Parkeringstillstånd för rörelsehindrade	X			X		X
Upplåtelse allmän plats (kommunal mark)		X		X		X
Tillstånd för farthinder/blomlådor		X		X		X
Fritid						
Lotteritillstånd		X		X		X
Räddningstjänst						
Egensotning	X			X		X

Värnamo - undersökning av extern hemsida, för att se om information, avgift, samt skrift/broschyr för nedladdning, finns för resp tillståndstyp.

	Information finns	Information finns ej	Avgift finns	Avgift finns ej	Skrift/broschyr finns	Skrift/broschyr finns ej
Miljö o bygg						
Bygg/rivningslov	X		X			X
Byggnmälan/rivningsanmälan	X		X			X
Disp från starndskyddsbest.	X			X	X	
Inrättande av enskild avloppsanläggning	X			X	X	
Inrättande av värmepump för utvinning av värme	X			X	X	
Hålla vissa djur inom område med detaljplan (hälsoskydd)	X			X	X	
Starta hotell, pensionat idrottsanl. hygienlokal o dyl	X			X		X
Spridning av kemiska bekämpningsmedel		X	X			X
Disp/tillstånd att själv återvinna och bortskafta avfall	X			X		X
Miljöfarlig verksamhet (C-anmälan)	X		X		X	
Godkännande/registrering av livsmedelsverksamhet	X		X		X	
Tillstånd brandfarliga och explosiva varor	X			X	X	
Tillstånd att föda upp, sälja, förvara och utfodra hundar (Djurskydd)	X			X		X
Undantag från betesgång		X		X		X
Värmepump inom skyddsområde för vattentäckt	X			X	X	
Marklov (nivåförändring inom detaljplnlagt område, trädfällning skogsplantering)	X		X			X
Tillfälligt lokal trafikföreskrift (tillfällig avstängning av gata)		X		X		X
Soc alt oms-medb						
Färdtjänst	X			X	X	
Riksfärdtjänst	X			X		X
Färdtjänst för resor till o från arbete		X		X		X
Serveringstillstånd för slutet sällskap (tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle	X		X		X	
Serveringstillstånd för slutet sällskap (permanent)nyansök	X		X		X	
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (Tillfälligt) nyansökan 1 tillfälle	X		X		X	
Serveringstillstånd för föreningar till allmänhet (permanent) nyansök	X		X		X	
Tekniska						
Parkeringstillstånd för rörelsehindrade	X			X		X
Upplåtelse allmän plats (kommunal mark)	X			X		X
Tillstånd för farthinder/blomlådor		X		X		X
Fritid						
Lotteritillstånd		X		X		X
Räddningstjänst						
Egensotning	X			X		X

